79STE JAARGANG No. 11211 ZATERDAG 22 DECEMBER 1962

Amigoe di Curaçao

DAGBLAD VOOR DE NEDERLANDSE ANTILLEN

Hoofdredacteur: A. J. M. H. de Mug ● Uitgever-drukker: N.V. Paulus Drukkerij, Willemstad. ● Kantoor: Conscientiesteeg: 27-29 ● Telefoon alle afdelingen: 24360 (drie lijnen)

Breuk tussen vliegpersoneel en directie van de K. L. M.

VLIEGERS VERRAST DOOR INKRIMPING IN ANTILLEN

SCHIPHOL (ANP). — Een dreigende breuk tussen de directie en de vliegers van de K.L.M. heeft de moeilijkheden, waarmee de maatschappij toch al kampt, nog vergroot. Gebelgd over de directie, die de vereniging van K.L.M.-vliegers over de inkrimping van het Westindisch Bedrijf pas inlichtte nadat dit nieuws via de pers wereldkundig was gemaakt, heeft het bestuur van de vereniging na rijp beraad besloten het normale overleg met de directie op te schorten, totdat er een beter klimaat is geschapen. Dinsdag maakte de K.L.M. bekend, dat van de 600 personeelsleden in de West circa 150 zullen moeten verdwijnen. Bovendien geeft de K.L.M. het vliegen met DC-6-machines in de West op ten gunste van Convair 880 straalvliegtuigen van de Venezolaanse luchtvaartmaatschappij Viasa, waarmede de K.L.M. in de West nauw samenwerkt.

Piloten van beslissing niet op hoogte gesteld

Weliswaar verwachten de vliegers niet dat uit deze maatregelen ontslag voor enkele hunner collega's zal voortvloeien, wel echter nemen zij aan dat alle KLM-vliegers nu naar Nederland zullen terugkomen en hier dus het reeds bestaande overschot zullen verhogen. Geen enkele gezagvoerder van de KLM is namelijk opgeleid voor het vliegen op het type Convair 880. De KLM-lijnen in de West zullen dus in het vervolg door vliegers van de VIASA worden bediend. Het betreft hier o.a. de lijnen Curacao naar Caracas en Paramaribo, alsmede naar Miami en New York, en naar Venezuela.

Sinds de vliegerstaking in 1958 is er tussen de directie en de vliegers steeds officieel overleg geweest. Beide partijen hadden daartoe delegaties benoemd. De delegatie van de KLM staat onder leiding van de heer J. J. Mulder, hoofddirecteur vluchtproduktie. In het afgelopen jaar betrof het overleg o.a. een collectieve arbeidsovereenkomst (die voor de vliegers nog niet bestaat, maar die men zeer gewenst had) en de afvloeiing van een vijftigtal overtollige vliegers.

Onkundig

Met de vroegere president-directeur de heer I. A. Aler was in maart 1961 afgesproken, dat besluiten over samenwerking tussen de KLM en andere maatschappijen van tevoren bekend gemaakt zouden worden aan de werknemersorganisaties; zelfs werd gehoopt op enig overleg vóór het besluit gevallen was. In het onderhavige geval is daarvan geen sprake geweest en in een communiqué dat de vereniging van vliegers gistermiddag heeft uitgegeven, zegt het bestuur dit te betreuren.

„Het past immers in de geest van een goede werkgever/werknemersverhouding, dat over een dergelijke ingrijpende maatregel tijdig overleg wordt gepleegd althans tijdig voorlichting wordt gegeven, vooral gezien de grote consequenties in het sociale vlak van het aldaar dienstdoende personeel", zo zeggen de vliegers over de nieuwe ontwikkeling in het Westindische Bedrijf van de KLM.

Repercussies

In het communiqué staat voorts dat samenwerking met andere luchtvaartmaatschappijen dikwijls sociale repercussies tot gevolg heeft. Wanneer de werknemers zich, zoals in dit geval voor een fait-accompli gesteld zien, kan dat weerstanden opwekken die de beoogde samenwerking niet ten goede komen.

„De handelwijze van de directie wordt door het bestuur van de vereniging allerminst bevorderlijk geacht voor een goede verstandhouding", aldus het communiqué. „Zij is echter symptomatisch voor de sfeer waarin het overleg met de vliegers het laatste jaar is gevoerd. Men moet helaas constateren, dat het overlegklimaat er niet op is vooruitgegaan".

Toekomst

Tot slot geeft het bestuur uiting aan zijn zorg, „dat men in de directie er blijkbaar niet in is geslaagd volledige eensgezindheid te bereiken ten aanzien van het uit te stippelen toekomstige algemeen beleid". Het bestuur noemt de interne meningsverschillen die op dit niveau schijnen te bestaan, nauwelijks bevorderlijk voor vertrouwen in de toekomst".

Gevraagd of hem bekend was wat de KLM nu met de DC6-machines in de West zou gaan doen, antwoordde de voorzitter van de vereniging van KLM-vliegers, de heer H. Hartogh Heijs, dat hij hiervan geen flauw idee had. Naar de AMIGOE intussen uit goede bron verneemt zal bij de afvloeiïng van personeel bij het Westindische Bedrijf der KLM meer dan het door de directie aangekondigde kwart van de personeelssterkte gemoeid zijn.

Desgevraagd deelde men het ANP van de zijde van de KLM het volgende mede: De directie van de KLM beschouwt dit als een interne aangelegenheid en heeft er geen behoefte aan hiervoor mededelingen te doen.

Frans ereteken voor L. Norstad

PARIJS (AFP) — President De Gaulle, heeft aan de scheidende opperbevelhebber van de NAVO-strijdkrachten in Europa, generaal Norstad, de versierselen van het grootkruis van het Legioen van Eer uitgereikt.

Voor het front van drie aangetreden bijstandsbrigaden, waarvan er een uit Aruba, en een adspirant-brigade zijn vanmorgen in het politiekamp Rio Canario de adjunct-inspecteurs van politie J. F. Oldeboom (links) en J. H. de Wijs (rechts) plechtig beëdigd als opsporingsambtenaar. De beëdiging, die geschiedde ten overstaan van de hoofdcommissaris G. J. Botterweg, werd voorafgegaan door een inspectie van de bijstandsbrigaden door gouverneur mr N. Debrot en premier E. Jonckheer. De plechtigheid werd o.a. bijgewoond door commandeur H. J. Baaij, commandant zeemacht Ned. Antillen, overste A. M. Luijk, commandant der mariniers, en verschillende andere officieren alsmede door afgevaardigden van de politie op Curacao en Aruba

Britse kernmacht in NAVO-verband

Engeland krijgt Polarisraketten

NASSAU (RTR) — President Kennedy heeft er mede ingestemd Groot Brittannië de beschikking te geven over de „Polaris", een raket met een bereik van bijna drieduizend (2.896) kilometer, die vooral als een onderzeebootwapen is bedoeld. De raket kan echter ook door b.v. kruisers of vanaf bases op het vasteland worden afgevuurd. Het is de bedoeling dat Engeland een aantal onderzeeboten bouwt, die met deze raket zullen worden uitgerust. Deze onderzeeërs zullen opereren in het kader van een veelomvattende, met kernwapens uitgeruste NAVO strijdmacht.

De „Polaris" komt in de plaats van de „Skybolt", die de Verenigde Staten, ingevolge een in 1960 gesloten Brits-Amerikaanse overeenkomst voor Groot-Brittannië zouden ontwikkelen. De Verenigde Staten willen de ontwikkeling van deze raket, die door vliegtuigen naar doelen op de grond zou worden afgevuurd, staken vanwege de grote kosten, die zij met zich heeft gebracht.

De overeenstemming, die Kennedy en MacMillan ter zake nu hebben bereikt, heeft een einde gemaakt aan een tegenstelling, welke in een bepaald stadium een bedreiging heeft betekend voor het Brits-Amerikaanse bondgenootschap.

In een verklaring, die president Kennedy en eerste minister MacMillan na hun overleg van drie dagen hebben uitgegeven en die door hun woordvoerders ter kennis van verslaggevers werd gebracht, zeggen de twee staatslieden dat dit de „belangrijkste en meest opbouwende besprekingen zijn geweest, die zij ooit hebben gevoerd". Hieraan werd toegevoegd — „Wij zijn ervan overtuigd dat de bijeenkomst in Nassau, in verband met de bijdrage die zij zal leveren tot een versterking van het met kernwapens uitgeruste deel der westerse strijdmacht, als een mijlpaal zal worden beschouwd.

Breder basis

President De Gaulle van Frankrijk en de Westduitse bondskanselier dr Adenauer zijn ingelicht over het nieuwe kernwapenprogramma, dat voorziet in een op veel breder basis geschoeide westerse kernmacht.

Groot-Brittannië zal zijn onderzeebootvloot uitbreiden met de onderzeeërs, die met de „Polaris" zullen worden uitgerust. Het zal ook de atoomkoppen voor deze raketten vervaardigen.

Mr Schoch in S. José benoemd

DEN HAAG (ANP) — Binnenkort is de benoeming te verwachten van mr H. C. Schoch, laatstelijk consul-generaal der Nederlanden te Hongkong, tot ambassadeur te San José (Costa Rica).

Aanwas bevolking in Venezuela

CARACAS. — Volgens deskundigen van het Bureau voor de Statistiek in Caracas is de bevolking van Venezuela in 1962 met een kwart miljoen zielen toegenomen. Het Venezolaans bevolkingscijfer is door de aanwas van het afgelopen jaar gestegen tot circa 7.799.000.

Eilandsraad stelt vergadering uit

(Van onze verslaggever)

WILLEMSTAD. — Naar wij vernemen zal de voorgenomen vergadering van de eilandsraad op 28 december, de laatste bijeenkomst van het jaar, geen doorgang vinden. Zoals bekend, zou op deze vergadering de eilandsbegroting-1963 worden behandeld.

Ian Clark overleden

LONDEN (RTR) — De 34-jarige Britse arts Ian Clark, op wie in augustus niertransplantatie was toegegepast, is vrijdag in een Londens ziekenhuis overleden. Zijn vriend, 32 jarige arts David Spencer, had toen een van zijn nieren opgeofferd in de hoop daarmee het leven van dokter Clark te kunnen redden. Voorzover bekend was dit de eerste operatie in Engeland waarbij tussen gever en ontvanger van de overgeplante nier geen bloedverwantschap bestaat.

Van de zijde van het Londense ziekenhuis is meegedeeld, dat de dood van dokter Clark te wijten is „aan de gevolgen van de overspanning die al jaren lang een van de hoofdoorzaken van zijn ziekte is geweest".

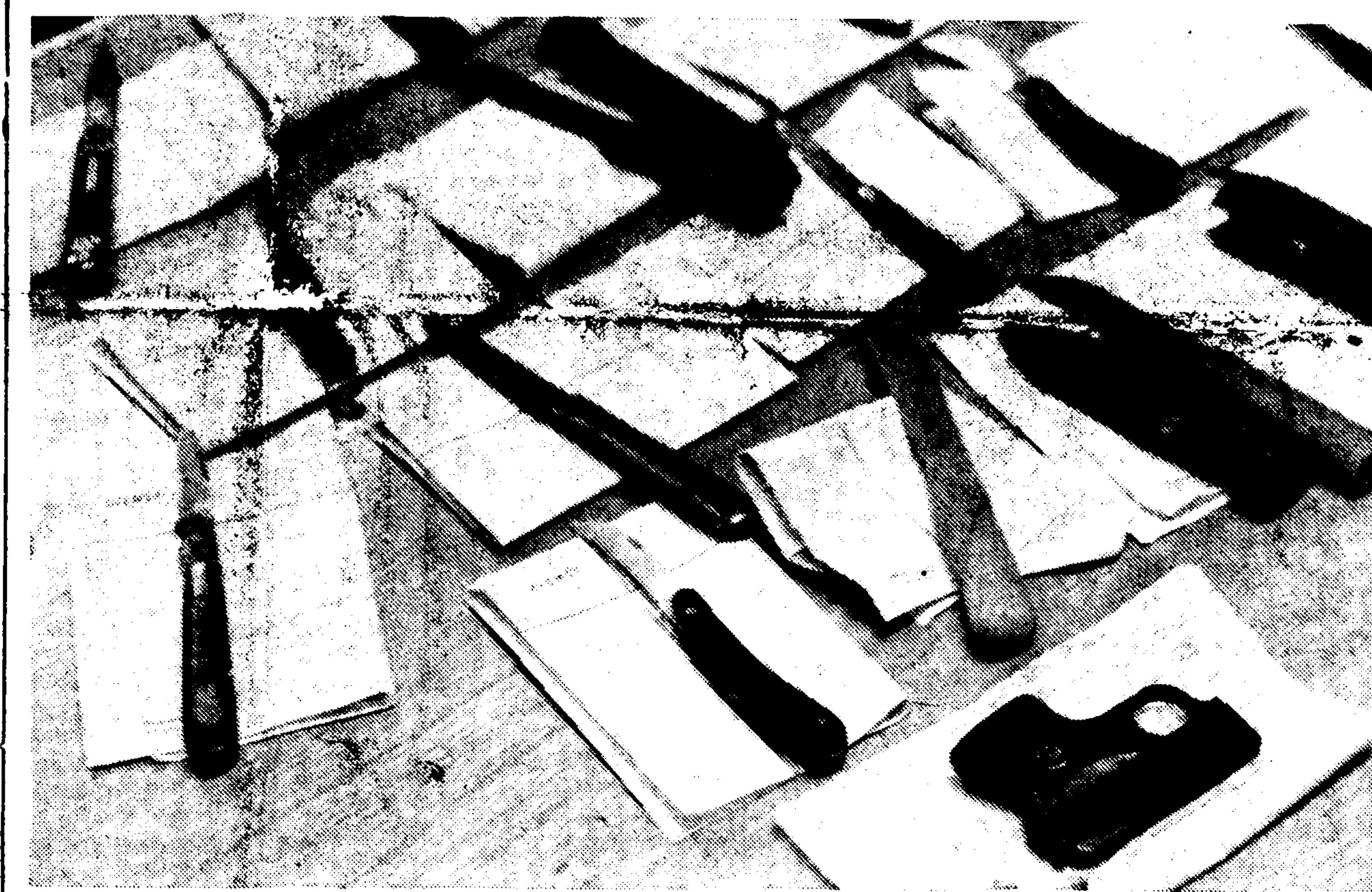

DR. IAN CLARK

Akkoord over waterlevering aan Shell NV

(van onze verslaggever)

WILLEMSTAD. — Van bevoegde zijde vernemen wij, dat tussen Shell Curaçao N.V. en het eilandgebied Curaçao in principe overeenstemming is bereikt over de levering van water aan het oliebedrijf na voltooiing van de werkzaamheden aan de nieuwe destillatieinrichting te Mundo Nobo. Vanmorgen vond ten bestuurscollege opnieuw een bespreking plaats, waarop de laatste hindernissen, die aan een akkoord in de weg stonden, werden opgeruimd. Aan de definitieve overeenkomst wordt thans, naar wij nader vernemen, de laatste hand gelegd.

Boven uitgestalde rijke buit viel gisteravond de politie in handen tijdens een uitgebreide razzia.

Recherche houdt razzia op verboden wapenbezit

36 dolkmessen en pistool als buit

(van onze verslaggever)

WILLEMSTAD — Het voltallige recherche-apparaat is gisteravond ingezet in een bliksemactie op verboden wapenbezit, die zich over de gehele stad en de onmiddellijke omgeving daarvan uitstrekte. Bij invallen in bars, restaurants en openbare gelegenheden legde de politie beslag op in totaal 36 dolkmessen en andere steekwapenen alsmede één alarmpistool. Tegen de houders ervan is procesverbaal opgemaakt.

De rechercheurs trokken in vier ploegen uit, die systematisch hun arbeidsterrein uitkamden. Behalve in de binnenstad, waar de rijkste buit werd geoogst, werden ook invallen gedaan te Suffisant, Rio Canario, aan de Noorduynweg, de Schottegatweg en elders. Bij geen van deze invallen werd ook maar enig verzet ondervonden: het onderzoek en de fouillering verliepen dan ook opvallend rustig. Dit kwam vermoedelijk, doordat de gasten door de onverwachte verschijning en het doortastende optreden van de rechercheurs volkomen verrast werden. Pogingen om zich ongemerkt van een wapen te ontdoen, kwamen nauwelijks voor, en zo dit een keer geschiedde werd de dader spoedig achterhaald. In een bar te Suffisant waren enkele binnenspelers zozeer in hun spel verdiept, dat zij zich nauwelijks aan de onderbreking stoorden. Over het algemeen ondervonden de rechercheurs alle, zij het passieve medewerking van de caféhouders, die zich door het optreden van de politie verzekerd wisten van een rustiger avond.

Streng optreden

Van politiële zijde vernemen wij, dat dergelijke razzia's op verboden wapenbezit regelmatig zullen worden gehouden om paal en perk te stellen aan de veelvuldige gevallen van mishandeling, die door steek- en schietwapens worden bedreven. Met de grootste gestrengheid zal in het vervolg worden opgetreden tegen mensen, die zonder vergunning in het bezit van wapens worden bevonden. Kort geleden werd een twintigtal verdachten wegens verboden wapenbezit voor de rechter geleid, die hen tot zware boeten veroordeelde, variërend van 50 tot 100 gulden.

Vandaag vindt U bij de krant het

Kerstnummer van de Amigoe

ingevouwen. Het extra nummer mag pas in opzet geslaagd heten, als het een kleine bijdrage kan zijn tot verhoging van de Kerstsfeer en de voorbereiding op het Hoogfeest.

Het nummer bestaat uit 16 pagina's.

Pag. 3 biedt een frisse visie op het Kerstverhaal door Joan Bertrand S.M.M.

Pag. 5 Tamara, een Spaans kerstverhaal door Hans Berghuis.

Pag. 7 geeft een blik in het hedendaagse Portugal, waar de sinaasappelen biechten.

Pag. 9 bevat een reportage over de kartuizers in Certosa di Calci, Italie.

Pag. 11 handelt over het „directiekantoor" van het grootste „concern" ter wereld, Vaticaanstad. De belangstelling zal hiervoor zeker uitgaan nu het Concilie allerwegen zoveel belangstelling trok en trekt.

Pag. 13 blijft nogmaals de aandacht op Italie richten. Hier zwemt immers „een rode vis in het wijwater" en hij is een voorbeeld voor onze tijd. — Bovendien komen de kinderen hier aan hun trekken met een aparte kleurplaat.

Pag. 15 wijdt nogmaals aandacht aan de kinderen: een gezellig kerstsprookje van Lea Smulders.

Bosch behoudt voorsprong in verkiezingen

SAN DOMINGO (AFP) — Volgens de tot nu toe bekende uitslagen van de algemene verkiezingen in de Dominicaanse Republiek heeft de Revolutionaire Partij van Juan Bosch de meeste stemmen behaald: namelijk 333.629 tegen 109.815 voor de Nationale Burgerlijke Unie. Ongeveer 900.000 mensen hebben hun stem uitgebracht.

Overste Luijck wordt kolonel

WILLEMSTAD. — Bij Koninklijk Besluit van 19 december 1962 nr 97 is de commandant der mariniers in de Nederlandse Antillen, luitenant-kolonel der mariniers A. M. Luijk met ingang van 1 januari 1963 bevorderd tot kolonel der mariniers.

Krijgsgevangenen op Cuba vóór kerstmis weer thuis

Castro stemt in met ruil voor medicamenten

WASHINGTON RTR) De Cubanen, die bij de mislukte invasie van vorig jaar door Castro-strijdkrachten gevangen werden genomen, zullen vóór Kerstmis naar de Verenigde Staten terugkeren. De prijs voor hun vrijlating bestaat uit medische artikelen en zuigelingenvoeding. De levering daarvan aan Cuba zou vandaag beginnen.

Dit werd gisteren bekendgemaakt door generaal Lucius Clay, die voorzitter is van een raadgevend comité voor Cubanen, die voor het Castro-bewind naar de Verenigde Staten zijn gevlucht. Premier Castro en de Amerikaanse advocaat Donovan, die als tussenpersoon had gefungeerd, tekenden vrijdagavond in Havana een overeenkomst waarin de vrijlating en de losprijs werden geregeld. Op Cuba zitten ongeveer elfhonderd Cubanen die aan de mislukte invasie in april 1961 deelnamen, gevangen.

Een jaar onderhandeling

De gevangenen zouden worden vrijgelaten, zodra twintig procent van de „losprijs", die een waarde vertegenwoordigt van drieenvijftig miljoen dollar, is voldaan. Schepen en vliegtuigen, die de medicamenten en voeding naar Cuba brengen, zullen op de terugweg Cubaanse gevangenen meenemen. De eersten zullen reeds zondagochtend in Miami arriveren. De onderhandelingen hebben ruim een jaar geduurd. Het geld voor de losprijs is bijeengebracht door familieleden van de gevangenen, [illegible] en particulieren. Veel artikelen zijn door de leveranciers geschonken.

Geen krant ontvangen? Ontzettend vervelend. Bel tussen 7 en 8 uur n.m. nummer 24361. Wij doen ons best U per speciale koerier de krant alsnog te bezorgen.

RADIO - TELEVISIE

zaterdag

CUROM 346.8 — 9.00 N[illegible] 12.10 Variedad musical 3.15 [illegible] 13.45 Voor het slapen gaan 19.00 [illegible] 19.50 Discovarla 20.00 [illegible] 20.15 La Bonanza 20.30 [illegible] 20.45 Teatro musical 21.00 Philips [illegible] 21.30 Dansparade 22.55 Ter overdenking

VOZ DI ARUBA 457 — [illegible] Atardecer musical 18.15 El observador 18.30 Musica popular 19.00 News in English 19.15 Melodias Am[illegible] 19.30 [illegible] 20.00 Cabalgata musical [illegible] 20.[illegible] Musica varia 21.30 Weekend in parade

RADIO KELKBOOM 209 — 6.00 Noticia deportivo 6.15 Intermedio musical 6.30 Musica para la cena 6.5 Manera [illegible] 7.00 Noticia [illegible] 7.15 Musica Europea 7.45 [illegible] Musica Norte Americana 8.30 Musica varia 9.00 Musica bailable

AVROS 19.48 — 18.00 Nieuws 18.03 Hits uit de [illegible] 18.20 Omroeperskeuze 18.30 Een album van onsterfelijke melo[illegible] 18.45 RVDS 19.00 Nieuws 19.15 Kent gij uw land 19.40 Jazz for al 20.00 Nieuws 20.03 Ford Supermarket 20.13 Zuidam. muziek 21.00 Nieuws 21.03 Zuidamerikaanse muziek 21.30 Bel maar op 23.45 Wij luiden de zondag in

TELECURACAO — 17.00 Kinderspel in Papiaments 17.30 Flash Cordon 18.00 X-mas beauty program 18.55 R.K. uitz. 19.00 Nieuws 19.15 Eil. voorlichtingsdienst 19.30 Rough riders 20.00 I love Lucy 20.30 Look up 21.10 Man called X 21.40 Nieuws 21.55 Comedia 22.00 Nieuws 22.25 Our miss Brooks 22.45 Tales of Wells Fargo

RADIO CARACAS TELEVISION — 18.00 Riano de abordo 18.30 La vieja 19.00 Bingo 19.30 El padre de la novia 20.00 El observador 20.15 Vida y destino 20.30 Caravana 21.30 Perry Mason 22.30 Noches de gala 23.00 Peliculas

VENE VISION — 15.45 Dibujos animados 16.00 Resumen cientifico 16.30 Fiesta de muñequitos 18.00 Cleo y yo 18.30 Busque su marca 19.00 Disneylandia 20.00 El programa de las luchas 20.30 Colt. 45 21.00 Tribunal hipico 21.30 Telefutbol 22.30 Detective Internacional

zondag

CUROM 346.8 — 9.02 Hoogmis kerk Santa Maria 10.00 Muziek na Hoogmis 10.30 Zondagmorgen zonder zorgen 11.30 Prot. morgenwijding
12.00 Prog. overzicht 12.03 Sport van vandaag 12.30 Nieuws 12.45 Christus tot de volkeren ter aarde gebracht 17.02 Orkest van Malando 17.30 Voor de jarigen van vandaag 17.45 Kath. jongeren
18.00 Noticia 18.10 Variedad musical 18.15 Antilliaanse opnamen 18.30 Zuidamerikaanse muziek 18.45 Verhaaltje voor het slapen gaan 19.00 Nieuws 19.15 Bioscoopgelmuziek 19.30 Curom's boekenrubriek 19.45 Orkest van Werner Müller 20.00 Aan de vooravond van Kerstmis 21.00 Zoeklicht op Ned. 22.00 Bandopname NRU 22.30 Orkest van Percy Faith 22.45 Voor het slapen gaan

VOZ DI ARUBA 457 — 6.03 The Lords prayer 8.07 Melodias semi-clasica 8.30 Servicio religioso 9.30 Zoeklicht op Nederland 10.30 Artistas Mazari 11.00 Musica de [illegible] 11.45 Musica popular 16.30 Musica alegre 16.45 Musica popular 17.45 Sacred heart program
18.00 St. Francis hour 18.15 Christopher [illegible] 18.30 Musica popular 19.00 Legion en parade 19.15 Musica en Hawai 19.30 [illegible] Supermarket 20.00 Christmas songs 20.15 Program special 20.30 Himnos y obsequio musical 21.00 [illegible]

RADIO KELKBOOM 269 — 10.02 Rayito di solo 10.15 Concierto dominical 10.30 Panorama de nuestro mundo 11.00 Musica poesia y composicion Antillana 12.30 Musica Norte Americana 12.55 News 1.05 Musica varia 1.15 Aruba Tur[illegible] na marcha 2.00 Disc. Jockey 4.00 Wereldomroep 5.00 Melodias Instrumental 5.15 Musica varia
6.00 Lago Oil Transport Co. 6.30 Intermedio musical 6.35 Centro Apostolico Arubano 6.40 Musica para la cena 7.00 Musica Europeo 7.45 Wereldomroep 8.00 Musica Norte Americana 8.30 [illegible] 9.00 CCA

AVROS 19.48 — 6.05 [illegible] vroege zondagmorgen 7.00 Radio [illegible] 7.30 Prog. overzicht 7.35 Nieuws 7.45 Groeten uit Holland 8.00 Bel Canto 8.30 Kerkdienst R.K. Kathedraal 9.30 Golden gate boys 10.00 Surinaams hoorspel 11.00 Muziek voor zondagswerkers 11.30 Prog. voor de zieken
12.00 Wat de week ons bracht 12.15 Muziek als aperitief 13.00 De week in Suriname 13.30 Voetbaluitslagen uit Holland 13.33 Muziek als aperitief 13.45 Com. op buitenlands nieuws 14.00 Fifteen golden records 14.45 Happy sunday 15.30 Wij zijn er ook 16.30 Chinese uitzending 17.00 Voor dejarigen van vandaag 17.30 Muzikaal allerlei
18.00 Lutheran hour 18.15 Kinderbijbel 18.30 Opera- en operetteklanken 19.00 Nieuws 20.00 Nieuws 20.15 Sportjournaal 20.45 Gevarieerde klanken 21.30 Historische portretten galerij 21.45 Avondwijding 22.00 Nieuws 22.15 Zoeklicht op Nederland 23.15 Late music

WERELDOMROEP 30—49 — 16.30 Happy station
31 - 49 — 18.30 Nieuws 18.38 Nitslagen betaald voetbal 18.41 Zondagsavondcabaret 18.56 Paul Vlaanderen 19.38 Van Veleta tot twist 19.58 Aan de leestafel 20.06 Het nistrument en zijn bespelers 20.21 Sport van het weekeinde 20.35 R.K. uitzending 20.45 Nieuws 20.47 Prog. morgen

TELECURACAO — 16.00 Teatro vespertino 17.00 Kinderuurtje 17.15 Mr. Cola fiesta 17.45 Kinderuurtje 18.00 Israel presents 19.00 Nieuws 19.15 To be announced 19.30 I led three lives 20.00 [illegible] 20.30 Jack Benny 21.00 Wagon train 22.00 Nieuws 22.15 Carab show 23.45 Last five

RADIO CARACAS TELEVISION — 9.30 Buck Rogers 10.00 Matinal infantil 12.00 Aventuras del Cacique 12.30 Torneo hipico
18.00 Rifi[illegible] 18.30 Ruta 66 19.30 Dimension desconocida 20.00 El observador 20.15 El doctor Kildare 21.15 El show de Aldemaro Romero 22.15 Boxeo 22.45 Miradas al mundo 23.00 Suspenso 23.30 Cantion [illegible] 24.00 [illegible] 24.10 Marcha oficial

maandag

CUROM 346.8 — 6.30 Opening 6.33 Rustige muziek 6.45 Met muziek naar school 7 [illegible] Nieuws 7.15 Ochtendklanken 7.30 Ochtendprog. 8.00 Nieuws 8.15 Bioscooporgels 8.30 Vit. B 9.00 Plaatjes van nu 9.10 Vit. B 10.00 Van Wijgen 10.30 Nieuws 10.45 Klassieke muziek 11.15 Serieuze platen 11.30 Rectas
12.00 Nieuws 12.10 Lunchmuziek 12.30 Nieuws 12.45 Artist van de dag 13.00 Los tres villalobos 13.30 Muziek van overal 14.00 Philips music box 14.30 Muziek uit België 15.00 Muziek uit Oosten 15.15 Gesproken brief 15.30 TTC 16.00 Voor tieners 16.30 Pet. y amol. 17.45 Estrellita

VOZ DI ARUBA 457 — 6.03 The Lords prayer 6.05 Melodias matinales 6.15 News in English 8.45 Ecos Internacional 9.00 Am. melodies 10.00 Novela 10.30 Seguridad 11.30 Am. melodies 12.00 Muziek uit Ned. 12.15 Nieuws in het Nederlands 12.30 Selec. musical 12.45 Mundo en marcha 13.15 Conjunto y artistanen Ant. 13.40 La Gata 14.00 Revista musical 15.00 Peticiones 15.30 Seleccion di musica pop. 16.30 Complaciendo [illegible] 16.15 Melodias Amstel 17.00 Felicitaciones 17.30 Musica y premios

RADIO KELKBOOM — 209 — 8.02 Selec. musical 8.30 Cumpl. feliz 9.00 Musica varia 9.30 Melodias Instrumental 10.00 Boleros 10.30 N. Habibe Jr. 11.00 Musica Norte Americana 11.15 Musica Antillana 11.30 Musica varia 12.00 Noticia 12.20 Musica Europeo 12.30 Nieuws 12.45 Musica Norte Americana 12.55 News 1.00 Musica varia 1.30 Boleros 2.00 Hit International 3.00 Twist 3.15 Merengues 3.30 Calypsos 3.45 Nos artista invita 4.00 Sabor azteca 4.30 Noticia local 4.45 Cocktail musical 5.00 Danzones Cubanos 5.15 Musica varia 5.30 Alle Hens

AVROS 19.48 — 6.05 CHM muz. ochtendgroet 6.20 Nieuws 6.30CHMprog. 6.45 De melkweg 6.48 Met muziek naar school 7.00 Nieuws 7.03 Kris kras door de muz. wereld 7.30 Speciale verzoekplaten 8.00 Nieuws 8.03 The morning show 9.00 Nieuws 9.03 Pop. platen parade 9.30 Arbeidsvitaminen 10.00 Nieuws Familieberichten 10.15 Muziek bij het werk 11.15 Wat de week ons bracht 11.30 Omroeperskeuze 11.45 Platen uit de Avrosbode
12.00 Twarfoe joerce njoensoe 12.15 Calypsos 12.30 Latin America in music 13.00 Muziek als aperitief 13.45 Nieuws 14.00 Teenage hour 15.00 Hindostaanse uitzending 15.50 Nieuws Hindi 16.00 Hindostaanse uitzending 16.30 Voor de jarigen van vandaag 17.00 Nieuws 17.03 Matinee musicale 17.45 Groeten uit Holland

WERELDOMROEP 16—19 — 12.30 Nieuws 12.41 Sportjournaal 12.49 Prog. overzicht
25—31 — 16.30 Nieuws 16.40 Com. nieuws 16.42 Kerstmis in Nederland 16.48 Kerstviering met het Koninklijk Gezin 17.03 Kestklanken uit Groningen aan het lied op Kerstmis 17.50 [illegible] Kerk in Naarden 17.58 Herinneringen allen te zamen 18.10 Sportjournaal 18.15 Nieuws

RADIO CARACAS TELEVISION — 9.30 En el jardin de infancia 10.00 Sendero de luz 10.15 Cosas de mujeres 11.10 Documental 11.25 La perfecta ama de casa 11.55 CVIRTV informa a la nacion
12.00 Telenovela 12.20 El show de Sau[illegible] 13.20 Se necesita una amiga 13.35 Novela 13.50 Cortos Cinematograficos 14.00 Punto y aparte 14.30 Pelicula 16.00 Cajas con sorpresas 16.30 Popeye [illegible] 17.00 Busque su marca 17.30 Rintintin

SCHEEPSBERICHTEN

TANKERS — Cronia 21 125 no Azoren — Cur; Kara 22 vn Willemstad nr New York; Kiasiella 21 1100 z Barbados nr Pto La Cruz; Kopionella 21 vn Turku nr Cur; Kosicia 21 275 n Mona Island nr Cardon; Vitrea 21 630 wzw Azoren nr Rotterdam; Vlieland 21 350 zw Land's end nr Rotterdam.

KNSM — Ceres 21 600 no San Juan nr St. Domingo; Jason 21 1100 no Paramaribo nr Amsterdam; Marathon 21 vn Georgetown nr Nickerie; Maron 21 te Bridgetown; Oberon 21 dw Wight nr Bridgetown; Parthenon 21 in Kingston nr Pto Rico; Poseidon 21 500 no Pto Rico nr Hamburg; Prins der Nederlanden 21 380 no Barbados nr Plymouth.

Navigatie-ster werkt niet goed

WASHINGTON (RTR) — Naar werd meegedeeld, heeft de radio-ontvanger aan boord van de dinsdag gelanceerde satelliet „Transit 5A" van de Amerikaanse marine tot dusver niet gefunctioneerd. De nieuwe satelliet was bedoeld als navigatiester voor de scheepvaart. De zendapparatuur werkt wel, doch vijf pogingen om de ontvanger gegevens aan de zender te laten doorgeven, zijn mislukt en men heeft nog maar weinig hoop dat de ontvanger in werking zal gaan.

Arrestatie Belgen wegens oplichting

BRUSSEL (AFP) — In Brussel zijn dinsdag drie Belgen gearresteerd die zich door oplichting enige tientallen miljoenen Belgische franken ten nadele van een bankier te Geneve, de Katangaanse president Moise Tsjombe en andere Afrikaanse personen hadden toegeëigend. Het zijn de 51-jarige Jean Knaepen, de 26-jarige Jean Delvaux en een Algerijnse Europeaan, Van der Sleyten.

Het drietal is op 30 november aan de Nederlandse politie ontkomen na een poging in contact te komen met de mwami van Boeroendi tijdens diens bezoek aan Den Haag. Op 11 december waarschuwde de ambassade van Boeroendi in Brussel tegen „zekere individuen van twijfelachtig gehalte, die zich voor afgevaardigden van de mwami of van de regering van Boeroendi uitgeven om geld los te krijgen".

Verdere aftocht Russen uit China

PEKING (RTR) — In diplomatieke kringen zijn uit betrouwbare bronnen in Sjanghai berichten ontvangen, dat de Sovjet-Unie haar handelsmissie in Sjanghai, de grootste Chinese haven, zal opheffen. Volgens de berichten zal de consul van Tsjechoslowakije in Sjanghai spoedig vertrekken. Een opvolger zou nog niet zijn benoemd.

Nieuwe kernproef bij Nova Zembla

WASHINGTON (RTR). — Blijkens een bekendmaking van de Amerikaanse commissie voor atoomenergie, heeft de Sovjet-Unie donderdag in de nabijheid van Nova Zembla een nieuwe kernproef in de dampkring genomen. De kracht van de ontploffing wordt geschat op het equivalent van 20.000 ton t.n.t.

Ongeregeldheden in mijnstad Chili

LIMA (RTR) — Van officiële zijde wordt vernomen, dat de Peruviaanse overheid de toestand in de mijnstad Oroya weer in de hand heeft. Een tijdlang zijn stakende mijnwerkers er heer en meester geweest. Zij hebben er voor minstens drie miljoen dollar schade aangericht aan mijninstallaties. Er zijn lood-, zink-, koper- en zilvermijnen in dit gebied.

Ignatov president Sovjet federatie

MOSKOU (RTR) — De 61-jarige Nikolai Ignatov is donderdag tot president (voorzitter van het presidium van de Opperste Sovjet) van de Russische Federatie gekozen ter vervanging van Nikolai Organov, die „ander werk" heeft gekregen.

De Russische Federatie is de grootste der republieken waaruit de Sovjet-Unie is samengesteld. Zij beslaat ruim 76 percent van het gehele gebied van de unie.

Ignatov was in 1959 op zijn beurt opgevolgd door Organov. Hij zou zich daardoor kunnen „concentreren op partijwerk".

In 1960 werd hij tot een der vicepremiers van de unieregering benoemd. Ignatov, die in de burgeroorlog partijlid werd, heeft voor 1933 een aantal jaren deel uitgemaakt van de geheime politieorganisaties.

Zoek ze zelf op

DIT stukje had vandaag een kreet van uitgelaten vreugde moeten zijn. Want over enkele dagen vieren wij de geboorte van de Vredebrenger. En een week daarop wordt het oude jaar de deur uitgeveegd. Beide feesten zullen weer voor velen heidense orgieën zijn. De laatste dag van het jaar zal bovendien ondergaan in een lawine van kostbaar vuurwerk. Ik zal echter niet mee kunnen doen aan dat bacchanale gedoe. Want steeds weer zal ik die jongen vóór mij zien staan, die magere jongen, die ik gisteren, op weg naar huis, tegenkwam in een achterbuurt.

„Shon, shon", fluisterde hij toen ik langs liep, „heeft u een stuk brood voor mij?". Verwonderd stond ik stil en keek hem aan. Vuiler kon zijn versleten broek niet worden. Met een stuk gerafeld touw vastgebonden om zijn middel, vertelde die broek veel meer dan woorden ooit kunnen beschrijven. De armoede schreeuwde uit dat tengere lichaam, uit zijn grote zwarte ogen, uit zijn dunne vingers, die met een tol friemelden en uit zijn blote voeten. Ik had meerdere malen andere jongens iets horen vragen. Maar dat was dan geld. Die knapen waren reeds bedorven. Men kon het aan hun gluiperige blik zien of het horen aan de onbeschaamde toon van hun stem. Deze vroeg om een stuk brood. En hij sloeg verlegen de ogen neer toen ik met hem begon te praten.

„Heb je dan niet gegeten?" vroeg ik.

„Nee, shon", antwoorde hij met gebogen hoofd. „Ik heb honger". Hij duwde met zijn linker grote teen tegen een lage indju-struik.

„Waar zijn je ouders?"

„Mijn moeder is gestorven".

„En je vader?"

„Die is werk gaan zoeken. Mijn grootmoeder is wel thuis bij mijn andere broertjes en zusjes".

„Wanneer heb je voor het laatst gegeten?"

„Vanmorgen. Een halfbroodje met thee". Hij wreef de punt de punt van zijn tol tegen zijn broek en bleef naar de grond staren. Nadenkend keek ik naar de schamele woningen, waaromheen allerlei afval lag. Duizenden vliegen gonsden in de stank. Als ik hem een gulden gaf, zou hij daarmee misschien snoep of andere rommel kunnen kopen. Naar zijn woning [illegible] om daar verder te informeren leek mij gewaagd. Ik dacht aan het verhaal van mijn vriend Jules de Palm, die met zijn kersttaart iemand gelukkig wilde maken. Ik durfde niet goed. De mensen zouden zich beledigt kunnen voelen en mij uitschelden. De beste oplossing was misschien de jongen iets geven, zonder dat de familie wist van wie het kwam.

„Waar woon je?" vroeg ik. Hij wees naar een vervallen gebouwtje, waar enkele halfnaakte kinderen speelden.

„Ik zal eens een keer aanlopen", beloofde ik hem. Want ik wilde tijd hebben om goed na te denken en zo voorzichtig mogelijk te handelen. Daarna heb ik hem toch nog opgezocht in zijn woning. De armoe en de vervuiling in de krot waren onbeschrijfelijk. De argwanende gezicht van de grootmoeder en de omwonende schenen mij te willen ontmoedigen. Maar ik zette door en sprak zo gewoon mogelijk over mijn jonge vriend, aan wie ik beloofd had aan te lopen. Na enkele minuten praten was het ijs gebroken. De jongen mocht bij mij thuis zijn Kerstcadeau komen ophalen.

Begrijp me goed, mensen. Het ligt helemaal niet in mijn bedoeling om een zoetelijke preek te houden. Wat ik hier geschreven heb is niet mijn wekelijks verhaal, maar de harde werkelijkheid, die mij even wakker schudde. En dit is niet het enige geval. Ik weet van een arme moeder, die haar kinderen laat slapen tot elf uur 's morgens, zodat zij één maaltijd kan uitsparen. Ook woont er ergens een gezin in een vervallen hok, waar wind en regen door een groot aantal gaten naar binnen waaien. Hun vloer is de aarde en hun bedden zijn stukken karton.

Zo is Curacao

Velen leven in krotten en achterbuurten, waar zij straks met haat in hun ogen zullen opkijken naar de vuurpijlen die wij afschieten. Omdat zij honger hebben. U hoeft mij niet te geloven. Vraag het maar aan degenen die het kunnen weten. Die zullen u vertellen over de ellende, die zij hier elke dag zien.

Straks zitten wij in één of andere dure gelegenheid, bij de glinstering van de kitsch van een kerstboom te genieten van de kalkoen. Op Oudejaarsavond snijden wij een flinke homp uit de gerookte ham, terwijl het vuurwerk in de straat loeit. Probeert u zich dan even voor te stellen, dat ergens een kind van de honger huilt. Niet alleen in China of één of ander ver land. Maar hier op Curaçao, op misschien nog geen honderd meter van ons af.

Iedereen gunt u het plezier van Kerstfeest en jaarwisseling, met een kapitaal aan vuurwerk, pékelé, ham, taarten, ajáka's, pastechi's, zoute zalm en drank.

Maar eet eens drie ajáka's minder. Verbrandt tien gulden aan vuurwerk. En geeft wat aan de echte armen, met de nodige voorzichtigheid natuurlijk, om hen niet te kwetsen. Laat het niet over aan vereniging zus of zo. Zoek ze zelf op en maak hen gelukkig door zelf uw gave te brengen. Het geeft dubbel voldoening en niemand zal ooit weten wat uw rechterhand gedaan heeft. Daarna kunnen wij pas echt uitgelaten elkaar Bon Pascu en Bon Anja toewensen.

PIERRE A. LAUFFER.

FEUILLETON

Tien kleine negertjes

door Agatha Christie

44)

Wij gingen allemaal in de aangrenzende kamer met uitzondering van juffrouw Brent, die in deze kamer bleef — alleen met de bewusteloze vrouw."

Er kwam een fel blosje op de wangen van Emily Brent. Zij hield op met breien. Zij zei: „Dit is schandelijk!" De meedogenloze stem vervolgde: „Toen wij in deze kamer terugkeerden, stond juffrouw Brent gebogen over de vrouw op de divan.

„Is eenvoudige menselijkheid een misdaad?" vroeg Emily Brent.

Rechter Wargrave antwoordde: „Ik stel alleen maar de feiten vast. Hierop kwam Rogers de kamer binnen met de brandewijn, waarin hij natuurlijk heel goed iets gedaan kon hebben, vóór hij binnenkwam. De brandewijn werd aan de vrouw gegeven en kort daarop brachten haar echtgenoot en dokter Armstrong haar naar bed, waarna dokter Armstrong haar een kalmerend middel gaf."

Blore zei: „Dat is, wat er gebeurd is. Precies. Dat ontlast de rechter, mijnheer Lombard, mijzelf en juffrouw Claythorne."

Zijn stem klonk luid en jubelend. Rechter Wargrave richtte zijn koude blik op hem en mompelde: „Ja, maar is dat zo? Wij moeten elke mogelijkheid in overweging nemen!"

Blore keek verbaasd. Hij zei: „Ik begrijp u niet."

Rechter Wargrave vervolgde: „Boven op haar kamer ligt mevrouw Rogers in bed. Het slaapmiddel, dat de dokter haar gegeven heeft begint te werken. Neem eens aan, dat er op dat ogenblik op de deur geklopt wordt en iemand de kamer binnenkomt, iemand, die haar, laten wij zeggen, een poeder, of een drankje brengt met de boodschap: ‚De dokter zegt, dat u dit moet innemen.' Kunt u één ogenblik aannemen, dat zij het niet gehoorzaam zou geslikt hebben zonder er tweemaal over te denken?"

Even bleef het stil. Blore keek ernstig. Philip Lombard merkte op: „Dat verhaal vind ik hoogst onwaarschijnlijk. Bovendien hebben wij allen deze kamer eerst uren later verlaten. De dood van Marston was er en alles, wat er bij hoorde."

De rechter antwoordde: „Iemand zou zijn of haar slaapkamer later hebben kunnen verlaten."

Lombard maakte een tegenwerping: „Maar dan moest Rogers boven geweest zijn."

Dokter Armstrong maakte een beweging. „Neen", zei hij. „Rogers ging naar beneden om de eetkamer en de keuken op te ruimen. Op dat ogenblik had iedereen naar de slaapkamer van de vrouw kunnen gaan zonder gezien te worden."

Emily Brent vroeg: „Maar dokter, de vrouw zou toch zeker tegen die tijd al vast in slaap zijn geweest door het verdovende middel, dat u haar gegeven had?"

„Naar alle waarschijnlijkheid, ja. Maar zeker is het niet. Tenzij je een patiënt wel eens meer een dergelijk middel hebt gegeven, kun je niet zeggen, hoe snel de redactie is. Soms verloopt er geruime tijd eer een slaapmiddel werkt. Dat hangt af van de persoonlijke reactie van de patiënt op dat speciale middel."

Lombard zei: „Natuurlijk zegt u dat, dokter. Dat komt in uw kraam te pas, niet?"

Weer betrok het gezicht van Armstrong. Hij werd woedend. Maar weer deed die koele, zachte stem de woorden op zijn lippen besterven. „Met beschuldigingen bereiken wij niets. Wij hebben met feiten te maken. Naar ik meen is wel gebleken, dat een verloop van zaken, zoals ik geschetst heb, mogelijk is. Ik erken, dat de waarschijnlijkheid gering is; hoewel dit ook weer afhankelijk is van de identiteit van die persoon. De verschijning van juffrouw Brent of juffrouw Claythorne met een dergelijke boodschap zou de zieke waarschijnlijk niet verrast hebben. Ik erken, dat mijn eigen verschijning, van de heer Blore of de heer Lombard ongewoon zou zijn geweest. Maar toch ben ik van mening, dat ook in die gevallen het bezoek niet met enige werkelijke achterdocht opgenomen zou zijn."

Blore vroeg: „En wat levert ons dat op?"

Rechter Wargrave streek over zijn kin, bleef volkomen onaangedaan en zei: „Wij hebben nu de tweede moord behandeld en hebben het feit vastgesteld, dat niemand buiten verdenking valt."

Hij zweeg even en vervolgde toen: „Nu zijn wij toe aan de dood van generaal Macarthur.

CURACAO Agenda

Willemstad

ZATERDAG

BIOSCOPEN — Cinelandia 20.30: Spartacus; Roxy 19.00 — 21.00: Samson; Cine Rio 20.00: My geisha; West-End 19.00 — 21.00: The wackiest ship in the navy; Caribe 18.30 Joselito y Pulgarcito; 20.00: Breakfast at Tiffany's; Royal 20.00: Devil at 4 O'clock

ZONDAG

BIOSCOPEN — Cinelandia 18.30: Escape from fort Bravo; 20.30: Spartacus; Roxy 10.30 — 20.30: Samson; 16.00: De man die alles wist; 18.30: Hito, hito; Cine Rio 18.30: The day they robbed the bank of Engeland; 20.30: Six black horses; West-End 10.30 — 20.30: The wackiest ship in the navy; 16.30 Si yo fuera diputado; 18.30: The outcast; Caribe 18.00: Cash on demand; 20.00: The young savages; Royal 18.30: Robinson Crusoë on clipper island; 20.00: Carnaval en mi barrio
22—23 december

GASOLINE POMPSTATIONS
Schotborg — Cas Cora; Bakhuis — Marie Pompoen; Winkel — Rio Canario; Namias de Crasto — Hato; v.d. Mark — Cas Chiquito; Scheidelaar - Mundo Nobo.

VERLOF TOT BEGRAVEN
A.H. de Windt, P.L. Jansensstraat 43 tel. 12256
BOTICA'S — Brion (O) tel. 23222; Popular (P) tel. 11269

Emmastad

WACHTLIJST SHELL CURACAO NV
Medical Services — Zaterdag 12.30 — Maandag 7.00 uur: Dr. Van Brakel, tel. 4522, 2409 2289.
OS Telecommunication — Kantoor open M.E. Celestina tel. 2307, 0-43880, 2400.
Personnel Services — T.R. van Heydoorn, Witte de Withlaan 7, Gr. Kwartier tel. 0-43862/0-35100;
Voor passage (Reisbureau Maduro) A. G. de Windt, Cas Coraweg 85 tel. 0-35767, 2400
Materials Department — J. Jap Tjong Pietermaai 33 tel. 0-12107, 2400.
NV CSM-Ship Agency — Zaterdag G. R. Monsanto, tel. 8173; Zondag: A.J.C. van Romondt tel. 0-35498, 2400.
Filmprogramma Asiento — Zaterdag: Gone with the wind; Zondag: Bachelor in paradise

Kerkberichten

CURACAO zondag

H. MISSEN
Sta Ana 6.30 8 9 19; Pietermaai 5 7 8 9 19; Sta Familia 5 7.30 9 19; Coromoto 5 7.15 8.30 19; Wishi 5 6.30 8 19; Sta Maria 5 6.30 8 19; Jan Doret 8 8.30 18; Suffisant 5 7 9 19; Gr. Kwartier 5 7.15 8.30 18; Janwé 5 8 19; Sta Rosa 5 7 8 9 19; Montange 5.15 8.30 9; Westpunt 5 8.30, Lagoen 17 Soto 5 8 17; Steenrijk 5.30 7 8 19; Brievengat 6 8 18; Buena Vista 5 8 19; Zd. Bonam 5 7.30 17.
NEDERLANDSE PREEK
Pietermaai 8 9; Sta Ana 9; Sta Familia 2e en 4e zondag 9; Janwé 8; Sta Rosa 9; Jan Doret beurtelings 8.30 en 18.
CRECHE
Sta Rosa 7 8 9 bij zusters; Zuid-Bonam onder de H. Mis van 17 inde jongensschool

in de week

Sta Ana 6 6.30 7.30; Pietermaai 6 6.30 7 Sta Familia 6 6.30 7; Coromoto 6.30: (zaterdag 7.15); Wishi 6.15 7 (woensdag 7.30); Sta Maria 6 6.30 (woensdag geen 6; zaterdag 7); Jan Doret; 7 Suffisant 6 (zaterdag 7); Gr. Kwartier 6 6.30 (woensdag 7.45); Janwé 6.30 (zaterdag 7); Sta Rosa 6 6.30 (zaterdag 7); Montagne 6.30 (zaterdag 7); Westpunt 6 zaterdag 6.30); Logaen (donderdag 18.30); Steenrijk 6.00 6.30 6.30 (zaterdag 7); Soto 6.30 (zaterdag 7); Brievengat 6.30; Buena Vista 6.15 Zd. Bonam 6.30.

•

Dinsdag, 25 december Hoogfeest van Kerstmis, te vieren als ZONDAG. Des nachts om 12 uur zijn er nachtmissen in alle kerken.

•

Woensdag, 2de Kerstdag, geen verplichting van Mishoren.

•

De vicaris-generaal van het bisdom heeft een communicandum verzonden, waarin bij decreet van de Congregatie van de Riten in Rome is bepaald, dat aan de canon van de H. Mis enige woorden worden toegevoegd. Deze woorden zijn „Sed et beati Ioseph eiusdem virginis sponsi" en volgen na de woorden „Communicantes.... Dominis nostri Iesu Christi". De invoeging geldt ook op de dagen, waarop een speciale tekst van het gebed „communicantes" is voorgeschreven.

PROT. KERKDIENSTEN

ZONDAG

Ger. Kerk Mundo Nobo — Laufferstraat 14; 9.30 uur: Ds. Wiersinga (H. Avondmaal); 19.00 uur: Ds. H. Wiersinga (H. Avondmaal en Dankzegging). Crèche tijdens de morgendienst.
Ver. Prot. Gem. Cur. — Fortkerk 9.00 uur: Ds. Mietes; 19.00 uur: Ds. ter Schegget; Emmakerk 9.30 uur: Ds. ter Schegget; 19.30 uur: Ds. Mietes; Ebenezer Church: 10.15 uur: Ds. Stoof Jeugddienst.

MAANDAG
Fortkerk: 23.15 uur: Ds. Stoof Kerstnachtdienst; Emmakerk 20.00 uur: Ds. ter Schegget Kerstwijdingsdienst;

DINSDAG
Fortkerk 9.00 uur: Ds. Mietes; 10.45 uur: Ds. Mietes; 17.00 uur: Ds. Stoof Kinderdienst; Emmakerk 9.30 uur: Ds. ter Schegget; 17.00 uur: Ds. ter Schegget; 17.00 uur: Ds. ter Schegget Kinderdienst; Ebenezer Church 5.00 uur: Ds. J.H. Wiersinga 7.00 uur: Zangdienst met Kerstspel.

Norman Chumaceiro kreeg erelidmaatschap Jaycees

Kerstdiner in teken van dienst aan mensheid

De president van het organisatie-comité van het Jaycees' kerstdiner, Mac Kibbelaar, tijdens de voordracht van het gedicht „The Eveniny." Op de voorgrond enige Jaycees en gasten van de Junior Chamber.

Senators : Arturo Jesurun Hugo Felix Carías

(Van onze verslaggever)

WILLEMSTAD — Een delicieus Kerstdiner, speeches, zang van de bekende Curacaose tenor Oswald Specht, muziek van Norman Moron, uitreiking van diploma's en onderscheidingen; zij vulden de avond van de Junior Chambers, die gisteravond werd gehouden in de Piscadera Baai Club. De voortreffelijke ceremoniemeester Robby Maduro, sprak deze onderdelen van de avond geestig aaneen.

De welkomstwoorden werden gesproken door Robby Maduro, waarna J. A. Beaujon de „wet" van de Jaycees uitsprak. Ronny Martina wenste alle Jaycees en alle mensen op de hele wereld een zalig Kersmis en hoopte dat 1963 eenheid onder de mensen en eenheid onder de volkeren zou brengen. Ronny Martina, de huidige president van de L.O.M. (Local Organisation Membership), wordt in januari opgevolgd door Eldred Maduro.

Het erelidmaatschap van de Junior Chamber werd uitgereikt aan Norman Chumaceiro op grond van de vele diensten, die hij de Jaycees in de twee jaren, die zij op Curacao bestaan, heeft bewezen. Alleen de actie „Tene Corsow Limpi" rechtvaardigde dit erelidmaatschap reeds.

Beste van de wereld

In zijn dankwoord zegde de heer Norman Chumaceiro toe de Jaycees immer te zullen bijstaan, omdat hij het streven van de Junior Chamber: jonge mannen voort te brengen die opkomen voor het belang van de Antillen, van grote importantie acht. „En ik hoop," aldus de heer Chumaceiro, „dat de Jaycees van de Antillen de beste van de gehele wereld worden".

De heer Mac Kibbelaar reikte aan TeleCuracao en Van Leer & Co certificaten van verdienste uit, als dankbetuiging voor de grote hulp die de J.C. in het afgelopen jaar van hen heeft mogen ontvangen.

Leiderschap

De heren Arturo J. Jesurun en dr Hugo Felix Carías werden geïnstalleerd als senator van de vereniging. Ondanks het feit dat Arturo Jesurun de senatoren-leeftijd nog niet bereikt heeft, achten de Jaycees het toch juist hem tot senator te benoemen, daar hij reeds bewezen heeft het peil van een senator bereikt te hebben, en niet meer aan de activiteiten van de J.C. kan deelnemen.

Negen personen mochten het diploma van „leiderschap" in ontvangst nemen uit handen van de leider van de cursus, Eldred Maduro. Deze laatste zei, dat de negen heren in de cursus hadden geleerd en bewezen, hoe zij met het gereedschap om te leiden om te gaan, en dat ze nu het gereedschap mochten hanteren.

Bovenwinden

J. de Sola volgt A. J. Jesurun op als president van de N.O.M. De nieuwe president hoopte in zijn bestuursjaar St. Maarten en Saba bij de N.O.M. van de Junior Chamber te trekken.

Een van de voornaamste punten uit de „wet" van de Junior Chamber „Service to humanity is the best work of life", is uit de vele woorden, die er gisteravond tijdens de genoeglijke avond in de Piscadera Baai Club gesproken werden, ten volle gebleken.

Vivipara meert af in Pernis

WILLEMSTAD. — Uit Nederland vernemen wij dat de heer H. Dennert, chef van de afdeling voorlichting van het kabinet van de gevolmachtigde minister van de Nederlandse Antillen te Den Haag, dinsdag een bezoek heeft gebracht aan boord van de „Vivipara" te Pernis, vergezeld van een Public Relations functionaris van Shell Tankers N.V. Het doel van het bezoek van de heer Dennert was inzicht te krijgen in de bevindingen met de Antilliaanse bemanning.

Zoals bekend, is de 32.000 dwt tanker „Vivipara" in de nacht van 25 oktober de haven van Willemstad binnengelopen, waar de Antilliaanse bemanning werd afgemonsterd. Met een nieuwe Antilliaanse bemanning van 31 koppen heeft de „Vivipara" daarna weer zee gekozen.

Bakkers mogen zondagen werken

WILLEMSTAD — In verband met de komende feestdagen is aan de bakkerijen op Curacao toestemming verleend om op zondag 23 en 30 december vanaf 8 uur 's morgens arbeid te verrichten.

Nieuwe vrijlating in Spiegelaffaire

KARLSRUHE (DPA) — Kolonel Adolf Wicht, hoofd van de afdeling Noord-Duitsland van de legerinlichtingendienst in Hamburg, die destijds in verband met de „Spiegel"-affaire was gearresteerd, is vrijdag op last van het federale parket uit zijn voorlopige hechtenis ontslagen. Het parket acht geen gronden voor zijn langere gevangenishouding aanwezig.

Kolonel Wicht werd er van verdacht de „Spiegel" te hebben ingelicht over de voorgenomen justitiele actie tegen dit weekblad.

Gary Hocking verongelukt

DURBAN (ANP) — Gary Hocking, de vroegere wereldkampioen op de motor, is tijdens de training voor de grote prijs van Natal, een sportwagenrace, verongelukt. Hij vloog uit de baan en sloeg over de kop. Zwaar gewond werd hij naar een hospitaal vervoerd, waar hij aan zijn verwondingen overleed.

Het tragische van zijn dood is, dat hij in juni van dit jaar met motorraces stopte, omdat zijn beste vriend, de Australiër Tom Phillis, tijdens de T.T. op het eiland Man verongelukte.

Bootwerkers ingesloten

(Van onze verslaggever)

WILLEMSTAD. — Een drietal bootwerkers werd gistermiddag als verdacht van diefstal van goederen afkomstig van scheepsladingen aangehouden en in verzekering gesteld.

Mémoires van Eichmann geheim

JERUZALEM (RTR) — De mémoires die Adolf Eichmann tijdens zijn gevangenschap in Israël heeft geschreven, zullen op last van de Israëlische premier, David Ben Goerion, niet aan de openbaarheid worden prijsgegeven, zo is van bevoegde zijde in Jeruzalem meegedeeld. Het manuscript zal in het staatsarchief worden opgeborgen.

Guinee uit EEG

BRUSSEL (ANP) — In Brussel is donderdagmiddag het nieuwe associatie-akkoord geratificeerd tussen de zes landen van de EEG en 18 Afrikaanse landen. De nieuwe conventie komt in de plaats van het oude verdrag, dat per 31 december afloopt. Het had een looptijd van vijf jaar en werd gesloten, toen de meeste van de Afrikaanse gebieden nog afhankelijk waren van Frankrijk, België en Italië. Het voormalige Franse gebied Guinee heeft van verdere associatie met de EEG afgezien.

X-15 raket bootst ruimtevlucht na

LUCHTMACHTBASIS EDWARDS (RTR) — Een Amerikaans X-15 raketvliegtuig heeft donderdag tijdens een proefvlucht van de luchtmachtbasis Edwards in Californië een snelheid van 6.220 km en een hoogte van 43 km bereikt. Het toestel had voor het eerst zo snel en hoog gevlogen dat dezelfde omstandigheden optraden als bij de terugkeer van een ruimtevaartuig in de dampkring.

Aanrijdingen door onverstandigheid

WILLEMSTAD. — Een aanrijding geschiedde bij de verkeerslichten bij Rio Canario tussen een personenauto en een AC-busje. Er waren geen persoonlijke ongelukken, wel aanzienlijke schade. De bestuurder van de auto was het stoplicht reeds dicht genaderd op het moment dat het licht van groen op geel overging. Hij remde krachtig, met het gevolg dat de bestuurder van het busje, die dit niet verwachtte, tegen hem opbotste.

Op de Churchillweg vond eveneens eenverkeersongeluk plaats, waarbij een vrachtwagen en een personenauto betrokken waren. Twee personen werden licht gewond, maar konden na doktersbehandeling weer huiswaarts keren. De bestuurder van de vrachtwagen reed een zijweg in en liet daarbij de doorgang voor de hem tegemoet rijdende personenauto niet vrij. Daar de bestuurder niet tot rijden bekwaam was, werd hem rijverbod opgelegd.

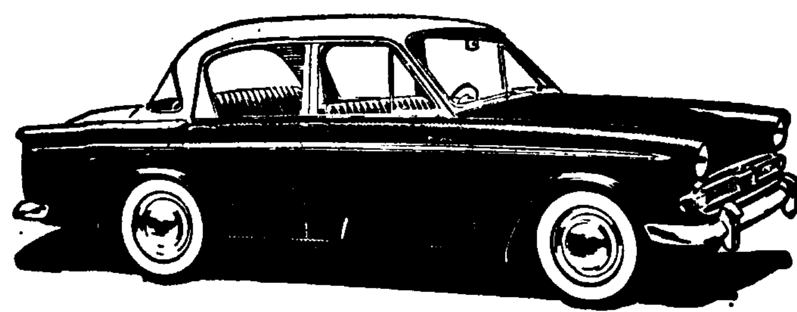
Er werden 67 processen-verbaal opgemaakt, waarbij 29 wegens het overschrijden van de maximumsnelheid; 19 maal werd assistentie verleend.

Luchttransport Mij. opgericht

(van onze verslaggever)

WILLEMSTAD — De statuten van de Caraibische Lucht Transport Maatschappij N.V. zijn verschenen. Het maatschappelijk kapitaal van de vennootschap bedraagt 1.000.000 gulden, en is onderverdeeld in 1.000 aandelen van 1.000 gulden ieder. Hiervan zijn er reeds 350 volgestort. Het doel van de vennootschap is het vervoer van mensen en goederen door de lucht. De vennootschap is op 17 november van dit jaar opgericht.

De directie van de luchtvaartmaatschappij wordt in een algemene aandeelhoudersvergadering gekozen, terwijl voor de eerste keer de oprichters, de heren J. V. Kusters en A.J.P. Kusters, die beiden voor de helft in het geplaatste kapitaal deelnemen, tot directeuren zijn benoemd.

Tom Poes en het huilen van Urgje

4629. — „Wat aardig, dat Urgje ook van iets moois kan houden", sprak heer Ollie geroerd. „Dat had ik niet gedacht, na alles wat ik van hem heb gezien. Men moet toch nooit te streng zijn in zijn oordeel. Vaak verbergen goede eigenschappen zich achter een onaangenaam uiterlijk.'

Hij boog zich over de stronk en betastte het houtsnijwerk met voorzichtige vingers.

„Heel knap, die roosjes en die margrieten", bernam hij. „Je moet wel veel van je broertje houden om zoiets fraais voor hem te kunnen maken."

„Urgje moet blij zijn", zei het ventje ontwijkend. „Hij mag niet huilen. Kijk, daar komt hij aan. Nu gaat Hotterkwoot weer verder."

„Hela", riep heer Ollie verrast uit. „Wil je er dan niet bij zijn wanneer Urgje je verrassing vindt?"

„Nee", zei het kereltje weglopend. „Daar kan Hotterkwoot niet tegen. Hij is te week van binnen."

Heer Bommel schudde het hoofd.

„Alles is hier toch veel gevoeliger dan ik dacht", prevelde hij. „Het is mooi om zoiets mee te maken."

Met deze woorden richtte hij zich op en keek afwachtend naar de gedaante van Urgje, die met sloffende passen en een gemelijke trek op het gelaat naderde. Hij groette niet, maar toen hij de versierde boomstronk gewaar werd, hield hij de pas in en een brede glimlach trok om zijn mondhoeken.

„Tjum, tjum!" sprak hij.

„Ja, ja", zei heer Ollie. „Daar sta je van te kijken, hè? Dat heeft je broertje voor je gemaakt. Mooi hè? Kijk er maar aandachtig naar, want het zien van fraaie dingen is goed voor je. Daar krijg je..."

Hij zweeg onthutst, want op dat moment hief het ventje met een kraaiend gelach zijn bijl op en liet die met zo'n kracht op de boomstronk neerdalen, dat het kunstwerkje geheel in tweeën spleet.z

ERIC DE NOORMAN – DE GEZWORENEN

3—61. — Na enkele dagen op de kampplek doorgebracht te hebben, waar paard en mens gelegenheid hebben zich voor de komende lange tocht te sterken, zoeken Eric en zijn krijgers de Heirbaan op, een golvende, brede weg die vrijwel kaarsrecht over heuvels en rivieren naar het westen voert. Er heerst nog een betrekkelijk druk verkeer. Meermalen komen ze een karavaan van handelaars tegen, die — kennelijk beducht voor overvallen — zich aanéén gesloten hebben. De zwaarbewapende krijgsbende van Eric de Noorman veroorzaakt meermalen enige onrust, maar de mannen trekken zich weinig aan van de argwanende, haast vijandige blikken, waarmee men hen op de wisselplaatsen en in de gehuchten langs de weg begroet. Het kost wel eens moeite, maar toch slaagt de Noorman er steeds in, voor hem en zijn makkers onderkomen gedurende de nachten te vinden. De verhalen, die hij hier en daar hoort over nachtelijke overvallen op eenzame hoeven maken het verblijf in de open lucht niet erg aanlokkelijk. Hoe waar die verhalen zijn, bewijzen de talloze verwoeste — en nooit meer opgebouwde — villa's die hij op zijn weg tegenkomt. Dank zij de goede conditie, waarin deze Romeinse weg nog steeds verkeert, schieten zij flink snel op en de hoge vuurtoren van de havenstad Gesoriacum (Boulogne) is al zichtbaar wanneer ze tegen de avond een vervallen handelsplaats bereiken. Had Eric geweten, wat hen hier boven het hoofd hing, hij zou met zijn troep haastig verder gereden zijn.

GEBOREN:

Gabriela María Mercedes Vinke

*

St. Elisabeth Gasthuis

21 December

Teritorio Insular Curacao

AVISO

Servicio pa provision di awa ta hala atencion di tur clientenan cu cuminsando dia **2 di JANUARI 1963**, sin ningun otro aviso, lo pasa pa corta comunicacion di awa di tur, cu prome cu dia **1 di JANUARI 1963** no a paga e recibo di awa pa luna di **OKTOBER 1962.**

E empleado encarga temporalmente cu direccion di e Servicio pa provision di awa

M. de VREEZE, ing.

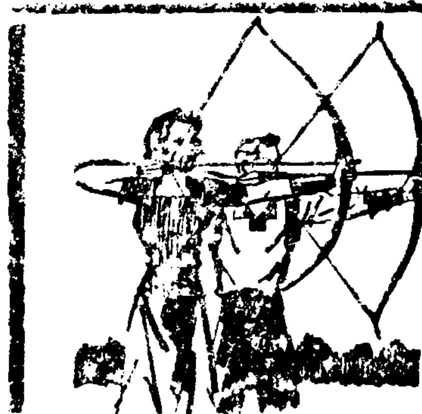
Eilandgebied Curaçao

WAARSCHUWING

De Dienst Watervoorziening maakt alle aangeslotenen erop attent dat ingaande **2 JANUARI 1963**, zonder enige nadere waarschuwing, tot onherroepelijke afsluiting van percelen zal worden overgegaan, waarvan de waterrekeningen over de maand **OKTOBER 1962**, niet vóór **1 JANUARI 1963** zijn betaald.

De ambtenaar tijdelijk belast met de leiding van de Dienst Watervoorziening

M. de VREEZE, ing.

TREFFERS

Een treffer in de Amigoe...... géén kans op missen, altijd „doeltreffend".

Het Bestuur van de

SPORT- EN ONTSPANNINGSVERENIGING

„ASIENTO"

wenst Leden en Relaties

prettige Kerstdagen en een Voorspoedig 1963

De Eerste Nederlandsche N.V.

De Nieuwe Eerste Nederlandsche N.V., deelt hierbij mede, dat hun kantoor op **24** en **31 DECEMBER** a.s. om half één

gesloten zijn.

HET KANTOOR

van Notaris

Dr. E. C. Henriquez

is maandag

24 DECEMBER a.s.

gesloten

TE HUUR GEVRAAGD

Nedeco Tebodin Bouwbureau Curaçao

vraagt te huur vanaf 1 januari a.s. voor een van haar ingenieurs

EEN GEMEUBILEERDE WONING

Nadere inlichtingen bij boven genoemd bureau

Rector Zwijsenstraat 6 telef. 24880

of bij

Ir. B. A. Crul

Goetoeweg 6, telef. 12728

HET ALGEMEEN NEDERLANDS VERBOND

AFDELING CURACAO

vertoont op donderdag 27 december 1962, des avonds om half negen in Roxy de uitstekende Nederlandse speelfilm

Makkers staakt Uw wild geraas

met o.m. Ellen Vogel - Ank van der Moer - York Baretti - Guus Hermus - Jan Teulings en Guus Oster.

In het voorprogramma de mooie kleurenfilm over de reis van H.K.H. Prinses Beatrix naar en door de Verenigde Staten van Noord-Amerika.

Leden van het A.N.V. kunnen **uitsluitend** op maandag 24 december op het kantoor van de Curom kaarten kopen à fl. 1.— per persoon.

Voor introducé's zijn op de avond van de voorstelling aan de kassa van Roxy kaarten verkrijgbaar voor fl. 1.50 per persoon.

VERSLAVING BRENGT GEWENNING MEE

(Van onze medische medewerker)

Een Nederlands wielrenner van grote reputatie maakte eens de opmerking, bij de start van een wielerronde voor amateurs, dat het geheel meer leek op een goed beklante apotheek dan op een wielronde. Dit sloeg op het gebruik van „wekamines" en marihuana waarmee „doping" gepleegd wordt en die na voorgezet gebruik tot verslaving kunnen (moeten) leiden. Het misbruik van verslavingsvergiften is in sommige landen, de Verenigde Staten voornamelijk, een reëel probleem. In Nederland was tot nu toe de sociaal-geneeskundige betekenis van verslaving gering, althans voor wat verslaving aan verdovende middelen en geneesmiddelen betreft. Een mededeling van het Ministerie van Sociale Zaken en Volksgezondheid van 7 nov. 1962 wijst echter op de toeneming van dit verschijnsel dat een „sluipend potentieel gevaar" wordt genoemd. De sociaal-geneeskundige betekenis van verslaving, de schade dus die de gemeenschap hierdoor lijdt in medisch opzicht hangt van twee factoren af: Van het aantal verslaafden en van de ernst van de gevolgen. Ook indien het aantal verslaafden niet zeer groot is, kunnen de individuele gevolgen uitermate ernstig zijn. Bovendien moeten we eignlijk het begrip verslaving niet alleen beperken tot geneesmiddelen of „verdovende middelen" zoals opium, morfine, heroïne, dilandid, dicolid, pethidine etc., maar hierin ook meer gewone praktijken betrekken, met name alcoholisme en verslaving aan tabak.

Merkwaardig verschijnsel: er is blijkbaar geen grens

Wat wordt met verslaving eigenlijk bedoeld? We bedoelen met verslaving een toestand waarin een gewoonte-handeling (b.v. het drinken van borrels of het roken van marihuanasigaretten) tot een zodanige behoefte is geworden, dat het breken met deze gewoonte zeer grote, soms onoverkomelijke moeilijkheden meebrengt. We merken hierbij op, dat de bedoelde gewoonte-handeling van die aard moet zijn, dat hieruit voor de betrokken persoon in medisch en sociaal opzicht schadelijke gevolgen ontstaan. Dit geldt voor de bovenstaande twee voorbeelden en in het algemeen voor gebruik van vele geneesmiddelen (die bij misbruik ophouden „genees"-middel te zijn). Onschuldige gewoontehandelingen vallen niet onder deze bepaling. Wel misbruik van tabak en alcohol. Indien althans mag aangenomen worden dat er enig causaal verband bestaat tussen roken en longkanker moeten we het tot de „verslavingsvergiften" rekenen. Het verslavend karakter van alcoholmisbruik is evident.

VERSPREIDING

Een voorstelling van de verspreiding van „verslavingsziekten" in Nederland geven volgende getallen, die alleen de orde van grootte aangeven en aan de lage kant gehouden zijn: Verslaafden aan roken kunnen geschat worden op enkele tienduizenden; alcoholici: enkele duizenden; geneesmiddel: enkele honderden.

Er zijn verschillende verslavingsvergiften en sommige worden reeds eeuwenlang gebruikt met meer of minder ernstige gevolgen. Het gebruik van opium in het vroegere China is algemeen bekend. Minder bekend is dat dit gebruik na de communistische revolutie in China verboden is wegens de daaraan verbonden verslavingen. In Mohammedaanse landen van Azië en Afrika is het gebruik van hasjisj zeer frequent.

Hasjisj en marihuana worden beide bereid uit Indische hennep. De Indianen in Noord-Amerika en Mexico kennen het rituele gebruik van mezcal, een op marihuana gelijkende stof. De bevolking van Zuid-Amerika kent sinds eeuwen cocaïneverslavingen door het kauwen van cocabladeren ontstaan.

Nu valt hierbij op te merken, dat het gebruik en misbruik van al deze stoffen bij verschillende volkeren een hulpmiddel was om het hongergevoel te onderdrukken, dat chronische ondervoeding zowel oorzaak als ook weer gevolg van het geregeld gebruik van verdovende middelen was.

STEEDS MEER

Ongeacht de aard van het verslavingsvergif heeft verslaving een aantal algemene aspecten. Zo treedt een gewoontetoestand, ofwel „gewenning" in. Dit betekent, dat steeds gretere hoeveelheden moeten genomen worden om de gewenste werking te krijgen. Het organisme wordt in toenemende mate ongevoelig voor de gebruikte stof, althans voor sommige van zijn werkingen. De verhoging van de gebruikte hoeveelheid gaat zeer geleidelijk. In deze omstandigheden is het aanpassingsvermogen van het organisme ongelooflijk groot. Verslaafden komen er dan ook toe dagelijks hoeveelheden te nemen, die ongetwijfeld dodelijk zouden zijn voor normale mensen,

In de mededelingen van het Centrale Instituut voor Verslavingsziekten te Lexington (USA) wordt bijvoorbeeld melding gemaakt van patiënten, die zichzelf 5 a 6 gram morfine binnen 16 uur in inspuiting toedienden. In andere gevallen van verslaving werden per dag honderden tabletten van een opiumderivaat genomen in combinatie met amfetamine. Dit betekent dat deze verslaafden dagelijks 500 à 600 keer de maximaal toegelaten dosis gebruikten, anders gezegd: 200 keer de als dodelijk beschouwde dosis. En dit zonder vergiftigingsverschijnselen te vertonen.

GELEIDELIJK

Deze enorme gewenning is op zichzelf een zeer merkwaardig verschijnsel, waarop even de aandacht moet gevestigd worden. Er is blijkbaar geen grens aan de hoeveelheid verslavingsvergift, die het lichaam kan verwerken op voorwaarde, dat de toeneming van de gebruikte hoeveelheid zeer geleidelijk plaats vindt. De grens ligt praktisch bij de hoeveelheid, die de verslaafde zich kan aanschaffen.

De verdedigingsmechanismen die in werking treden bij toediening van deze vergiften en waardoor het lichaam ongelooflijke hoeveelheden kan verdragen, zijn van verschillende aard en nog onvoldoende bekend. Voor sommige stoffen berust de gewenning op een verhoogde afbraak van het vergift in het lichaam (vooral in de lever). Door deze snelle afbraak van het vergift wordt dit omgezet in minder giftige of ongiftige afbraakprodukten die via de nier verwijderd worden.

Daardoor wordt de concentratie van het vergift in het bloed en in de overige organen niet zo hoog als verwacht zou worden. Maar er zijn zeker andere, meer fundamentele aanpassingen. Zo schijnt de gewenning aan morfine hierop te berusten, dat de zenuwcellen (dit zijn de cellen waarop de morfine inwerkt) een tegengift (antistof) vormen, die de morfinewerking in grote mate opheft. De hoeveelheid antistof neemt geleidelijk aan toe in de loop van de morfine toediening, zodat steeds grotere dosissen moeten genomen worden om de uitwerking van de morfine te voelen.

In sommige omstandigheden verwerken de cellen van het lichaam een geregeld toegediend vergift nog op een andere manier: niet door het vergift af te breken of een tegengift te vormen, maar door het vergift op een andere manier in de stofwisseling van de cel op te nemen, door het in te schakelen in de ingewikkelde scheikundige reacties die in de levende cel voortdurend plaats vinden.

EIGENSCHAP

De aanpassingen die levende cellen ontwikkelen, indien de uitwendige invloeden ongunstig of ongewoon worden, zoals het geval is bij gebruik van verslavingsvergiften, illustreren op frappante manier de fundamentele eigenschap van levende wezens. Met name de eigenschap zich te handhaven in wisselende omstandigheden. Voortdurend ontwikkelt een levende cel warmte en vormen van energie (beweging, chemische processen etc), die voor haar levensbehoud nodig zijn. Deze energie wordt geleverd door „vertraagde" verbrandingsprocessen in de cel; voortdurend verbrandt de cel haar eigen bestanddelen die dan ook voortdurend, en in hetzelfde tempo, aangevuld moeten worden. Hiervoor neemt de cel allerlei stoffen uit haar omgeving op en bouwt ze om tot haar eigen celbestanddelen. Het is steeds dezelfde cel en toch elk ogenblik veranderend.

Het blijft hetzelfde geheel, hetzelfde huis, maar zijn samenstellende delen veranderen op elk ogenblik. Het blijkt nu zelfs, dat stoffen die oorspronkelijk giftig zijn voor de cel, in bepaalde omstandigheden als „bouwmateriaal" kunnen gebruikt worden. De aanpassingsmogelijkheden, die het leven in reserve houdt, blijken enorm groot te zijn. We zien dan ook levende wezens hun bestaan in de „onmogelijkste" omstandigheden handhaven:

„Sluipend potentieel gevaar"

In hete bronnen bij temperaturen van 80°C., in de Siberische winter met 40° onder het vriespunt en in de diepte van oceanen, waar de waterdruk honderden atmosferen bedraagt.

Bij verslaving passen de cellen van het lichaam zich dus aan, er treedt gewenning op en het kan gebeuren dat het vergift ergens een plaats krijgt in de levensverrichtingen van de cel. Het gevolg van deze toestand is zeer ernstig, want het is duidelijk dat het staken van het verslavingsvergift nu (bijna) onmogelijk is geworden. Er treedt met toenemende gewenning dus een toestand van toenemende afhankelijkheid op t.o.v. het vergift. Voor de verslaafde wordt het steeds moeilijker met zijn gewoonte te breken. De toestand is dan veel bedenkelijker dan hij tot nu toe was.

Aanvankelijk is de gebruiker van verslavingsvergiften alleen „psychisch afhankelijk" van het verslavingsmiddel. In deze fase berust de dwingende behoefte aan het verslavingsmiddel op de psychisch tijdelijke veranderingen, die na het gebruik optreden. Er ontstaat een innerlijke toestand van verhoogd zelfgevoel, bevrijd van zorgen, angst en druk, alles komt in een mooier licht te staan, moeilijkheden schijnen zich vanzelf in rook op te lossen, niets is nog onmogelijk.

Kortom: het verslavingsvergift verplaatst zijn slachtoffer naar een — door hem alléén bewoonde — schijnwereld die gevuld wordt met illusies en wensdromen. Hoewel de arbeidsgeschiktheid op dat ogenblik eigenlijk nog vrijwel onverminderd is, komt de verslaafde niet meer gemakkelijk tot geregeld werken. Het zegt hem niets meer. Hij heeft er geen belangstelling meer voor en wil (of kan?) de moeite niet opbrengen.

Zonder het verslavingsmiddel lijkt hem zijn leven volkomen leeg, zinloos, bodemloze wanhoop. Om deze werkelijkheid loopt hij met een wijde boog heen en vlucht hij in zijn chemische illusiewereld.

Het werken wordt niet geheel gestaakt, maar heeft ook een ander karakter gekregen: de verslaafde werkt ongeregeld, het gaat hem dan meer om het bezig zijn zelf, terwijl het resultaat hem minder of helemaal niet interesseert. Het werken heeft zijn zinvol en redelijk karakter verloren.

Julie Andrews, die in de Engelse „My fair lady" de rol van Eliza Doolittle speelt, heeft in Londen het leven geschonken aan een dochter. Zoals bekend, heeft ook Margriet de Groot, de Nederlandse Eliza, enige tijd geleden een kindje gekregen.

Een dag uit het leven van *Alexander Solzhenitsin*

MOSKOU (UPI) — Alexander Solzhenitsin was enige weken geleden nog een onbekende wiskundeleraar, die les gaf aan een middelbare school in Ryazan. Nu behoort hij tot één van de grootste schrijvers van Rusland en zijn naam wordt zelfs in een adem genoemd met Ruslands beroemde schrijver Leo Tolstoi.

De wiskundelereaär verwierf zich deze reputatie door een kort verhaal te schrijven, dat was getiteld „een dag uit het leven van Iwan Denisovitsj". Het was gebaseerd op zijn eigen ondervindingen in een Stalinistisch werkkamp.

Solzhenitsin ging na het behalen van zijn diploma in 1941 in dienst en stond aan het hoofd van een artillerie eenheid. In 1945 werd hij in Oost-Pruisen gearresteerd wegens „ongefundeerde politieke beschuldigingen". Hij werd tot acht jaar gevangenisstraf veroordeeld. Nadat hij zijn straf had uitgezeten, werd hij verbannen.

In het verhaal „Een dag uit het leven van Iwan Denisovitsj schrijft hij hierover: „De gevangenen in de strafkolonie moesten zich bij een temperatuur van min 40 graden uitkleden en in de barre kou werken. Zij kregen alleen waterige soep, waarop zij de hele dag moesten teren. De kampwachters waren gewapend met automatische geweren en hadden altijd waakhonden bij zich. Wanneer zij naaar de barakken terugliepen moesten de gevangenen de handen op de rug houden. Zij mochten geen stap naar links of rechts doen. Deden zij dit dan werden zij onherroepelijk neergeschoten. In de barakken was het ijskoud: er stond geen kachel. De strafcel bestond geheel uit steen".

Opzien

Solzehenitins verhaal baarde veel opzien in het land. Het literair tijdschrift „Novy Mir", dat het verhaal had gepubliceerd was binnen een ogenblik uitverkocht. Het was de eerste maal, dat tot in de fijnste bijzonderheden de toestanden in een Stalinistisch werkkamp werden beschreven. Geruchten willen dat het verhaal van de wiskundeleraar door premier Nikita Chroesjtsjev werd bevestigd.

Na zijn verbanning keerde Solzhenitsin weer terug in de maatschappij. In 1957 werd hij wegens gebrek aan bewijzen, dat hij een misdadiger was, in ere hersteld. De Rus kreeg belangstelling voor literatuur, nadat hij twee jaar geleden een schriftelijke cursus had gevolgd aan het Moskouse instituut voor geschiedenis, filosofie en literatuur.

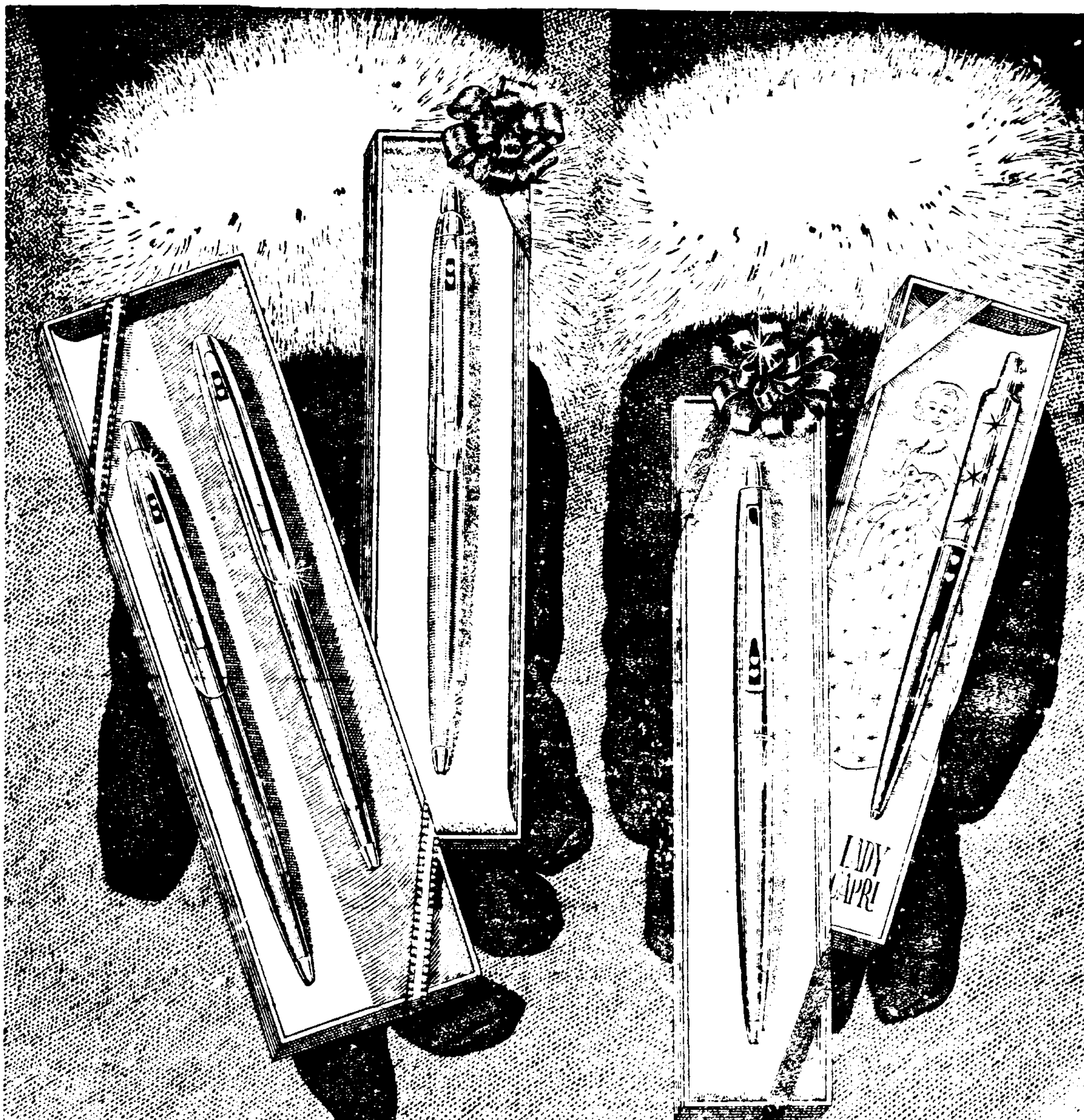
Veel lof

Literaire deskundigen waren vol lof over de stijl waarmee Solzenitsin het verhaal had geschreven. Een jonge Russische student in de literatuur zei: „Hip is evengoed als Tolstoi". Vassili Aksenov, een bekend Russisch schrijver, verklaarde, dat de wiskundeleraar onovertreffelijk was. De hoofd-redakteur van „Novy Mir" zei: „zijn kunst is verbazingwekkend. Diepte, gepaard met zeldzame perfectie. De bijzondere stijl leent zich niet zo gemakkelijk tot vertaling".

Solzhenitsin werd in 1918 uit een arbeidersgezin geboren. Hij verloor zijn vader al heel vroeg. De Rus heeft nog twee andere verhalen geschreven, die binnenkort in „Novy Mir" zullen worden gepubliceerd. Het ene verhaal gaat over de oorlog en het andere handelt over het industriële leven.

Denemarken voert beroepsgeheim in voor journalisten

KOPENHAGEN (RTR) — Het Deense ministerie van Justitie heeft een wetsontwerp gepubliceerd waarin steun wordt gegeven aan het recht van een journalist om zijn bron van inlichtingen te beschermen bij het afleggen van getuigenis voor het gerecht echter met bepaalde uitzonderingen wat betreft gevallen van „groot openbaar of particulier belang".

Sfeervol kerstconcert in de protestantse kerk

ORANJESTAD. — Onder overweldigend publieke belangstelling heeft het gemengd koor van de Protestantse Gemeente van Aruba, met medewerking van het Arubaans Symphonie Orkest en Albert Kooiker als organist, onder leiding van Ad Stenzen, donderdagavond het traditioneel kerstconcert gegeven in de protestantse kerk te Oranjestad. De kerk was tot de laatste zit- en staanplaats met toehoorders gevuld.

De kerststemming begon reeds voelbaar te worden, toen A. Kooiker het programma opende met twee koralen van J. S. Bach. De stemming werd verhoogd, toen het gemengde koor Joh. Schops cantate voor driestemmige koor en orgelbeleiding vervolgde, waarna fragmenten uit Bachs Weihnachts Oratorium op een buitengewoon zuivere wijze ten gehore werden gebracht. Waarbij de solisten, de dames Lucie Henriquez en Pearl Cromarty en de heer Niek Hoogerboord zich op verdienstelijke wijze van hun moeilijke taak kweten. Het schalte van dit deel van het programma werd verhoogd door Ad Stenzens zuivere en gevoelige vioolbegeleiding.

Het concert bereikte zijn climax met de door het koor, met medewerking van de strijkers van het Arubaans Symfonie Orkest gebrachte Kerstcantate van D. Buxtehude „Het pasgeboren Christuskind". Hierbij vormden het fraaie zuivere spel der strijkers en de zachte orgelbegeleiding een mooie achtergrond bij het zuiver zingend, harmonisch klinkend vierstemmig koor.

Het kerkkoor kan terugzien op een geslaagde avond.

Vergadering Curacaosche

AMSTERDAM (ANP) — In de buitengewone algemene vergadering van de Curacaosche Handel Mij N.V. i met algemene stemmen tot commissaris per 1 januari 1963 benoemd de heer J. van der Velden. De heer P. J. van Driel werd tot directeur van de vennootschap benoemd. Tevens werd met algemene stemmen de heer F. E. van Binsbergen benoemd als tijdelijk bestuurder.

Mededeling werd gedaan van het feit, dat de Nederlandse export- en importbelangen van de vennootschap per 1 januari 1963 in een afzonderlijke vennootschap (de „Curacaosche Handel-Mij „Nederland" N.V.) zullen worden ondergebracht, waarvan de directie door de moedermaatschappij zal worden gevoerd.

ARUBA Agenda

KANTOOR AMIGOE DI CURACAO — Havenstraat 7 tel. 1253

In spoedgevallen na kantoor tijd tel. 2950

ZATERDAG

BIOSCOPEN — Oranjestad: De Veer 8.30: Romanoff and Juliet; Rialto 8.00: Edge of fury; Santa Cruz: Aurora 8.00: Green mansions; San Nicolas: Principal 8.00: Satan never sleep; Savaneta 8.00: One eyed Jacks;

Wachtregeling doktoren: Santa Cruz, Savaneta en St. Nicolas: H.R. Dennert; Oranjestad en Noord: P.C. Harting;

Verloskundigen: Zr. Gibbs tel. 1355.

Wit Gele Kruis: Oranjestad Zr. Emalda, Santa Cruz: Zr. Lodovic, Paradera — Zr. Felicita, San Nicolas — Zr. Perpetua tel. 2200 (San Pedro Hospitaal)

Nachtdienstweek: Botica Oduber.

ZONDAG

BIOSCOPEN — Oranjestad: De Veer 6.00: A ritmo de twist; 8.30: Romanoff and Juliet; Rialto 5.45: A ritmo del twist; 8.00: Edge of fury; Santa Cruz: Aurora 6.00: The last of the Badman; 8.00: Green mansions; San Nicolas: Principal 6.00: Teenage millionaire; 8.00: Take a giant step; Savaneta 6.30: Viva la parranda; 8.00: The nights of Rasputin; Basi Ruti 8.30 Lions Xmis diner.

Kerkberichten

ARUBA zondag

H. MISSEN

Noord 5 7 6.30 en 18; Oranjestad 6 7.15 8.30 17 en 19; Dakota 6 8 en 19; Paradera 5 8.30 en 19; Sta Cruz 5 6.30 8 en 17.30; Sabaneta 5 7.15 en 9; Brasil 6 8 en 19; San Nicolas 5 6.15 7.30 8.30 en 17.

IN DE WEEK

Oranjestad iedere zondag 8.30; Dakota elke zondag 19; San Nicolas 1e zond. v.d. mnd 8.30.

NEDERLANSE PREEK

Noord 6.30; Oranjestad 6 6.30 en 7 uur elke vrijdag een avondmis om 19; Dakota 6.30 (zat. 7); Paradera 6.30 (zat. 7); S Cruz 6.00 8.30 (zat. 7); Savaneta 6.30; Brasil 6.30; San Nicolas 6 6.30 en 7; elke woensdag een avondmis om 19.30.

*

Dinsdag, 25 december Hoogfeest van Kerstmis, te vieren als ZONDAG. Des nachts om 12 uur zijn er nachtmissen in alle kerken.

*

Woensdag, 2de Kerstdag, geen verplichting van Mishoren.

*

De vicaris-generaal van het bisdom heeft een communicandum verzonden, waarin bij decreet van de Congregatie van de Riten in Rome is bepaald, dat aan de canon van de H. Mis enige woorden worden toegevoegd. Deze woorden zijn „Sed et beati Ioseph eiusdem virginis sponsi" en volgen na de woorden „Communicantes.... Dominis nostri Iesu Christi". De invoeging geldt ook op de dagen, waarop een speciale tekst van het gebed „communicantes" is voorgeschreven.

Beursoverzicht

NEW YORK (ANP) — Afwikkeling van posities voorafgaand aan wat voor diverse handelaren in Wall Street een extra lang weekeinde voor de kerstmis zal zijn was gistermorgen op de New Yorkse Effectenbeurs de oorzaak van, dat de markt een gedeelte van het in de afgelopen twee beursdagen teruggewonnen terrein moest prijsgeven. Daar er niets in het nieuws was om de handel te stimuleren ontwikkelde zich een bescheiden meerderheid van merendeels fractionele verliezen.

In de namiddag nam de handel af, daar de aandacht werd geleid door andere zaken. De markt werd aan zich zelf overgelaten.

Het koerspeil handhaafde zich op of ongeveer op het laagste niveau van de dag met over het algemeen fractionele verliezen. Het aantal verhandelde fondsen bedroeg 1306, waarvan 418 hoger, 614 lager en 274 onveranderd. De aandelenomzet bedroeg 3.470.000 stuks. De obligatie-omzet 5.810.000 dollar.

BEURS VAN NEW YORK

				Olin Math	30 3 4
Al Co	52 7 8	Dupont	235 1 2	Rep Steel	34 1 4
Amerade	112 1 4	Western	33 3 4	Reynolds	41 1 4
Am T and T..	116 1 2	Ford	45 5 8	Royal Dutch ..	43 1 4
Anacondo	48 5 8	Gen. Elec.	75 7 8	Shell Oil	36 1 2
Bethlehem	28 7 8	Gen Motors ..	58 5 8	Sperry Rand ..	12 3 4
Boeing	37	IBM	385 1 4	Stand Cal	61 1 4
Brit Am Oil ..	27 3 4	Int. Nickel	62	Stand NJ	59 1 8
Can Pac	23 1 8	Jones	46 5 8	Tex Instr	59 1 2
Cat Pil	36 1 2	KLM	12 1 2	20th Cen Fox ..	21
Chrysler	73 1 2	Lehigh	7	US Steel	43 1 2
Col Gas	25 7 8	Nat Cash	80 1 2	Westingh	32 1 2
Douglas	26 3 8	NY Cor	15 3 8	DOW Jones ..	646.41

TeAworo in volbedrijf
op 28 december te bezichtigen
Steun overheid gevraagd maar (nog) niet gekregen

(Van de redactie Aruba)

ORANJESTAD — Prachtig gelegen aan de driesprong Bernardstraat—Pastoor Hendrikstraat—Isaac Wagemakersstraat te San Nicolas, is het nieuwe klooster van de Dominicanessen van Bethanië met het zo juist gereed gekomen kinderdagverblijf. Architectonisch van een zeldzame oorspronkelijkheid — die zelfs tot in Europa veel bewondering wekt — is dit gebouwencomplex een verfraaiing van Aruba. Architect Scott en de firma Petrona en Croes hebben hier hun kunnen getoond.

Ofschoon een grootse opening op het programma stond en de algemene overste moeder M. Imelda en haar vicaria, moeder M. Magdalena, hiervoor overkwamen uit Nederland, moest dit worden gewijzigd in een openstelling op 28 december, het feest van de Onnozele Kinderen. Voor de plaatselijke priorin, die pas hersteld is van een operatie, zou de opening te veel drukte zijn geweest. Voor allen, die belangstelling hebben staat op 28 december van negen tot elf uur en van vier tot zes uur namiddag het kindertehuis ter bezichtiging open.

In het verslag van de Eilandsraadsvergadering stond te lezen, dat voor TE AWORO nooit financiële steun werd aangevraagd. Dit moet op een misverstand berusten. Maar reeds driemaal schriftelijk — en herhaaldelijk mondeling — om steun werd gevraagd. Tweemaal heeft het Bestuurscollege schriftelijk geantwoord, dat het dit initiatief zeer op prijs stelt, maar dat er noch subsidie noch zelfs een lening kon worden verstrekt. Op de derde brief van juli 1962, waarin gevraagd wordt om subsidie in de vorm van verpleeggelden voor degenen, die dit niet zelf kunnen bekostigen, kwam tot nu toe geen antwoord.

Grote offers

Met grote offers werd dit werk van algemeen belang tot stand gebracht. Met dankbaarheid denken de zusters aan de steun van het Don Bosco-fonds. Ook de Lago, die in 1961 een flinke steun gaf, zette dit voort door een gift van meubels en linnengoed, maar meende van financiële steun te moeten afzien, omdat zij dit een zaak van de overheid acht. Pas na deze steunverlening zou zij weer hulp kunnen overwegen. De Mgr Van der Veen Zeppenfeldt-stichting stimuleerde op alle mogelijke manieren de bevolking om een steentje bij te dragen voor dit werk en niet zonder resultaat.

Maar toch had de bouw midden onder het werk stop gezet moeten worden, indien zij niet waren geholpen door de geestelijkheid, die een gunstige lening kon geven. Met behulp van de salarissen van enkele zusters-onderwijzeressen op Brasil konden de zusters rente en aflossing opbrengen.

Nog tekorten

Er ontbreekt echter nog heel wat in het kinderhuis: meubels voor klasjes en dagverblijven, speelgoed, kinderbedjes, linnengoed. De installatie van een behoorlijke melkkeuken voor de babies moest worden uitgesteld, ofschoon ze dringend nodig is. Reeds gemiddeld 20 kinderen verblijven er dag en nacht, waarvan de meesten babies. Het dagverblijf telt gewoonlijk 40 à 50 kinderen en elke dag groeit het aantal. Dat de toeloop reeds vóór de opening zo groot is, toont aan, dat TE AWORO in een dringende behoefte voorziet.

Naar Miami

Amerikanen, die meestal als gast van de Lago het kinderhuis bezoeken, spreken vol lof over dit initiatief, dat ook in Amerika steeds meer ingang vindt. Begin januari zal de algemene overste en haar assistente dan ook naar Miami vertrekken. Zij zal van Aruba twee zusters meenemen, die hier reeds enige ervaring opdeden en die behalve Engels, ook Spaans spreken. Zij zullen gaan werken onder de ouderloze, gevluchte Cubaanse kinderen, waarvan er meer dan 10.000 in Florida zijn. Bij hen zullen zich voegen enkele zusters uit Canada en uit Nederland.

De bisschop van Miami heeft de zusters een mooi klooster, geheel ingericht, ter beschikking gesteld. In de toekomst zullen zij worden geholpen door krachten vanuit Illinois. Hier werken de zusters van Bethanië in Chicago onder de teenagers, in zg. grouphouses, terwijl een zestigtal mijl verder in Kenosha een Amerikaans noviciaat is geopend. De algemene overste zal op haar terugreis naar Nederland al deze huizen bezoeken, evenals de huizen in Canada.

Inmiddels zijn in de afgelopen maand uit Nederland twee zusterkleuterleidsters gearriveerd, waarvan één Surinaamse en één Arubaanse, die in Nederland haar diploma kleuterleidster A en B behaalde. Z. Judith (San Nicolas) maakte het eerste vijf al Antilliaanse zusters vol, terwijl er in Nederland nog twee en in Rome ook nog twee zich voorbereiden voor hun taak op Aruba. Begin januari zal ook nog een Nederlandse zuster de communiteit komen versterken.

Voor het 17de achtereenvolgende jaar werd de catcracker in een grote kerstboom herschapen. Honderden gekleurde lichtjes bieden van verre een imposant gezicht. Een grote ster, op een hoogte van 300 meter, draait daarbij rond. Op 3 januari van half zes tot acht uur 's avonds, zal deze stil staan, om gelegenheid te geven foto's te maken. Op 6 januari zullen de lichten worden verwijderd. Ook de ingang van het hoofdkantoor is dit jaar fraai versierd, hetgeen uit bijgaande foto duidelijk te zien valt.

Te Aworo, een lustoord voor de kinderen, die dikwijls veel te kort komen. De zusters zijn reeds met hun heilzaam werk begonnen. Op 28 december willen ze laten zien, wat bereikt kan worden, als men de handen ineen slaat.

AOB bruist van activiteit
Nieuwe LO-wet en BLO onder de loep

ORANJESTAD. — Gedeputeerde F. J. Tromp heeft zich bereid verklaard om voor alle leerkrachten op Aruba een lezing te houden over „De economische ontwikkeling van Aruba". In de kerstvakantie zal een excursie plaats vinden naar de ontwikkelingsprojecten voor alle leerkrachten van de openbare scholen. Deze excursie zal gemaakt worden onder leiding van het hoofd van de voorlichtingsdienst. Dit zijn twee van de vele activiteiten, die de Arubaanse onderwijzersbond op het programma heeft.

Op 28 december zal een delegatie van het bestuur van de AOB, bestaande uit de heren B. Vos, P. E. Croes en C. Tromp naar Curaçao gaan om daar besprekingen te voeren met het bestuur van de VOOC.

Het AOB-bestuur heeft het initiatief overgenomen van de heer J. Bosman, die het bestuur erop attent maakte, dat de voorlichting aan ouders verbeterd zou kunnen worden.

Daarnaast was een verzoek ontvangen van de heer Baly om een contactavond te beleggen met de ouders over BLO. Op verzoek van het bestuur hebben hoofden van alle openbare scholen in San Nicolas en het hoofd en personeel van de BLO-school zich bereid verklaard een ouderavond te houden. De ingestelde „Werkgroep Contact School-Ouders" te San Nicolas, bestaande uit de heren B. Vos, Baly, P. J. Valk en J. de Wit hebben besloten deze contactavond op 21 januari 1963 te doen plaatsvinden in het Wesley College te San Nicolas. In Oranjestad werd eveneens een werkgroep gevormd, waarin reeds zitting namen de heren W. Medema en H. Been.

De heren F. J. de Vries, P. E. Croes, V. Niel en J. Meenhorst maken deel uit van de commissie, welke de problemen rond het BLO zal de politieke partijen PPA en AVP bestuderen. Vertegenwoordigers van hebben zich bereid verklaard met het bestuur van de AOB de nieuwe LO-wet te bespreken, voordat deze in de Staten zal worden behandeld.

Kerstbijeenkomst Wesley-college

SAN NICOLAS. — Hedenavond zeven uur zullen de leerlingen van het John Wesley College te San Nicolas een kerstavond houden in het John Wesley Auditorium. Dit programma zal op eerste kerstdag 's avonds half zeven, door **Radio Victoria worden uitgezonden.**

NHM-belang in Frankrijk

AMSTERDAM (ANP) — Ter uitbreiding van haar activiteiten binnen de Euromarkt heeft de Ned. Handel Mij in principe besloten deel te nemen in het kapitaal van de Banque Jordaan S A te Parijs. De besprekingen hierover zullen, naar wordt verwacht, tot een participatie van de NHM ter grootte van 25 pct leiden. In een buitengewone algemene vergadering van aandeelhouders van de Banque Jordaan S A, zal tevens worden voorgesteld het kapitaal van de bank te verhogen van Nf 6.000.000.— tot Nf. 8.000.000,—.

Heineken 12%

AMSTERDAM (ANP) — De raad van commissarissen van „Heineken's Bierbrouwerij Mij N.V." zal in de op 24 januari te houden jaarvergadering aan aandeelhouders een onveranderd dividend van 12% over 1961/62 voorstellen. De N.V. „Cobra", houdstermij van Heineken's buitenlandse dochtermijen, stelt voor het dividend te verlagen tot 5% (v.j. 6%).

Wisselkoers van peso Columbia

BOGOTA (RTR) — Het Colombiaanse congres heeft donderdag zijn goedkeuring gehecht aan een voorstel van een gezamenlijke commissie uit beide kamers van het parlement tot het verhogen van de wisselkoers van de officiële dollar tot negen peso en van de koffiedollar tot 7,10 peso per Amerikaanse dollar. Beide koersen bedragen thans 6,50 peso.

Begin van deze maand had de regering een belasting van 2,30 peso per dollar ingesteld op de verkoop van wisselcertificaten tegen de toen geldende koers van 6.70 peso. Sedertdien heeft het Congres zich bezig gehouden met een voorstel van de commissie niet over te gaan tot het heffen van de belasting van 2,30 peso maar de verkoopprijs van de certificaten vast te stellen op 9 peso.

Defensief Veendam wint van beter Jong Colombia

Uittrap van Zoetrum levert doelpunt op

(Van onze verslaggever)

WILLEMSTAD — Een volkomen defensief ingestelde Veendamploeg heeft gisteravond kans gezien tegen het beter spelend Jong Colombia aan het langste eind te trekken. Ofschoon het terrein deze avond abnormaal slecht bespeelbaar was deed dit geen afbreuk aan kwaliteit. De prijs voor de grootste pechvogel zouden de talrijke toeschouwers zeker aan de spelers uit Boca San Michiel hebben toegewezen, want niet alleen waren zij qua spel en techniek Veendam de baas, doch ook vormden zij een homogener ploeg. Doch de bal is rond en op het veld kan er van alles gebeuren. Veendam won geflatteerd met een score van 2-1.

Blunder van achterhoede JC

De eerste goal, gescoord acht minuten voor de rust door Humphrey de Lannoy van Veendam, was te wijten aan een kapitale blunder van de achterhoede van Jong Colombia. Bij een verkregen corner trok men met man en macht op de helft van Veendam. Keeper Zoetrum, die deze hoekschop prachtig had verschalkt, zag zijn midvoor moederziel alleen op het middenveld. Hij aarzelde niet en knalde de bal hard naar voren. Humphrey op zijn beurt zag zijn kans schoon en sprintte alleen op het doel van Jong Colombia af. Alléén voor doelban Bernadina gekomen, was het een koud kunstje om het leer tegen de touwen te drukken.

De beste ruggesteun kwam drie minuten later, toen Veendam een penalty kreeg toegewezen. Op onnodige wijze had namelijk fullback Virgilio Constancia van Jong Colombia, rechtsbuiten Reginald Wilsoe van Veendam in het strafschopgebied tegen het scheenbeen geraakt. Arbiter Virgilio Boom kende Veendam toen deze penalty toe.

De supportersschare van Jong Colombia was bijna niet te houden. Er werd geschreeuwd, maar „Vicky" Boom bleef bij zijn beslissing en wees naar de witte stip. De strafschop werd door Iby Jansen feilloos genomen.

In de tweede helft is Veendam nauwelijks aan de bal geweest. Men moest aan de noodrem gaan hangen om erger te voorkomen. De defensie van Veendam met Elmer en Erwin Wilsoe, Stanley en Ronald de Lannoy en fullback Iby Jansen hebben — al was het in **paniek — prachtig van zich afgebeten.** Arbiter Virgilio Boom, die een zware taak te vervullen had, heeft heel wat moeilijke momenten doorgemaakt.

Zonder moeite

Het leek er in het begin niet op, dat met deze terreinomstandigheden het treffen zo pittig zou worden. Bij het rollen van de bal zat Jong Colombia al met enthousiasme er achter aan. Het modderige veld deed afbreuk aan het spel, want de gelanceerde passes kwamen bijna nooit zuiver aan. De doelmannen aan beide kanten behoefden niet in actie te komen, want de defensies hielden prachtig stand. In de zevende minuut echter moest keeper Zoetrum het hoofd buigen voor een schot van Jacinto Constancia, toen deze rechtsbuiten hem met een laag schot verraste. Het doelpunt werd echter door arbiter Boom afgekeurd wegens ongeoorloofd spel van midvoor Elsio Martina.

Jong Colombia liet hierdoor het hoofd niet hangen, doch kwam keer op keer met gevaarlijke charges opzetten. De gebroeders Erwin en Elmer Wilsoe, bijgestaan door Jansen en Stanley de Lannoy hielden echter fanatiek stand. Zoetjes-aan ging Veendam zich echter aan de druk ontworstelen. Op zijn beurt ging het ten aanval, maar bijna nooit gevaarlijk. Het opstellen van Lorenzio Zimmerman, Charlie Zimmerman, Antonio Bonifacio en Virgilio Constancia was prachtig. De charges van Veendam werden zonder moeite schaakmat gezet.

Tweemaal raak

De eerste corner van de partij werd 14 minuten voor de rust geboren, toen Elsio Martina een „boogschot" op keeper Zoetrum loste en deze doelman de bal onder de lat tot corner verwerkte. De hoekschop werd niets. Twee minuten later was het Reginald Wilsoe van Veendam, die na een lange voorzet van Ronald de Lannoy de vrije ruimte kreeg. Hij was echter te traag in zijn vaart, zodat Virgilio Constancia de situatie meester kon blijven. Negen minuten voor de rust was keeper Zoetrum van Veendam al geslagen door een schot van José Constancia, doch op het lijntje verwerkte linkshalf Wilsoe de bal tot corner.

Deze hoekschop leverde geen resultaat voor Jong Colombia op, doch wel voor Veendam. Doelman Zoetrum verschalkte deze genomen hoekschop van Martina en knalde de bal direct hard naar het midden. Humphrey de Lannoy bemachtigde toen het leer en in een solo-rush stevende hij op het vijandelijk doel af. Zijn schot was toen raak (1—0). Vier minuten later werd de stand op 2—0 gebracht toen Veendam een penalty kreeg toegewezen.

Tegenpunt

Na de hervatting was het een alles-of-niets-offensief, dat Jong Colombia inzette. In de derde minuut had het al succes, toen het een penalty van arbiter Boom kreeg toegewezen. Erwin Wilsoe had José Constancia van Jong Colombia in het beruchte gebied op ongeoorloofde wijze aangevallen. De penalty werd feilloos door Elsio Martina genomen: 1—2.

Sporadisch is in de volgende speeltijd Veendam aan de bal geweest. Het was alles Jong Colombia wat de klok sloeg, dank zij ook Veendam, dat het accent op de verdediging legde. En ofschoon Jong Colombia acht corners tegen twee in haar voordeel kreeg en keer op keer een hachelijke situatie voor het doel van Veendam ontstond, kwamen de spelers uit Boca niet meer tot scoren.

Het liep storm op de veste van Veendam, zodat de achterhoede zich meestal schuldig maakte aan vastegrijpen.

De bliksemsnelle aanvallen van Victoria, Hubert Martina, Elsio Martina en José Constancia hebben door pech toch geen vruchten kunnen afwerpen. Met de stand 2—1 in het voordeel van Veendam kwam dan tenslotte het einde van het op hoog peil staande treffen.

Morgen zal S.U.B.T. het tegen Mahuma opnemen.

In het Savoy-hotel in Londen zijn de Engelse duiker Brian Phelps en de Engelse zwemster Anita Lonsborough tot sportman en sportvrouw van het jaar gekozen. De foto toont de uitverkorenen met hun trofeeën.

Flores-Bennet winnen gouv. Struyckenbeker

Uitstekend netspel

(van onze verslaggever)

WILLEMSTAD. — Gisteravond werd op de CSC banen de finale gespeeld om de Gouverneur Struyckenbeker. In deze finale hadden zich na spannende wedstrijden geplaatst Flores — Bennet en De Jong sr. — De Jong jr. Hierbij hebben vader en zoon De Jong met 6-3, 6-3 het onderspit moeten delven, maar het is niettemin een waardige finale geworden met zeer goed tennis waarvan het voor deze wedstrijd vrij talrijke publiek met recht genoten heeft. Met name waren Flores en De Jong jr. in zeer goede vorm.

In de eerste set nam De Jong sr. op zijn service een 1-0 voorsprong echter pas na 5 keren deuce. In de tweede game verloor Flores zijn service op deuce, zodat de De Jongs een 2-0 voorsprong namen. Hierna namen Flores Bennet in hoofdzaak de netpositie in en maakten zij gelijk, 2-2. Op de stand 4-2 voor Flores Bennet maakte de Jong jr. met een sterke servicegame nog 4-3, maar in het verdere verloop van deze set waren Flores Bennet iets sterker en wonnen zij deze set met 6-3.

De tweede set gaf eenzelfde beeld. Flores Bennet namen in deze set een 3-1 voorsprong, maar door goed drivespel van De Jong sr en zeer goed netspel van De Jong jr. werd de stand 3-3. Na 3-maal deuce verloor De Jong sr. hierna zijn service en won Bennet na aanvankelijk met 0-30 te hebben achtergestaan met 40-30 de zijne, 5-3. Door uitstekend netspel en goed geplaatst smashes, wist Flores ook de negende game op hun naam te brengen, zodat ook deze set met 6-3 door hen werd gewonnen. Een goede partij tennis, een finale waardig.

Prijsuitreiking

Na afloop reikte de voorzitter van CSC de heer Miedema de fraaie beker aan de winnaars uit. Hij dankte mevr. Salas en de heer v.d. Brugge voor het werk, dat zij in dit toernooi hebben gedaan. Tevens dankte hij de wedstrijdleider, de heer Van Dieren, die als steeds achter de schermen op een kundige wijze de organisatie van deze wedstrijden verzorgd. De heer Miedema memoreerde, dat het het afgelopen jaar een druk tennisjaar voor de CSC was geweest. Zelfs buitenlandse clubs hebben de CSC bezocht, terwijl tevens Aruba de gast van CSC is geweest.

Dick Tiger tegen Fullmer

LAS VEGAS (ANP) — De Nigeriaanse bokser Dick Tiger zal zijn wereldtitel in het middengewicht op 23 februari in Las Vegas verdedigen tegen de Amerikaan Gene Fullmer. Tiger, onlangs aangewezen als bokser van het jaar, veroverde zijn titel in oktober door een puntenoverwinning op Fullmer.

Na twee weken voetbalrust weer enige topwedstrijden

Als verwachtingen juist zijn, komt DOS bovenaan

(Van onze correspondent)

DEN HAAG — Na een (overigens niet onwelkome) rustperiode **van twee weken zullen de Nederlandse semi-profs zondag** weer in competitiewedstrijden uitkomen. Voor vele clubs **is deze onderbreking** niet ongunstig, omdat geblesseerde **spelers nu meer tijd en gelegenheid hebben gehad te genezen. Het is dan ook zeer wel mogelijk**, dat clubs die tot voor kort nog niet veel **presteerden nu met** veel betere resultaten voor de dag te komen. Enerzijds omdat zij de beschikking hebben over meer spelers en anderzijds omdat een rustperiode er vaak toe bijdraagt uit een impasse te geraken, De wed**strijden van de komende zondag kunnen met des te meer interesse** worden gevolgd, omdat het programma enige topwedstrijden vermeldt.

Feijenoord nu in de running?

Allereerst Fortuna'54 — Ajax. De Fortunaploeg, die het dit seizoen verrassend goed doet, versloeg enkele weken geleden in Geleen Feijenoord en zal er ongetwijfeld op gebrand zijn koploper Ajax te stuiten. Ajax, dat waarschijnlijk weer kan beschikken over Piet Keizer, heeft echter toch teveel klasse om zich door de Limburgers te laten kloppen en zal onder de ogen van de ongetwijfeld talrijke Limburgse toeschouwers minstens één punt behalen.

Mocht Ajax in Geleen inderdaad een punt verliezen dan komt DOS, bij een overwinning op NAC, alleen bovenaan de ranglijst. De Bredanaars die zich nog allerminst in veiligheid weten, komen tegen hoger geklasseerde tegenstanders vaak verrassend goed voor de dag. Het is echter zeer de vraag of zij DOS, dat tot nu toe alle wedstrijden op eigen grond in winst omzette, tot puntenverlies kunnen dwingen.

Sparta en P.S.V.

Van de clubs, die zeer gebaat zijn bij misstappen van de leiders heeft vooral Sparta een moeilijke wedstrijd voor de boeg. De Rotterdammers moeten naar Enschede om de sportclub in het Dieckman-stadion te ontmoeten. De Enschedeërs, zojuist terug van een prettige en succesvolle toernee door Israël, moeten winnen om de aansluiting met de top niet helemaal te verliezen. De kracht van beide teams zal elkaar niet veel ontlopen, zodat een gelijkspel de meest logische uitslag lijkt. Een andere club, die dicht achter Ajax en DOS geplaatst is, PSV, heeft het gemakkelijker. Zij ontvangen het in uitwedstrijden zeer teleurstellende Volendam. De Volendammers zullen het de hechte Philips formatie niet al te moeilijk kunnen maken.

Succes van cup

Feijenoord, ondanks de minder rooskleurige positie op de ranglijst, momenteel onbetwist Nederlands meest bewierookte club, dank zij het succes in de Europacup wedstrijden, krijgt de kans zich wat meer op te werken nu Heracles op bezoek komt. De Almeloërs moeten het vrijwel uitsluitend van hun ethousiasme hebben en zullen de Rotterdammers **in het stadion niet kunnen verslaan.**

In Amsterdam ontvangt Blauw Wit het Maastrichtse MVV en kan van dit duel redelijkerwijs twee punten overhouden, mits men MVV-rechtsbuiten Coenen niet te veel kansen laat en zelf niet in te grote improduktiviteit vervalt.

Spanning in Tilburg

De andere Amsterdamse vertegenwoordiger, het troosteloos onderaan bengelende Volewijckers, moet het opnemen tegen GVAV. De Groningers spelen buiten eigen omgeving doorgaans niet al te sterk, maar met hun snelle over de vleugels geleide en daardoor overrompelende aanvallen kunnen zij de snel-wankelende Amsterdamse defensie waarschijnlijk wel tot overgave dwingen, zodat de situatie na zondag nog hopelozer voor de Amsterdammers zal zijn.

Vooral als Willem II erin slaagt winst over te houden aan de ontmoeting tegen ADO. Aangezien de Haagse ploeg er de laatste wedstrijden er in is geslaagd de noodzakelijke eenheid te vinden, en technisch op zeer aannemelijk niveau speelt, kan een aantrekkelijk duel tussen beide ploegen verwacht worden. Met een gelijkspel als grootste mogelijkheid.

In de overige divisies trekken vooral de streekderbies Alkmaar — KFC, EDO — RCH en Vitesse — Wageningen de aandacht. Koploper van 2b. Haarlem krijgt het in Dordrecht tegen DFC verre van gemakkelijk en zal waarschijnlijk een nederlating moeten ondergaan.

- Een 21-jarige student in Calgary (Alberta) beweert het wereldrecord handschudden gebroken te hebben door 10.400 mensen in eeen half uur de hand te drukken. Een Engelse student in Stafford (Engeland), Tim Heat, zou destijds 10.291 personen in tien uur en tien minuten op deze manier hebben begroot. (RTR)

Met erwten in schoenen

MUNCHEN (ANP) — Wandelen van Muenchen naar Rome, dat moeten in januari de vroegere Duitse voetbalinternationaal Gerd Siedl en de conferencier Jonny Soster. Zij verloren een weddenschap en zullen nu dagelijks 25 tot 50 km moeten lopen met erwten in hun schoenen. Een controle auto zal de beide vrienden vanaf de start op 5 januari tot

Op VRIJDAG, 28 DECEMBER 1962, hopen onze geliefde ouders

Arturo en Virginia Perret-Gentil—Daal

hun gouden huwelijksfeest te vieren.

Hun dankbare kinderen

Casper en Sylvia
Henry en Ira
Hubert en Mae
Raúl en Marie
Agustín en Elodie
Ricardo en Dolly
Oscar en Vilma
Dick en Thelma

Gelegenheid tot gelukwensen van 8.30 — 10.30 p.m. Landhuis „Jan-Thiel".

Gelieve deze kennisgeving als een persoonlijke uitnodiging te willen beschouwen.

SCHAKEN I 1 Achillespees in zwarte positie

(Van onze schaakmedewerker W. J. Muhring)

In vele openingsvarianten vormt de koningspion op f7 een direct of indirect aanvalsobject. Er zijn honderden, zo niet duizenden partijen bekend, waarin deze achillespees in de zwarte positie de oorzaak werd van een nederlaag.

Iedere schaakmedewerker is natuurlijk van dit feit op de hoogte en des te verwonderlijker is het, dat een ervaren rot als de internationale grootmeester Szabo in het zojuist verspeelde kampioenschap van Hongarije een overrompelende nederlaag leed door een onderschatting van deze gevaren. Overigens mag ter verontschuldiging voor Szabo worden opgemerkt, dat de offercombinatie van zijn jonge tegenstander Dely bepaald niet voor de hand lag.

Hieronder volgt dit bizonder instructieve en aardige duel.

Wit: Dely **Zwart: Szabo**

Gespeeld in de wedstrijd om het kampioenschap van Hongarije 1962. Siciliaans.

1. é2-é4, c7-c5 2. Pg1-f3, d7-d6 3. d2-d4, c5xd4 4. Pf3xd4, Pg8-f6 5. Pb1-c3, a7-a6 6. Lf1-c4

(Deze koningslopervariant heeft de laatste jaren een grote populariteit verworven, waartoe in het bijzonder de successen van de jonge Amerikaan Robert Fischer hebben bijgedragen)

6. ...é7-é6 7. Lc4-b3, b7-b5 8. f2-f4, Lc8-b7

(De opmars 8. ...b4 staat sinds het duel Fischer-Tal uit het candidatentoernooi 1959 in een minder goede reuk. Na 9. Pa4, Pé4: 10. 0-0, g6 11. f5!, gf5: 12. Pf5: verkreeg Fischer spoedig overwegend voordeel)

9. 0-0, b5-b4

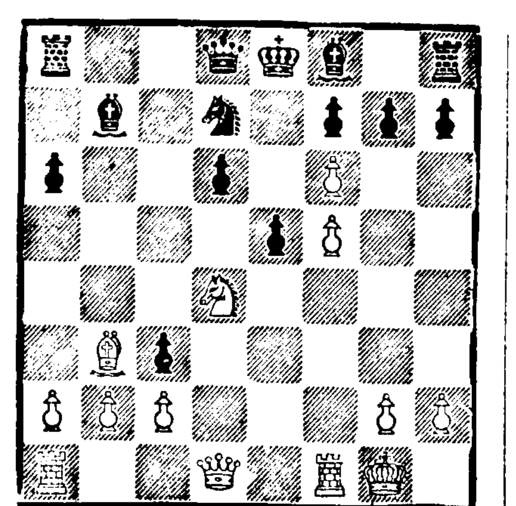
(Op 9. ...Lé7 volgt 10. f5!, b4 11. fé6:! en wit staat geweldig. Na 9. ... Pc6 krijgt wit door 10. Pc6:, Lc5: 11. f5, é5 12. Dd3, Lé7 13. Lg5 beter spel, zoals bleek in de partij Fischer-Gadia Mar del Plata 1960)

10. é4-é5, b4xc3 11. é5xf6, Pb8-d7

(Juist was 11. ...Df6: bijvoorbeeld 12. f5, é5 13. Pf3, h6 met ongeveer gelijk spel)

12. f4-f5, é6-é5

Stelling na 12. ....é6-é5

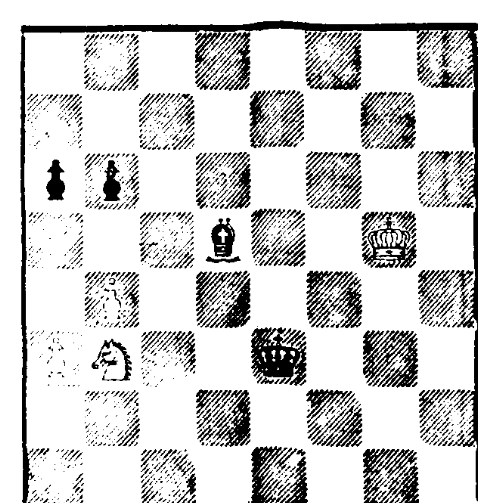
13. Lb3xf7!!

(Een bizonder fraai offer, dat tot een merkwaardig snelle beslissing leidt)

13. ...Ké8xf7 14. Dd1-h5+, g7-g6 15. f5xg6+, h7xg6 16. Dh5xh8, é5xd4 17. Dh8-h7+, Kf7-é6 18. Dh7-g8+ en zwart gaf zich gewonnen, het mat in enkele zetten is niet meer te pareren.

HARDE WERKELIJKHEID

De onderstaande stelling is noch een probleem en noch een eindspelstudie. Wit was in deze positie aan zet en het is zonder meer duidelijk dat hij er niet zo plezierig aan toe is. Zijn paard staat aangevallen en dreigt verloren te gaan, de witte koning is „nergens". Kortom de situatie is uiterst kritiek, zo niet hopeloos. En toch slaagde wit er nog in het vege lijf te redden. Probeert U ook eens de oplossing te vinden.

Wit aan zet en bereikt remise

Oplossing: 1. Pa5!!, ba5: 2. ba5: en zwart kan niet meer winnen, omdat hij de loper van het verkeerde hoekveld heeft en de witte koning nog net op tijd veld a1 kan bereiken.

In de partij probeerde zwart nog 1. ...Kd3 2. Kf6, Kc3 3. Ké5, Lg2 4. Kd6, b5 5. Kc5, Kb2 6. Kb6, Ka3: 7. Ka6: en hier werd tot remise besloten.

Voorstellingen Cine-truck

WILLEMSTAD. — Cine-truck zal heden te Janwe, morgen te Fleur de Marie en maandag te Aarraratwijk voorstellingen geven. Op de twee Kerstdagen zullen er geen voorstellingen zijn.

Telegram aan Chroesjtsjev

AMSTERDAM (ANP). — Sovjet-premier Nikita Chroesjtsjev heeft bij de vele zorgen, die hem dagelijks kwellen, er een bij gekregen. Dr Max Euwe en mr W. Vroom hebben hem donderdag een telegram gezonden met het verzoek er toe te willen bijdragen dat de Russische grootmeesters J. Averbach en D. Bronstein aan de serie in Nederland te houden simultaan-seances rond de jaarwisseling zullen deelnemen ...

De beide schakers, die in januari in het Hoogoventoernooi zullen spelen, hadden voor de simultaan-toernee afgeschreven, hetgeen voor ongeveer 2000 Nederlandse schakers een grote teleurstelling zou betekenen. Met spanning wacht men in Amsterdam thans op het antwoord uit Moskou. Het is niet bekend of de heer Chroesjtsjev ter bespreking van deze kwestie de opperste Sovjet bijeen zal roepen ...

EILANDGEBIED CURACAO

De Wnd. Gezaghebber van het Eilandgebied Curacao maakt bekend, dat de heren A. Schnog en L. J. van der Weiden, woonplaats kiezende te Salinja no. 165 een verzoekschrift aan het Bestuurscollege hebben gericht ter verkrijging van een vergunning ex de Hinderverordening Curacao (A.B. 1953 no. 21) i.v.m. de oprichting van

EEN FABRIEK VOOR HET FABRICEREN EN ASSEMBLEREN VAN RADIATEUREN

in het perceel Fokkerweg no. 4, welk verzoek, vanaf heden, gedurende veertien dagen ter visie ligt op het Centraal Bestuurskantoor, Scharlooweg no. 35, Afdeling Algemene Zaken, gedurende welk tijdvak eenieder het recht heeft schriftelijk zijn bezwaren tegen de oprichting kenbaar te maken.

De Wnd. Gezaghebber,
E. J. MORKOS.

Ter gelegenheid van zijn 75e verjaardag werd in hotel „De Wittebrug" in Den Haag door minister Korthals namens het comité „75e verjaardag professor Oud" het boek „Liberale gedachten" aan prof. Oud overhandigd. Op de foto zien we gever en ontvanger met het boek vereeuwigd.

Officieuze contacten van Rusland met EEG

(van onze correspondent)

DEN HAAG. — Op een persconferentie in Den Haag verklaarde dr S. Mansholt, de vice-voorzitter van de Europese Commissie van de E.E.G., dat een der belangrijkste politieke feiten in het thans ten einde spoedende jaar is de gewijzigde houding van Rusland ten aanzien van de gemeenschappelijke markt. „Wij werden tevoren met hel en duivel bedreigd en men verkondigde herhaaldelijk van communistische zijde, dat de gemeenschappelijke markt toch wel zou mislukken. De huidige houding geeft het denkbeeld, dat de Russen begrepen hebben, dat de E.E.G. een element van grote betekenis is, waarmee zeer ernstig rekening dient te worden gehouden. Het heeft de Russen ongetwijfeld veel te denken gegeven, dat de E.E.G. wel is geslaagd, terwijl een soortgelijke poging achter het IJzeren Gordijn, de Comecon, is mislukt." Dr Mansholt noemde deze gewijzigde houding van de Russen een zeer verheugend element. Hij voegde er desgevraagd aan toe, dat formele besprekingen tussen Rusland en de E.E.G. niet hebben plaats gehad, maar wel is er op officieus niveau wel eens contact geweest.

Amerikaanse uitvoer naar EEG toegenomen

Binnen enkele maanden zal men te Brussel moeten beslissen over de marktordening voor zuivel, rundvlees, vetten, rijst en suiker en ook over het financiële reglement inclusief een aantal maatregelen ter verbetering van de agrarische markt. De algemene overtuiging is, dat deze beslissingen moeten vallen, voordat Engeland tot de E.E.G. toetreedt. Dr Mansholt schatte, dat binnen enkele jaren het EEG-landbouwfonds de beschikking zal hebben over een tot twee miljard gulden, waarvan een derde gebruikt zal moeten worden voor markt-verbeteringen (verbetering van het transport, koelhuizen, opslagruimten en maatregelen ter stimulering van de industrie). Ook de beslissingen over de prijstoenadering moeten voor 1 april 1963 hun beslag krijgen.

Kritiek op Amerika

Dr Mansholt verwees vervolgens naar de Amerikaanse kritiek op het „protectionisme" en de „autarkie" van de EEG. Naar aanleiding hiervan wees hij er op, dat de uitvoer van agrarische produkten uit de Verenigde Staten naar de EEG gestegen is van 256 miljoen dollar in '58 tot 490 mln dollar in '61. De graanexport steeg in deze jaren van 200 tot 295 miljoen en die van pluimvee — waarover zeer veel te doen is geweest — van 2,7 miljoen tot 36 miljoen dollar. In de maanden, die aan de invoering van de landbouwreglementen (op 1 augustus 1962) voorafgingen, zijn er zeer grote voorraden gevormd. Dientengevolge is de handel met derde landen in de tweede helft van dit jaar teruggelopen. In de periode mei-juni 1961 heeft Amerika 27.000 ton pluimvee naar de EEG uitgevoerd. In dezelfde periode van dit jaar bedroeg deze uitvoer 55.000 ton. Verder wees hij op een uitzonderlijk grote graanoogst in de EEG in 1961, waardoor uiteraard de invoer in 1962 en in 1963 minder is. Bekijkt men de kritiek van de heer Kennedy in het licht van deze feiten en cijfers, dan doet zij, aldus dr Mansholt „onaangenaam aan en zij is bovendien niet reëel".

Margarine-prijs

Desgevraagd verklaarde de heer Mansholt, dat de Nederlandse regering niet zal kunnen ontkomen aan een koppeling van de margarineprijs aan die van boter. In alle landen, met uitzondering van Nederland, gebeurt dat wel en is de verhouding 1 op 3. Indien de vrije invoer van vetten (als gevolg van associaties) een verdere verlaging van de prijs van margarine teweeg zou mogen brengen, zonder dat die van boter in dezelfde verhouding omlaag zou gaan, dan zou dit resulteren in grote boteroverschotten die natuurlijk grote moeilijkheden voor de desbetreffende regeringen zouden teweeg brengen.

Engeland tussen twee continenten

Zowel de Tory-regering in Engeland als de Gaullistische in Frankrijk is van mening geen volwaardige internationale rol te kunnen spelen zonder 'n eigen kernwapenmacht, zonder militaire onafhankelijkheid van de Verenigde Staten. De onhoudbaarheid van deze mening is reeds door twee wereldoorlogen bewezen, toen Engeland en Frankrijk, om opgewassen te worden tegen een overmachtige vijand, hun militaire macht moesten integreren in een geallieerd — overwegend door de Verenigde Staten geleid — opperbevel. Om dezelfde redenen voegden beide landen zich jaren geleden naar de Noord-Atlantische Verdragsorganisatie. Een gemeenschappelijke vijand noopt tot gemeenschappelijk verweer. Maar gemeenschappelijk verweer houdt niet zonder meer in dat alle partners over dezelfde wapenen moeten of kunnen beschikken. De bewapening van een land wordt in eerste instantie begrensd door zijn economische positie. Het na-oorlogse dekolonisatie-tijdperk heeft deze positie voor Engeland en Frankrijk ten opzichte van die der Ver. Staten dermate ingrijpend verzwakt dat geen van beide landen nog gerekend kon worden tot de wereldmachten van de eerste rang. Een der gevolgen hiervan is dat zij beide hiervoor een compensatie zoeken; Frankrijk in een Europese Unie om op het continent de leidende rol te spelen, en Engeland in de Europese Gemeenschappelijke Markt om — naast economische versterking — te beletten dat het continent de historische rol van Groot-Brittannië verdringt. De zogenaamde gemeenschapszin van beide landen ontspruit derhalve aan nationale ambities. En waar het nationalisme de drijfveer is, is het zeer logisch dat beide landen er naar streven om zich volkomen zelfstandig te kunnen beschermen. In deze tijd van kernbewapening betekent dit, dat zij een nationaal kernwapen willen bezitten.

DE WERELD VANDAAG

Dit streven druist echter in tegen het internationaal bewapeningsbeleid van de twee wereldmachten van de eerste orde, de Verenigde Staten en de Sovjet-Unie, een beleid, dat in zijn kern even nationaal is als dat van de gedegradeerde machten, Engeland en Frankrijk. Beide kernmachten, rusteloos experimenterend om elkaar voorbij te streven, achten zich anderzijds tamelijk veilig zolang de wedijver neerkomt op een constante zorg voor het handhaven of herstel van het machtsevenwicht. Deze evenwichtspolitiek ontsnapt echter aan hun controle, wanneer binnen hun bereik bondgenoten of satellieten zelfstandige kernmachten zouden vormen. Daarom wacht zowel de Sovjet-Unie als Amerika zich ervoor andere landen te helpen bij het bouwen van een eigen kernmacht. Dit heeft niet kunnen beletten dat Engeland jaren geleden zelf atoombommen ging maken, en dat Frankrijk onder De Gaulle een nationale kernmacht begon op te bouwen. Doch de Engelse kernmacht was in zoverre onzelfstandig dat zij steunde op een Amerikaanse concessie, de levering van Skyboltraketten. In ruil tegen deze concessie liet Engeland destijds de bouw van een eigen raket, de „Blue Streak" varen. Doch sedertdien is de ontwikkeling van raketten in de Verenigde Staten dermate vooruitgegaan dat de Skybolt, evenals andere, zoals de Thor en de Jupiter, tot de verouderde types behoren. Daarom besloot de Amerikaanse regering het Skyboltprogramma stop te zetten.

In Engeland gelooft men echter niet veel van het motief om het Skyboltprogramma stop te zetten. Men verdenkt Kennedy van politieke bedoelingen en acht het niet toevallig dat het voorzichtig ingekleed doodsbericht van de Skybolt samenviel met 'n even voorzichtige zinspeling op de mogelijkheid om de marine-eenheden van de Europese NAVO-partners in geallieerd verband te versterken met Polarisraketten. Engeland vreest dat het zijn zelfstandige kernmacht zal moeten prijsgeven. Want wanneer 't Skyboltprogramma wordt stopgezet, zijn de Verenigde Staten niet verplicht Engeland de beschikking te geven over andere raketten. Minister Rusk zou zelfs verklaard hebben dat de Verenigde Staten niet van plan zijn Engeland een volwaardige vervanger voor de Skybolt te geven, schreef de Daily Express. Zonder vervanging van de Skybolt verliest de gehele huidige Britse defensiepolitiek haar basis — zijnde een eigen onafhankelijk kern-arsenaal. En als men de Amerikaanse minister van Defensie, McNamara, goed begrepen heeft, kon Engeland niets beter doen dan deze defensiepolitiek afschrijven. Niettemin is premier MacMillan naar de Bahama-eilanden vertrokken met het voornemen om president Kennedy te overtuigen van de noodzaak de zelfstandige kernmacht van Engeland in stand te houden. Hierin schijnt hij niet te zijn geslaagd. The Observer beschouwt deze ontwikkeling als een onderdeel van een nieuw internationaal machtspatroon, waarin de Verenigde Staten en de Sovjet-Unie wel eens naar betere bilaterale betrekkingen konden streven, zonder zich nog veel te bekommeren om de gedegradeerde wereldmachten. Doch als deze ontwikkeling Engeland en Frankrijk werkelijk het gevoel zou geven „uitgeschakeld" te worden, kan zij het nationalisme van beide landen slechts versterken. Een militaire samenwerking van deze landen zou een logisch gevolg kunnen zijn, ware het niet dat Frankrijk, om in West-Europa te kunnen heersen, Engeland tegenhoudt waar het kan. Engeland moet dus kiezen tussen „isolation" of de defensiepolitiek van de Verenigde Staten.

Prins Bernhardfilm lange documentaire

Soestdijk niet erg enthousiast

(van onze correspondent)

AMSTERDAM. — Paul Keijzer, directeur van Hafbofilm, die de rechten voor de verfilming van het boek over prins Bernhard voor de gehele wereld heeft verkregen, blijkt zich ook te hebben verzekerd van de medewerking van Alden Hatch, de Amerikaanse auteur van „Prins Bernhard, zijn plaats en functie in de moderne monarchie". Hij zal het draaiboek schrijven in samenwerking met een, wellicht twee Nederlandse auteurs.

De film wordt een avondvullende documentaire, die voor een deel zal worden samengesteld met behulp van reeds beschikbaar filmmateriaal, zoals oude journaalopnamen en andere authentieke opnamen. Verder zal er gebruik worden gemaakt van documenten en geluidsbanden. Het bestaande materiaal zal worden gecombineerd met veel nieuwe opnamen. Tegelijk met de Nederlandse versie zal een Amerikaanse en een Spaanse kopie op de wereldmarkt worden gebracht.

„Maar", verzekerde ons de heer Keijzer, „er zal niets worden geënsceneerd." Er zal dus in geen enkel opzicht een beroep op de prins worden gedaan om ten behoeve van de film voor de camera te verschijnen. „Onze gedachten gaan wel uit naar filmbeelden, die belangrijke gebeurtenissen uit het leven van de prins kunnen illustreren. Waar de reizen aan de orde komen, die prins Bernhard als goodwill-ambassadeur heeft gemaakt, zal de film bijvoorbeeld wellicht opnamen uit die Zuidamerikaanse landen omvatten, mogelijk gecombineerd met beelden van de zich ontplooiende Nederlandse industrie.

Hoogtepunt

De film zal het boek niet op de voet volgen, zonder het nochtans geweld aan te doen. De kwestie van de Slag om Arnhem en de spanningen, die toen tussen de prins en veldmaarschalk Montgomery ontstonden, zullen met allerlei achtergronden van deze zaak het hoogtepunt van de film worden.

In dit stadium van de werkzaamheden blijken veel zaken nog bijzonder vaag en onzeker. Het boek van Alden Hatch is een geautoriseerde biografie. Dat wil zeggen, dat prins Bernhard zich achter de juistheid van de feitelijkheden in het verhaal stelt.

Wordt de film een geautoriseerde documentaire? Op die vraag zei de heer Keijzer géén antwoord te kunnen geven. „Die kant van de zaak is ook niet van belang", verklaarde hij. en en en

Reserve op Soestdijk

Van goed ingelichte zijde hebben wij inmiddels vernomen, dat het Koninklijk Huis bepaald niet ingenomen is met de plannen voor een film over de prins. Waar de filmmakers uit bestaande bronnen gaan putten, zal de medewerking van de prins evenwel vereist zijn.

De naam van de regisseur is nog niet bekend. Met verschillende regisseurs, zowel Nederlandse als buitenlandse, wordt er onderhandeld. Men verwacht, dat de samenstelling van het draaiboek ongeveer zeven maanden zal vergen en dat de film over ruim een jaar gereed zal kunnen zijn.

— Geleerden uit twintig landen, waaronder de Sovjet-Unie, zijn in de Engelse stad Reading een conferentie begonnen over methoden voor het meten van neutronen. De conferentie is georganiseerd door het internationale atoombureau. (RTR)

Schrijvers tegen literaire politiek staatssecretaris

AMSTERDAM (ANP). — Het bestuur van de Vereniging van Letterkundigen heeft een resolutie aangenomen en deze aan de staatssecretaris van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen, mr Y. Scholten, toegezonden.

Het bestuur, kennis genomen hebbende van de protestactie van schrijvers tegen de literatuurpolitiek van de overheid, zegt eensgezind van oordeel te zijn, dat de zorg voor de scheppende kunstenaars in het algemeen sterk is achtergebleven bij de zorg voor de uitvoerende kunstenaars. Het dringt er daarom met kracht bij de regering op aan de zorg voor de letteren en de letterkundigen op korte termijn ingrijpend te verbeteren en daardoor het schrijverschap als levenstaak in Nederland materieel mogelijk te maken.

Totaal 48 doden Berlijnse muur

BONN (RTR) — Van het begin van de bouw van de muur tussen Oost- en West-Berlijn op 13 augustus 1961 tot 8 november van dit jaar zijn 48 vluchtelingen uit Oost-Duitsland om het leven gekomen.

Geen steun van Philippijnen aan opstand Broenei

LONDEN (RTR) — Volgens een woordvoerder van het Britse ministerie van buitenlandse zaken heeft Engeland van de Philippijnse regering de mededeling ontvangen, dat zij de opstandige beweging van Azahari in Broenei niet steunt.

Op een persconferentie zei de woordvoerder, dat de Indonesische ambassadeur in Engeland verleden week is gezegd, dat er zekere aanwijzingen waren die er op duiden, dat een deel van de opstandelingen in Broenei wellicht op Indonesisch gebied een opleiding heeft gekregen. Daar het Britse ministerie van buitenlandse zaken nog niets van de Indonesische ambassadeur had vernomen, overweegt Engeland nu verdere stappen, aldus de Engelse woordvoerder.

Schijndood dieren van belang voor de mens

ATLANTIC CITY (ANP) — Tijdens de jaarvergadering van de Amerikaanse vereniging van chirurgen in Atlantic City werd melding gemaakt van schijndood bij dieren — volledige stilstand van ademhaling en bloedsomloop — die een uur duurde.

Honden werden verdoofd en in een gekoelde drukkamer, waarin een temperatuur van min. 30 graden Celsius heerste, gebracht; hart en hersenen doorstonden de proef zonder schade, aldus meldt de US Information Service.

Dit experiment kan van groot belang zijn voor de behandeling van mensen, die door koolmonoxyde of door een te grote dosis barbituraten (slaapmiddelen) zijn vergiftigd of bij wie het hart tot stilstand is gekomen. De opname van zuurstof door het lichaam wordt verminderd, terwijl daarentegen de oplossing van zuurstof in de lichaamsvochten twintigvoudig wordt vergroot. De proef is nog niet op mensen genomen.

STEUNPILAAR MODERNE KUNST

Kunstenaars eren scheidende directeur Stedelijk Musuem

Honderd kunstwerken voor jhr. Sandberg

(van onze correspondent)

AMSTERDAM. — Ruim negentig Nederlandse en buitenlandse kunstenaars hebben als hommage aan de scheidende directeur der Amsterdamse gemeentemusea, jhr W. J. H. B. Sandberg, een collectie van ruim honderd kunstwerken — schilderijen, beelden en grafiek — samengebracht, die zij hem bij zijn afscheid in het Stedelijk Museum hebben aangeboden. Deze verzameling, die de naam „collectie Sandberg" kreeg, werd door de scheidende directeur aan het gemeentebestuur overgedragen. Uit handen van de wethouders voor kunstzaken, mr R. van den Bergh, ontving jhr Sandberg, die ruim 17 jaar directeur is geweest van de gemeentemusea en op 1 januari met pensioen gaat, de gouden museummedaille van de stad Amsterdam. Hij is de derde aan wie deze medaille is toegekend.

Aan het samenbrengen van de collectie Sandberg hebben behalve de kunstenaars ook meegewerkt vrienden en collega's van de heer Sandberg, en het ministerie van O., K. en W. In opdracht van de gemeente Amsterdam is een boek samengesteld waarin bijna alle geschonken kunstwerken in kleur zijn gereproduceerd en dat tevens de volledige catalogus van de collectie bevat. Verder staan in het boek een aantal belangrijke artikelen, die Sandberg heeft gepubliceerd, bijdragen, die hij in catalogussen heeft geschreven, een aantal kleine beschouwingen van buitenlandse museumdirecteuren en een fotoreportage van het Stedelijk Museum.

De kunstschilder Ger Lataster, een van de twee initiatiefnemers tot de colllectie, zei bij de aanbieding tot de heer Sandberg: „U stond steeds achter de kunstenaar, bereid hem te volgen, menselijk begrijpend, wel verdedigend, aanmoedigend of zwijgend bekritiserend. U ging er vanuit, dat een kunstwerk een menselijke uitspraak moet zijn in deze tijd. U stond met een doeltreffende verachting tegenover de onderwereld van de kritiek." De collectie wordt tot 15 maart geëxposeerd en omvat onder meer werken van de Nederlanders Appel, Couzijn, Corneille, en de buitenlanders Lipchitz, Moore en Zadkine. Het is een verzameling geheel in de geest van Sandberg.

Jhr Sandberg zelf sprak in zijn afscheids- en dankwoord over de rol van het Stedelijk Museum in de moderne kunst en wethouder Van den Bergh schetste de verdiensten van de scheidende directeur. Hij noemde hem een unieke persoonlijkheid, wiens betekenis uitstijgt boven het museum.

Op de evenals de afscheidsbijeenkomst druk bezochte receptie verscheen onder meer ook de staatssecretaris van O., K. en W., mr Y. Scholten.

Vorige week heeft de directeur van het Stedelijk Museum in Amsterdam, jhr W. J. H. B. Sandberg, wegens het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd afscheid genomen van zijn functie. Tijdens deze bijeenkomst werd de „collectie Sandberg" overgedragen, welke aan het einde van de bijeenkomst door de scheidende directeur samen met zijn schoondochter en zijn kleinkinderen bezichtigd werd.

Drs J. Arts volgt dr S. Maas op

Nieuwe hoofdredacteur bij weekblad De Linie

(van onze correspondent)

AMSTERDAM. — Het katholieke opinieweekblad De Linie, dat onlangs verheugd kon meedelen, dat het dank zij de ongelooflijke steun van zijn abonnees per 1 januari niet zou worden opgeheven, heeft een nieuwe hoofdredacteur: de 37-jarige jezuïet drs Joos Arts, tot nu toe secretaris van de hoofdredactie. Hij volgt dr Simon Maas s.j. op, die sinds 1953 hoofdredacteur en directeur van De Linie is geweest. Pater Maas blijft directeur.

De nieuwe hoofdredacteur stamt uit een vermaarde Tilburgse journalistenfamilie. In de eerste helft van deze eeuw was zijn vader, dr A. C. Arts, hoofdredacteur van de Nieuwe Tilburgse Courant, die door zijn grootvader — eerste voorzitter van de Katholieke Journalistenvereniging — was opgericht. Pater Arts, die geboren werd in Rueil bij Parijs, werd in 1945 jezuïet. Van 1951 tot 1957 studeerde hij Nederlands aan de Nijmeegse universiteit, en van 1957 tot 1961 theologie in Maastricht.

Parijs verklaart duiven de oorlog

PARIJS (AFP) — De oorlog tegen de duiven, die in Parijs al enige jaren aan de gang is, treedt in een nieuwe fase met een verbod om deze schone doch bevuilende dieren waar dan ook te voederen. Men mag, strikt genomen, zelfs geen voedsel op zijn raamkozijn leggen om de uithongering volledig te maken. De autoriteiten nemen de strijd, die tot dusver vruchteloos is gebleken, met nieuwe middelen en met des te groter ernst op omdat grote kosten gemoeid zijn met het schoonwassen der gebouwen welke reeds voor een groot deel van de eeuwenoude zwarte aanslag zijn ontdaan.

Spanje verlaagt extra heffingen

MADRID (RTR) — Het Spaanse parlement heeft een wetsvoorstel goedgekeurd om de heffingen op levensmiddelen en dranken, die de gemeenten jaarlijks een bedrag van naar schatting vier miljard peseta opleveren, af te schaffen.

De bedoeling van het wetsontwerp is de indirecte belasting in Spanje te verminderen en het goedkoper worden van belangrijke consumptiegoederen in de hand te werken, maar de gemeenten zien de maatregel als een slag voor de gementelijke autonomie.

Bemanning met bagage passagiers behandelen, ook bij havenstaking

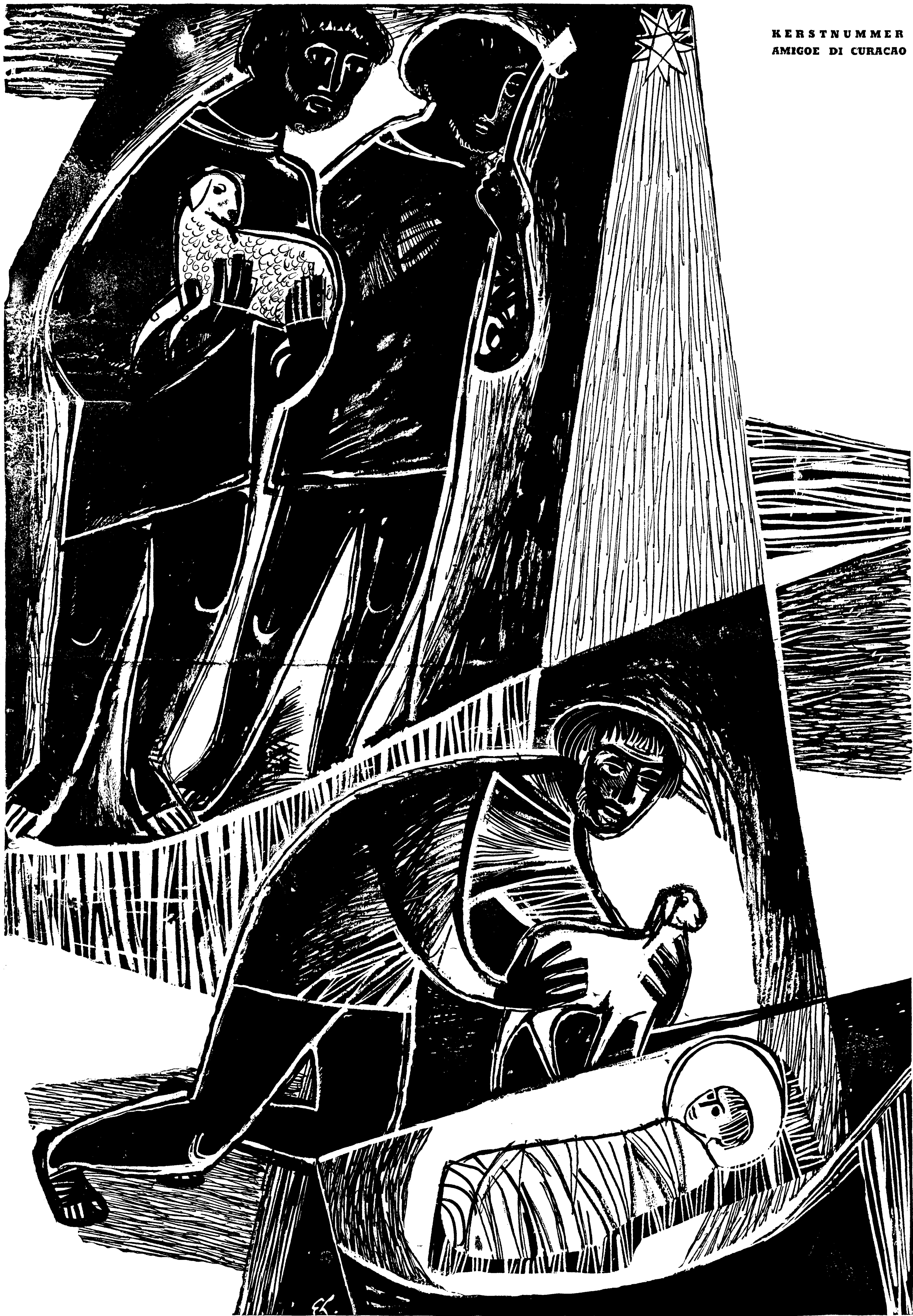
DEN HAAG (ANP) — Het Haagse gerechtshof heeft vrijdag bij vervroegde uitspraak beslist, dat het laden en lossen van bagage van passagiers kan behoren tot de taak van schepelingen, indien daartoe de gezagvoerder opdracht geeft. Hiermee bevestigde het hof de uitspraak van de president van de Rotterdamse arrondissementsrechtbank, in een geschil, dat was gerezen tussen de Raad van bestuur voor de Scheepvaart, de Bond van Werkgevers in de geregelde lijnvaart der koopvaardij en de Holland-Amerikalijn met anderzijds de Centrale van Zeevarenden der Koopvaardij en Visserij (CKV).

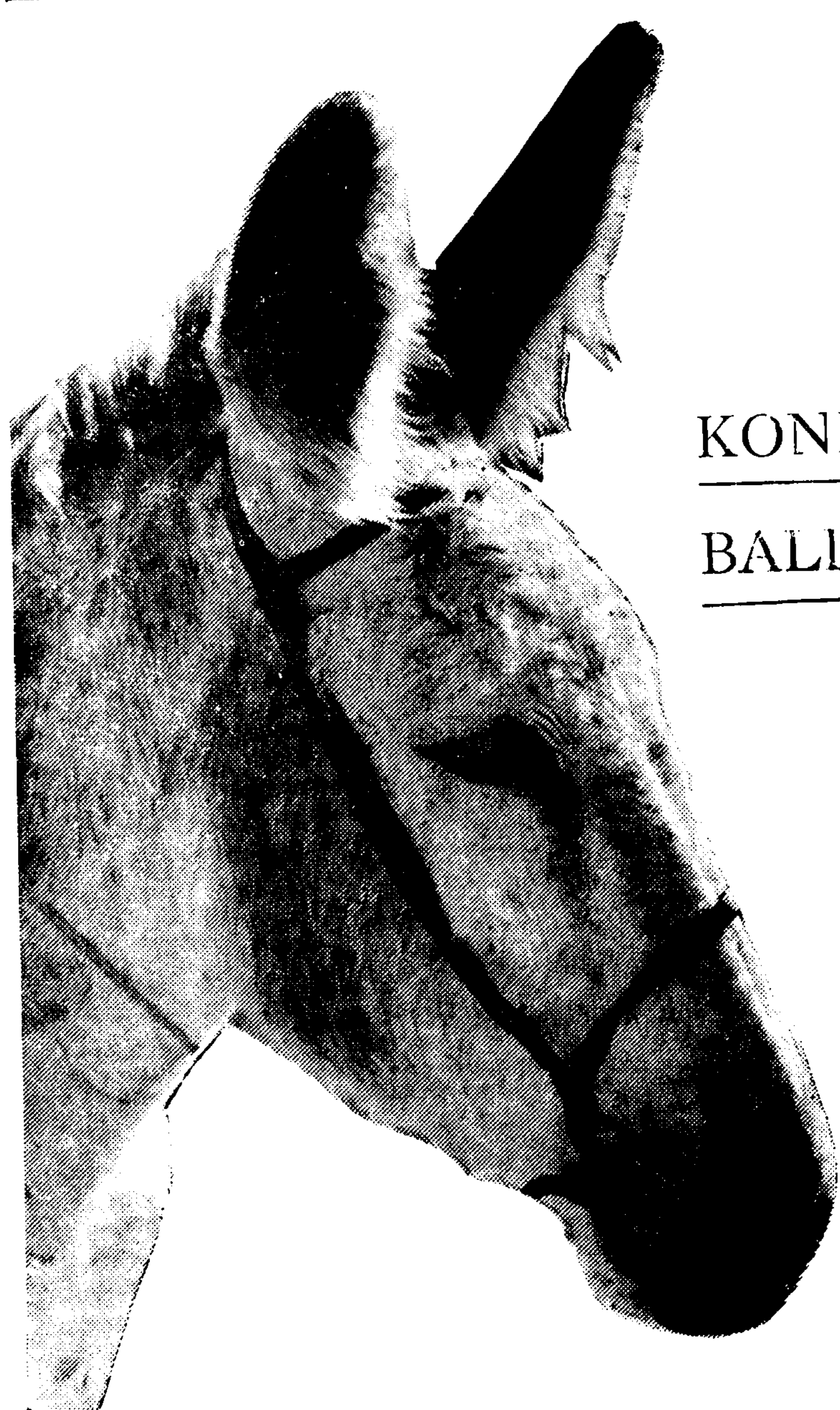
Het geschil vond zijn oorzaak in Amerika, waar tijdens een havenstaking aan de oostkust het personeel van de HAL werd opgedragen de bagage van de passagiers te lossen en te laden. Het hof stelde in zijn uitspraak, dat aan boord van een schip de bevelen van een gezagvoerder dienen te worden opgevolgd, mede als gevolg van de arbeidsovereenkomst. Het betreffende bevel was niet in strijd met de redelijkheid, aldus besliste het hof.

Er is geen sprake van, dat door het lossen van de bagage van passagiers „onderkruipers werk" zou worden verricht, jegens de Amerikaanse havenarbeiders.

„Navigatie-ster" elektronisch dood

WASHINGTON (RTR). — Het Amerikaanse ministerie van Defensie heeft meegedeeld, dat de dinsdag in een baan om de aarde gebrachte satelliet „Transit V A" elektronisch dood" is. De satelliet kan niet worden gebruikt voor de navigatie van schepen ter zee en onderzeeboten, omdat de radioinstallatie niet functioneert.

TROON: een kribbe van leem en steen

WIEROOK: uitwaseming van stalmest

HOVELINGEN: twee dakloze mensen

KONINKLIJK PALEIS: een armoedige stal

BALDAKIJN: spinnewebben aan zoldering

Vrees niet! — Ik verkondig U een vreugdevolle boodschap

In de stille middaguren had Maria thuis in Nazaret 't spinrokken gehanteerd en de wol van haar eigen schapen gesponnen. Met van ontroering glinsterende ogen had zij aan haar primitieve weefstoel gezeten om de windselen voor haar Kindje te weven. Uit de werkwinkel van Jozef klonk het hameren en het kloppen als hij voor de plaatselijke landbouwbevolking jukken, ploegen en dorssleden maakte. Doch met bijzondere liefdevolle aandacht boog hij zich in zijn vrije uren over enkele stevige plankjes van accaciahout. Met een gelukkige glimlach rond zijn volle baard schaafde en timmerde hij aan het toekomstige wiegje van Maria's Kind. Bloemen en figuren zou hij erin uitbeitelen. Het moest het mooiste kinderledikantje worden van heel het dorp. Totdat er plotseling een boodschapper van keizer Augustus in Nazareth verscheen en aankondigde, dat er een volkstelling van heel Palestina zou plaatsvinden.

Meisje met naaldwerk, door de eeuwen heen onveranderd als in Jezus' tijd.

Nog niet zo heel lang geleden ontdekte men een oud document dat ons vertelt op welke wijze de Romeinse bezetter zulk een telling uitvoerde. Zij gebeurde familiegewijze, zodat eenieder verplicht was zich te doen inschrijven in de plaats waar de familie vandaan kwam. De gehechtheid aan de plaats van afkomst zit de oosterling trouwens in het bloed. Tegenwoordig weet een ieder nog, wie zijn tiende of twintigste voorvader is geweest. Vraag het maar eens aan een Amsterdamse Israëliet. Hij zal u precies vertellen tot welk geslacht hij behoort en uit welke streek of plaats hij afkomstig is. Daar Jozef uit het geslacht van David was, zadelde hij zijn ezeltje, tilde er zijn bruid op en reisde 150 km. ver naar Bethlehem, de stad van zijn koninklijke voorvader.

Buiten de stadspoort sloten zij zich aan bij de karavaan, want het was gevaarlijk, alleen te reizen wegens de rovers, die op afgelegen plaatsen de reizigers overvielen en plunderden. De reizende troep bestond voornamelijk uit eenvoudig volk, dat in het gunstigste geval gebruik maakte van een ezel. De meeste volksvrouwen sloften achter deze pittige lastdieren aan, terwijl de mannen oosters lui hun benen lieten bengelen langs de ezelsrug. Maar ook deftig volk maakte de reis mee, voornaam gezeten op de éénbultige kameel.

De nacht bracht men door in de herberg of karavanserai. Dat was verre van een deftig hotel, met warm en koud stromend water en een leger van gedienstige kelners. Het was daarentegen een heel schamel gebouw, voorzien van een grote binnenplaats, waar de rijdieren rond de waterbakken werden gestald. De gegoede reizigers kregen de eenvoudige lemen logeerkamers toegewezen, terwijl de meer eenvoudige zoals Maria en Jozef zich tevreden moesten stellen met de harde stenen banken onder de open gaanderijen. Weinigen letten daar op die twee mensen, die zwijgend hun slappe broodvla te voorschijn haalden, opvouwden en opaten.

Aan het einde van de laatste dagreis was het erg druk in de herberg te Bethlehem. Onder de gaanderijen krioelde het van allerlei slag mensen: bedevaartsgangers en mensen, die kwamen voor de volkstelling; sjacherende kooplui, die van de drukte profiteerden om hun spullen kwijt te raken; dobbelende soldaten, die tierend en lachend opgingen in hun spel.

In de poort, een beetje achteraf en eenzaam, wachtte het armzalige groepje, Maria en Jozef met de ezel.

Eindelijk, maar niet onvriendelijk, kwam de herbergier of een zijner knechten naar het tweetal toe. Oosterlingen zijn zeer gastvrij: dat is een van hun voornaamste deugden. Maria vond dit evenwel geen passende plaats. Hier tussen al die mensen en kinderen kon zij haar Kindje niet ter wereld brengen. Heel welwillend verwees de herbergier naar een grot of spelonk, waar de herders uit de omgeving bij slecht weer hun vee onderbrachten. Een kwartier later kon Jozef in die grot de zaak een beetje beredderen en een strobed gereed maken voor zijn bruid, wetend, dat hij tevens de troon gereed maakte voor God de Zoon. Langs de wanden hingen de spinnewebben: grauw baldakijn boven een koningstroon. De vermoeide ezel balkte nog een paar keer om daarna dromend in te soezen.

Aanbidding herders

Een van de meest ontroerende bladzijden uit het Lucasevangelie is wel de aanbidding van de eenvoudige veehouders rond Bethlehem. In de litanie van alle heiligen en in het Martelaarsboek, waarin de Kerk de namen schrijft van al haar zaligen, zoeken we tevergeefs naar de simpele mannen, die de prikkelende geur van schapen en geiten in hun kleren droegen.

Bij Jezus' tijdgenoten bezaten ze trouwens een kwade reputatie. Herders werden met kameel- en ezeldrijvers, kramers en schippers tot de verachte lieden gerekend. Bovendien maakte het zwervende leven in de waterarme woestijn hun kwalijkriekend. Ze waren maar plattelandsmensen, waarop de stadse farizeeën met minachting neerzagen. Deze waanwijze muggenzifters duldden zelfs niet dat deze herders getuigenis aflegden voor het gerecht. Doch juist onder deze verdachte lieden was het oude, vrome geloof van Israël het best bewaard gebleven. Daarom werden ook juist deze uitgestotenen van de wereld door Gods eigen hovelingen uitgenodigd om op audiëntie te gaan bij de pasgeboren Koning der joden.

Voor het vallen van de duisternis hadden de herders rond Bethlehem hun kudde naar de schaapskooi gedreven en zoals het aloude kerstliedje zingt „hun schaapjes geteld" bij het passeren van de nauwe doorgang. Nu hing de stilte van de nacht over de heuvels, enkel verbroken door het geblaf van een waakhond, die antwoord kreeg van een huilende hyena, ver weg aan de overkant van het dal. Bij de wachttoren, hoog tegen een heuvel lagen de wachters en luisterden naar het lange verhaal van een gebaarde man in een schapenpels gehuld.

Maar dan opeens gebeurde het wonder: een rijzige gestalte stond voor hen, een engel des Heren. Er straalde licht van hem uit en tot de sidderende herders, die anders zelfs niet bang waren, als de hongerige wolven in de nacht rond de kudde slopen, sprak hij: „Vreest niet! Want zie, ik verkondig u een vreugdevolle boodschap, die bestemd is voor heel het volk. Heden is u een Redder geboren, Christus, de Heer, in de stad van David" (Luc. 2, 10-11). En om te voorkomen, dat de herders zichzelf zouden gaan wantrouwen, denkende dat ze met zinsbedrog te doen hadden, voegde de engel eraan toe: „En dit zal voor u een teken zijn: gij zult een pasgeboren Kindje vinden, in doeken gewikkeld en liggend in een kribbe". (Luc. 2, 12).

Plotseling brak de hemel open en kwam heel de lucht vol engelen, die zongen: „Eer aan God in de hoge, en op aarde vrede onder de mensen in wie Hij welbehagen heeft". (Luc. 2,14).

Toen de hemelse muziek verstomd was en men alleen nog het geknapper der wachtvuren hoorde, staken de vier, vijf herders hun verbaasde hoofden bij elkaar en omdat niemand twijfelde, niemand aarzelde, moedigden zij elkaar aan: „Kom, laten we naar Bethlehem gaan, om te zien wat er gebeurd is en wat de Heer ons bekend heeft gemaakt" (Luc. 2,15). De Verlosser was in hun midden geboren en Hij lag in een voederbak. Die trof je alleen aan in de grotten en armoedige behuizingen van Bethlehems bewoners. Ze aarzelden niet en gingen vlug op weg. Naar een deftig en rijk huis zouden ze misschien niet zo hard gelopen hebben.

Nog een half uur van Bethlehem verwijderd, zijn ze een diepe berggrot binnengestapt, een hol, dat de herders bij slecht weer wel eens als nachtverblijf voor hun kudde hadden gebruikt. Daar vonden zij Maria en Jozef en in de voederkribbe het Kindje in doeken gewikkeld. Deze simpele mannen, huisvaders en opgeschoten jongens, aanvaardden toen dit hulpeloze Kind als hun Heer. In de eerste Kerstnacht bezaten zij reeds geloof genoeg om in dat schamele Kindje de Zoon van God te erkennen.

In eenvoudige, geestdriftige taal vertelden ze verder van het plotselinge licht en de engel en de boodschap van de hemel. Maria bewaarde dat alles in haar hart en overwoog het bij zichzelf. Een moeder vergeet geen bijzonderheden, als het over haar kinderen gaat. Later vertelde zij dit alles aan Lucas, die het voor ons heeft opgetekend.

De basiliek van Christus' Geboorte in Bethlehem.

Lens droeg de kameel ook drie koningen, die de weg van de ster volgden. Nog steeds is zijn verschijning een vertrouwd beeld in het bijbelse land. Thans rijdt de Jordaanse politie — want Bethlehem ligt in het koninkrijk Jordanië — op zijn rug over de vlakten.

Wat zouden die eenvoudige, maar inniggelukkige boeren uit de Palestijnse heuvels eigenlijk gezien hebben, toen zij op audiëntie gingen bij de Koning der Koningen? De hemeldeur op een kier met in en uit zwevende bovenaardse hovelingen?

Nee, zij vonden enkel „Maria en Jozef met het Kindje, dat in een kribbe lag". Dat zijn de spaarzame gegevens, waarmee iedere huisvader elk jaar weer opnieuw zijn kerststalletje gaat bouwen. Het Kindje lag in een kribbe.... Een kribbe staat niet in de salon van een paleis.... Dus we bouwen, onder de bewonderende blikken van onze kinderen, een bouwvallige stal met drie lemen muren en een strooien dak.

Maar welk een stal zouden de herders hebben betreden? In alle geval geen zoals wij er met zoveel handigheid en fantasie weten te bouwen, maar een natuurlijke grot in de helling van een of andere heuvel. Grotten zijn immers in Palestina de gezochten schuilplaatsen voor het vee. Tegenwoordig nog maken de Palestijnse herders, wanneer zij geen natuurlijke grotten kunnen vinden, in de rots gekapte graven open om er bij slecht weer hun vee in te stallen. Onnodig om er nog bij te voegen, dat de boeren vaak die grotten delen met hun schapen en geiten.

Maar het toekomstig rijk van de Pasgeborene, liet zich, te oordelen althans naar de eerste verschijnselen ervan, heel anders aanzien dan de koninkrijken van die tijd, want deze erfopvolger had voor koninklijk paleis een stal, voor troon een kribbe, voor baldakijn de spinnewebben aan de zoldering, voor wierookwolken de uitwasemingen van de stalmest en voor hovelingen, twee dakloze mensen". (Guiseppe Ricciotti in zijn prachtig „Leven van Jezus").

Boven Jezus' geboortegrot bouwde keizer Constantijn in 326 de grootse basiliek van Bethlehem. Als de hedendaagse pelgrims onder het koor de trap afdalen en de gezegende plek der geboorte betreden, zien zij natuurlijk niet precies hetzelfde als de herders zagen in de Kerstnacht. In de loop der eeuwen heeft de christelijke piëteit deze gedenkwaardige plaats overdadig versierd en met oosterse smaak opgesmukt. Zo werd de grot van een schamel dierenverblijf tot een kostbare kapel.

De engel gaf de herders een teken: „Gij zult een pasgeboren kindje vinden, in doeken gewikkeld en liggend in een kribbe". Hoe zou dat primitieve wiegje van Jezus er hebben uitgezien? In Palestina kent men geen op poten staande houten trog, zoals we die zien op de meeste kerstvoorstellingen. In de open lucht voert men er de paarden en ezels met behulp van muilzakken of men legt het voer voor de beesten op de grond. In een stal brengt men gewoonlijk tegen de wand een trog aan, gemaakt uit leem of uit stenen met leem bestreken. In een grot zal men vanzelf deze voerbak gedeeltelijk kappen uit de rotswand, gedeeltelijk aanvullen met leem.

De H. Hieronymus, die in de 4e eeuw in de grot van Bethlehem als kluizenaar woonde, veronderstelt inderdaad, dat ook Jezus' kribbe zo'n lemen trog was. De heilige betreurt echter ten zeerste, dat men deze vervangen heeft door een kribbe van goud en zilver. In later eeuwen kwam over het arme land van Palestina de ene oorlogsramp na de andere. Werd deze kostbare kribbe in een van de oorlogen de buit van roofzieke muzelmannen? Of hebben de christenen die koninklijke schat veilig weggeborgen? We weten het niet.

„In Rome, in de S. Maria Maggiore bewaart men toch met zoveel eerbied de kribbe uit de stal van Bethlehem", zal een enthousiaste Romepelgrim opwerpen.

Maar zouden juist de stukken hout, die men ons daar toont niet het raam zijn, waarin het goud en zilver van de tweede kribbe bevestigd was? Pas in de 11e eeuw wordt er gewag gemaakt van deze vijf plankjes als zijnde de kribbe van de Heer. Langs welke wonderbare wegen zou dit houten geraamte in Rome zijn terechtgekomen? Misschien heeft men het later kunnen heroveren of terugeisen, maar dan natuurlijk geheel ontluisterd door de brutale rover. Met zekerheid weten we dus alleen: de herders zagen in de kerstnacht geen kribbe van hout, maar een voederbak van leem en steen.

Nog een blik op de vestingachtige Geboortekerk, die waarschijnlijk de oudste in goede staat behouden christelijke kerk is. De klokketoren is later bijgebouwd. Daarin hangen de klokken, die de Kerstnacht inluiden. Heerheen dwalen de gedachten van honderden miljoenen christenen in de Kerstnacht.

Os en ezel ....

Sinds mensenheugenis beelden de kunstenaars op bijna alle kerstvoorstellingen os en ezel af naast de kribbe; en ook wij zelf, als we onze kerstkribbe in de huiskamer plaatsen, zullen nooit vergeten aan deze twee meest verstoten dieren de beste plaats te geven bij het Christuskind. Zonder deze beide gezellen zou immers de kerstvoorstelling niet compleet zijn. Lezen we echter het Lucasevangelie, dan maakt dit met geen enkel woord gewag van beide dieren. Hoe zijn die os en ezel dan uit de zelfkant der dierensamenleving verdwaald geraakt op die bevoorrechte plaats?

Tegen het jaar 220 wordt er voor het eerst melding van gemaakt door Origenes. Hij beschrijft, hoe de herders vol vreugde komen toelopen en het Kind vinden in een kribbe. Het woord „kribbe" doet hem plotseling denken aan een tekst van de profeet Isaïas (1.3) die in zijn verontwaardiging over de hardnekkigheid der Israëlieten hun de dieren ten voorbeeld stelt: „Een os kent zijn meester, een ezel de krib van zijn heer; maar Israël kent zo iets niet, mijn volk begrijpt het niet eens".

Waar het evangelie slechts sprak van een kribbe, heeft de sterke verbeeldingskracht van Origenes, gevoed door de mooie beeldspraak van de profeet Isaïas, het tafereel van een stal met vee geschapen. Geen wonder, dat latere redenaars dit tafereel niet meer wilden missen, vooral daar de prachtige woorden van de profeet een ongezochte aanleiding gaven voor toepassingen op de gelovigen van alle eeuwen: Een os kent zijn meester, een ezel de kribbe van zijn heer, maar Israël kent dit niet (Isaïas 1, 3). Zo kwamen bij de „kribbe" van Sint-Lucas de „os en de ezel" van Isaïas te staan. Origenes is gestorven, maar het beeld stierf niet meer.

„In het midden van twee dieren wordt gij geopenbaard", een verkeerd vertaalde tekst van de profeet Habakuk (3, 2) heeft misschien het beeld nog aanschouwelijker vorm gegeven. Nu klonk het helemaal, alsof Jezus waarlijk tussen de os en de ezel in de kribbe had gelegen. Van de letterkunde naar de beeldhouwkunst is de weg niet zo erg ver. Reeds in de vierde eeuw vindt men in Rome een bescheiden grafmonument, waarop naast de kribbe van Jezus een os en een ezel zijn voorgesteld. Later vermenigvuldigden zich deze voorstellingen. De vrome fantasie, ook de onze, zou zich thans boos maken, als een of andere beeldenstormer aan de os of de ezel durfde raken. Het is daarom enigszins begrijpelijk, dat een ernstig Schriftuurvorser als Sint-Hieronymus schijnt aan te nemen, dat beide viervoeters werkelijk bij Jezus' wieg gestaan hebben. In een brief maakt hij melding van de bedevaart van de H. Paula naar Bethlehem: „en zij trad binnen in de spelonk des Heren en zag er de stal, waar de os zijn Meester erkende en de ezel de kribbe van zijn Heer".

Ten slotte zien we in het apocriefe evangelie van pseudo Mattheus zonder meer aanvaard, dat de os en ezel hun kop voorover bogen en het Kind aanbaden. Dit apocriefe geschrift zal dan ook bij de latere legendevorming het vaderland van beide kerstdieren blijven. Zo lezen we omstreeks 1170 in de naïeve uitleg van Petrus Comester, dat os en ezel niet durfden raken aan het schamele stro waarop de Heiland rustte. In de Gulden Legende rafelt Jacob Voragine O.P. (pl.m. 1260) het verhaal verder uit en vertelt, waarom Jozef os en ezel meegenomen had naar Bethlehem: de os wellicht om hem op de markt te verkopen en dan met de opbrengst zijn belastingplicht te voldoen, de ezel zonder twijfel als rijdier voor de Maagd Maria.

„Op de weg naar Bethlehem droeg de ezel, die door Jozef werd geleid, de heilige Maagd Maria: zij woog licht, alleen vervuld als zij was door de toekomst in haar. Gans alleen volgde de os". Op deze suggestieve wijze zal Jules Supervielle in de 20ste eeuw zijn wonderlijk mooie „Le boeuf et l'âne de la crèche" beginnen. Ook bij Jacob Voragine erkennen beide dieren op wonderbare wijze hun Heer en buigen zelfs hun knieën in aanbidding. Sindsdien zijn de os en de ezel niet meer te scheiden van de kribbe en zo innig met hun kleine Schepper verbonden gebleven, dat in de 16e eeuw een kritisch en ernstig man als kardinaal Baronius naarstig naar teksten zit te zoeken, om de werkelijke aanwezigheid van de beide dieren bij de kerstkribbe te bewijzen.

Onze moeder de H. Kerk heeft zich nooit tegen deze legendevorming verzet. Integendeel: zij is volgens het mooie woord van Newman, de dichteres harer kinderen, die altijd de geloofsgeheimen in een aanschouwelijke vorm voor de volksverbeelding brengt. Wie met Kerstmis nog enkele gelukkige uren beleven wil met de talrijke legenden, die zich in de loop der tijden rond beiden dieren gevormd hebben, moet lezen „Van de os en de ezel" van Ernest Claes of het nog veel mooiere verhaal van Supervielle.

Deze laatste maakte van os en ezel twee zeer uiteenlopende karakters, die, wat zeer menselijk is, weleens in botsing komen. Het stemt de os verdrietig, dat hij zulke vervaarlijke hoornen heeft, die de kleine zouden kunnen doen schrikken of zelfs verwonden. De ezel, als knap psycholoog, raadt deze gedachte van de goedige os en geeft hem de raad toch vooral niet te dicht bij het Kind te komen. „Gij zoudt hem pijn doen. En daarbij zoudt ge een beetje van uw kwijl op hem kunnen laten vallen — gij houdt het zo slecht in — en dat zou niet netjes zijn. Trouwens, waarom kwijlt gij zo, wanneer gij gelukkig zijt? Bewaar dat voor u. Het is volstrekt onnodig, dat zo aan iedereen te tonen".

Steeds meer en meer gaat de os een ascetisch leven leiden. Eten kwam de os hoe langer hoe nuttelozer voor. Hij was verzadigd van eeuwig geluk. Ook alvorens te drinken vroeg hij zich af: „Weet dit water het al?" Zelfs ademen durfde de os ternauwernood. „Straks adem ik een engel in".

Drs. JOAN BERTRAND S.M.M.

De zilveren ster markeert de plaats van Jezus' geboorte in de grot van de Geboortekerk in Bethlehem. De inscriptie luidt: Hic de Virgine Maria Jesus Christus Natus Est. Uit het Latijn vertaald: Hier is Jezus Christus geboren uit de Maagd Maria.

TAMARA en de engelen van Rocas Altas

Kerstverhaal door Hans Berghuis

IN die dagen vlak voor Kerstmis kwam ik na enkele dagreizen aan in het dorp Rocas Altas. Ik had het zuiden van Spanje verlaten om in een noordelijker streek de kerstdagen door te brengen. Ik wilde niet in de zon zitten, ik verlangde naar een ruiger landschap, ik had heimwee naar de frisse kou van het noorden. Ik was al half van plan geweest terug te keren naar mijn eigen land, maar op het laatste ogenblik had een vriend tegen mij gezegd: „Je moet naar Rocas Altas gaan. Dat is een dorp aan de noordoostelijke kust van Spanje. In deze tijd van het jaar regent en stormt het daar. Maar bovendien hebben ze in Rocas Altas een wonderlijk mooie Moorse dorpskerk en je zult daarenboven in Rocas Altas de vreemdste kerststal vinden, die je ooit hebt gezien......"
Ik laat mij altijd overhalen om dingen te doen die ik helemaal niet zelf wil doen en aldus was ik naar Rocas Altas getrokken. Eerst een dag en een nacht op de boot, toen een halve dag in de trein en het laatste stuk van de tocht had ik afgelegd in een oude ezelwagen. Het scheen mij dat ik wekenlang had gereisd, toen ik eindelijk met mijn ezeldrijver op het kleine pleintje van Rocas Altas stond.
„En wat nu?" vroeg de man.
„Niets meer. Ik ben waar ik wezen wil", antwoordde ik.

IK betaalde hem, hij laadde mijn reistas af en langzaam keerde hij zijn wagen om. Hij aarzelde. Hij dacht misschien, dat ik mij vergist had en dat ik meteen met hem terug zou gaan naar de beschaafde wereld van de grote stad. Maar daar dacht ik niet aan. Ik was nu eenmaal naar Rocas Altas gekomen en ik zou er blijven, wat mij ook te wachten stond
Nog aarzelde de ezeldrijver.
„Que vaya con Dios", riep ik hem toe. „Ga met God" Dat was een bevel. Hij keek nu niet meer om, doch leidde zijn ezel het steile pad naar de kust af.
Verloren stond ik op het kleine plein. En pas toen bemerkte ik iets vreemds aan het dorp Rocas Altas. In elke stad en in elk dorp in Spanje staat de kerk temidden van de gemeenschap der witte huizen Doch in Rocas Altas ontbrak de kerk. Het plein bevatte alleen wat kleine winkels, wat kroegen en een fontein. Doch een kerk was nergens te zien. Ik zou onderdak vinden bij de pastoor van het dorp en daarom had ik de ezeldrijver zomaar teruggestuurd naar de laagvlakte. Doch nu had ik er spijt van, dat ik de man niet om raad had gevraagd. Als er in Rocas Altas geen kerk was, waar zou de pastoor dan wel wonen?
Nu houd ik er niet van onmiddellijk de mensen in een dorp lastig te vallen met vragen en weer vragen en nog meer vragen. Meestal zoek ik zelf wel uit hoe het met een dorp of met de wereld gesteld is. Ik ben in zulke dingen eigenwijs en koppig. Dus bracht ik mijn reistas naar een herberg, dronk een kop zwarte koffie met cognac en trok op onderzoek uit. Rocas Altas bleek een zeer merkwaardig dorp te zijn. De straten liepen aan de ene kant van het plein trapsgewijze omhoog naar een vervallen kasteel, terwijl zij aan de andere kant van het plein ook trapsgewijze afdaalden naar een sterke muur, die het plaatsje rondom insloot als een vesting in de middeleeuwen. Eerst klom ik omhoog naar het kasteel. Het was een ruïne, maar de ronde vormen van poorten en torens deden mij besluiten dat de sterkte zeer oud moest zijn, waarschijnlijk uit de tijd van de Moorse overheersing. Toen daalde ik af naar de muur aan de andere zijde van het dorp. Ik klom op de brede borstwering en voor mijn ogen strekte zich een fantastisch vergezicht uit. Zee, zee, zee, zover het ook reikte. De blauwe Middellandse Zee, niet zoals deze zee in de zomer is: een gladde vijver vol zonneschijn, maar zoals de zee in de winter is: diepblauw, golvend onder de wind van het noorden, rollend naar de kust, donderend tegen de rotsen beneden, diepblauw in zijn ondergrond, maar witte schuimkoppen dragend op de toppen van de golven. Het was een prachtig gezicht. Maar diep beneden de muren lag een klein stuk strand, het lag daar ingesloten in een halve cirkel: aan de ene kant de zee en aan de andere kant de hoge muur van het dorp Rocas Altas, de rotsen waarop het dorp was gebouwd. En op dat kleine stuk strand lag de kerk. Meestal worden de kerken gebouwd op het hoogste punt van het dorp of de stad, maar hier in Rocas Altas lag de kerk in de diepe kom tussen dorp en zee. Ik boog mij ver voorover om beter te kunnen zien.
„Wilt u naar beneden springen?" vroeg een vriendelijke stem achter mij.

MET een ruk richtte ik mij op. Het was mijn ezeldrijver.
„Wat doe jij hier?" vroeg ik hem
„Ja, kijkt u eens, vreemdelingen hebben meestal hulp nodig al zij in een onbekend dorp komen. Ik heb mijn wagen in een zijstraat gezet en ben u achterna gelopen. U weet kennelijk niet in wat voor een dorp u bent terecht komen."
„Zo... En jij weet dat natuurlijk wel?" zei ik bits.
„Jazeker", antwoordde hij, „natuurlijk weet ik dat. Ik heb al veel vreemdelingen naar Rocas Altas gebracht. En altijd zwerven zij door het dorp en altijd komen zij bij de muur en altijd staan zij te kijken naar de zee en altijd ontdekken zij de kerk van Rocas Altas daarginds in de diepte. Weet u hoe diep het strand en de kerk beneden de muur liggen?"
„Vijftig meter?" vroeg ik.
„Neen, zeventig!"
„Dat is een hele sprong", zei ik lachend.
„Ja", antwoordde hij, „maar wie naar beneden springt is dood."
„Natuurlijk", zei ik, „wie naar beneden springt is morsdood."
„Of hij wordt een engel", antwoordde de ezeldrijver.
„Hebben jullie veel van deze engelen hier?" vroeg ik spottend.
„Neen", antwoordde hij in volle ernst, „wij hebben hier maar één engel."
„En hoe heet die engel dan wel?"
„Die engel", zei de Spaanse ezeldrijver, „die engel is het Moorse meisje Tamara."
Nu moest ik natuurlijk vragen hoe het Moorse meisje Tamara een engel kon zijn. Want zo begint in Spanje altijd een verhaal. Eerst vertelt de verteller een paar vreemde dingen over een dorp of een stad.

Wanneer de bezoeker tenslotte nieuwsgierig vraagt, hoe dat allemaal gebeurd kan zijn, dan pas komt het eigenlijke verhaal. En dus zei ik — getrouw aan de zeden van het land — „Wil jij mij niet vertellen waarom Tamara een engel geworden is?"
„Jawel" antwoordde hij, „maar komt u dan eerst weg van de muur. Niet iedereen die naar beneden valt wordt een engel."
Met de ezeldrijver keerde ik terug naar de herberg op het dorpsplein. Wij bestelden een schotel „arroz a la marinera" en met een rode landwijn verorberden wij langzaam de rijst met vis en kreeft. Toen stak de ezeldrijver zijn bruine sigaret aan en begon te vertellen.
„Duizend jaar geleden woonde boven in het kasteel een Moorse graaf, die Tarik heette. Zijn voorvaderen waren uit het land van de Berbers gekomen en zijn geslacht had onder de grote kaliefen reeds meer dan twee eeuwen over Rocas Altas geregeerd. Ze zeggen nu altijd dat de Moren de christenen hebben vervolgd, maar dat is niet helemaal waar. Het is eigenlijk andersom. Later hebben de christenen de Moren vervolgd. Maar goed, graaf Tarik was een goede Moorse graaf en de mensen van Rocas Altas waren best tevreden met zijn bestuur. Zij hadden eigenlijk maar één klacht. De vader van Tarik had de bewoners van Rocas Altas verboden een kerk te bouwen in het hart van het stadje. Zij mochten wel een kerk voor God bouwen, maar buiten de muren van Rocas Altas, in de diepe kom van het strand beneden de muren. Het is dezelfde kerk, die u daarstraks vanaf de muur hebt gezien. Nu vonden de mensen van Rocas Altas het wel erg, dat zij zover moesten lopen om naar de kerk te gaan. Want zij konden niet langs de muur en ook niet langs de steile rotsen afdalen naar het strand waar de kerk stond. Zij moesten door de bovenste poort Rocas Altas verlaten en langs een lange kronkelende weg meer dan twee uur lopen over een smal bergpad voordat zij de kerk konden bereiken. Maar van de andere kant vonden zij de ligging van de kerk ook wel weer gemakkelijk. Want door de grote afstand en de gevaarlijke weg voelden zij zich niet verplicht om elke dag af te dalen naar de kerk Een keer per week vonden zij genoeg, sommigen een keer per jaar. En zij gaven de schuld natuurlijk niet aan hun eigen luiheid, maar aan het bevel van de Moorse graaf. Mensen zoeken altijd uitvluchten om zich voor God te verontschuldigen. Nu had de Moorse graaf Tarik een dochtertje van zestien jaar, dat Tamara heette. Het was het knapste meisje van Rocas Altas. Maar zij was niet alleen knap, zij was ook zeer vroom. Hoewel haar vader een moslim was, ging de kleine Tamara elke dag naar het strand om in de kerk van de christenen te bidden. Niet elke zondag, zoals de bewoners van Rocas Altas, maar elke dag, elke dag. De mensen van Rocas Altas ergerden zich daaraan. Waarom moest dat Moorse meisje elke dag naar de kerk gaan? Mensen ergeren zich altijd als andere mensen goed zijn.
Elke dag was Tamara het eerst van allen in de kerk.
Elke zondag ook rende zij vooruit over het bergpad naar beneden. De mensen van Rocas Altas zagen haar als een hinde naar beneden snellen en zeiden tegen elkaar: Daar gaat Tamara weer. Wat zoekt zij toch in onze kerk? Wat moet een Moors meisje in de kerk van de christenen?"

TOEN werd het Kerstmis. Het was het jaar 999. Tamara had zich verslapen en toen zij boven in het kasteel wakker werd, luidden beneden op het strand de klokken van de kerk reeds. Haastig kleedde zij zich aan en haastig verliet zij het kasteel van haar vader Tarik.
Maar toen zij het dorpsplein had bereikt, bemerkte zij, dat het gehele dorp Rocas Altas verlaten was. Iedereen was reeds vertrokken naar de kerk, waar de geboorte van het Kind werd gevierd.
En Tamara was er zo graag bij geweest. Zij zou zo graag het Kind in de kribbe hebben gezien! Wanhopig rende zij naar de poort van het stadje. Maar de bewoners hadden de poort gesloten. Tamara wist niet meer wat zij doen moest. Zij rende naar de muur boven het strand. Zij klom op de borstwering van de muur en keek vol verlangen naar beneden. In de diepte van de dalkom lag de kleine kerk. Uit de ramen straalde het licht van de kaarsen.
„Kind van God der christenen", bad Tamara toen in haar wanhoop, „ik zou zo graag naar beneden vliegen om te zien hoe Gij in de kribbe ligt. Ik zou zo graag een engel willen zijn om dicht bij Uw stal te kunnen komen. Ik zou vleugels willen hebben om van de hoge muur naar beneden te kunnen vliegen. Want het is feest in Uw huis en waar Uw feest is, daar wil ik zijn. Help mij, God der christenen. Ik wil bij Uw feest zijn."
En de kleine Moorse Tamara sprong van de hoge muur naar beneden, zeventig meter diep. En tot haar eigen verwondering kwam zij zacht en veilig op het strand neer. Juichend rende zij naar de kerk en juichend vertelde zij de christenen van Rocas Altas, dat een engel haar had gedragen over de afgrond heen naar de kribbe van het Kind. Zij schreide van vreugde en zij vertelde aan iedereen, die het horen wilde van het wonder, dat aan haar was geschied.

MAAR de christenen van Rocas Altas werden boos. Zij hadden zich al zo lang geërgerd aan het Moorse meisje Tamara. En zij konden het niet verdragen, dat God een wonder had gedaan voor een Moorse. Wonderen bestaan niet, zeiden de christenen van Rocas Altas, want zijzelf geloofden allang niet meer in de wonderen van God. En boos zeiden de christenen van Rocas Altas tegen Tamara: „Als het waar is, dat een engel uit de hemel jou over de afgrond naar de kribbe heeft gedragen, dan zal die engel het nog wel een keer overdoen, opdat wij allen het kunnen zien. Ga mee terug naar de muur en spring opnieuw naar beneden."
De pastoor van Rocas Altas was een godvrezend man en hij trachtte zijn gelovigen af te houden van zulk een vermetele daad. „Wonderen geschieden altijd één keer", zei hij, „tracht God niet te dwingen zijn wonderbaarlijke daden te herhalen om u van uw ongeloof te bekeren. Laat het meisje Tamara gaan. Zij is een betere christin dan gij allen."
Doch de bewoners van Rocas Altas waren hardnekkig in de boosheid. „God zal oordelen", zeiden zij tegen de oude pastoor. „Waar bemoeit gij u mee? Tamara zal opnieuw van de muur springen en wij zullen zien of zij een christin of een heidin is."
„Graaf Tarik zal u straffen", riep de pastoor nog. Maar de dorpelingen lachten en zeiden, dat God hen zou beschermen tegen de woede van een Moorse hond. Toen voerden zij Tamara over het bergpad terug naar Rocas Altas. Zij brachten haar bij de muur en zetten haar op de borstwering. Zeventig meter diep was de afgrond beneden haar. „Spring naar beneden!" bevalen zij het Moorse meisje Tamara. „Spring!"
Tamara keek in de diepte. De lichten waren gedoofd. Tamara was moedig als geen ander meisje. En zij was trots als een Moors meisje kan zijn. En zij was gelukkig, omdat zij het Kind in de kribbe had gezien. Opnieuw bad zij enkele woorden tot de God der christenen.
„God, deze mensen zijn Uw gelovigen, maar zij hebben het geloof in U en in Uw woorden verloren. Breng mij deze keer niet naar een feest bij de mensen, maar breng mij naar het feest in Uw hemel. Red mij niet van mijn val in de diepte. ik heb Uw wonder gezien en ondervonden. Dat is mij genoeg. Ik ben zo gelukkig om het wonder van deze nacht, dat ik niet langer wil leven temidden van deze ongelovige christenen."
„Spring Tamara!" schreeuwen de dorpelingen van Rocas Altas.
Tamara keek om naar de dreigende menigte.
„Uw God is beter dan gij zijt!" riep het Moorse meisje.

„Heks!" schreeuwden de dorpelingen van Rocas Altas.
Toen sprong het Moorse meisje Tamara naar beneden en viel op het strand beneden de muur te pletter. „Zie je wel", zeiden de dorpelingen verheugd, „God is rechtvaardig. Tamara was een heks, zij was een betoverde heidin. God heeft ons getoond, dat zij een heks was. Wij zijn gered van de listen van de duivel." En tevreden met het oordeel Gods daalden zij af langs het bergpad om de geboorte van het Kind te vieren. Doch toen zij na twee uur gaans voor de kerk waren gekomen, bleken de deuren gesloten te zijn. Niemand kon ze open krijgen. De dorpelingen haalden een smid, maar ook hij kon de sloten van de deuren niet forceren. Zij haalden ladders om door de ramen naar binnen te klimmen, doch de ladders vielen om, zodra iemand zijn voet op de onderste trede zette. Plotseling klonk er een schreeuw door de kerstnacht. Graaf Tarik was naar beneden komen rijden met de Moorse garde van zijn kasteel. In paniek wilden de dorpelingen van Rocas Altas vluchten. Doch zij waren ingesloten door de bruisende zee aan de ene kant en door de hoge muren van het stadje aan de andere kant. De enige uitgangsweg uit de dalkom was bezet door de Moorse soldaten van de graaf.

ZONDER een woord te zeggen reed graaf Tarik naar de plek op het strand waar zijn dochtertje Tamara dood in het vochtige zand lag. Hij steeg af van zijn paard. Hij hield het dode meisje Tamara in zijn armen toen hij wegreed uit de diepte van de dalkom. Ontzet zagen de bewoners van Rocas Altas toe. Bij de bergwand van de stad keerde graaf Tarik zich om naar de menigte.
„Omdat gij dit gedaan hebt, zou ik u allen moeten doden, gij, ongelovigen van Rocas Altas", sprak de graaf diep bewogen. „Maar ik dood geen christenhonden. Uw leven is minder waard dan de dood van mijn geliefde dochter Tamara. Zij was de enige gelovige in deze stad. Vrees niet mijn zwaard niet, gij lafaards. Vrees uw God, die u straffen zal voor hetgeen gij gedaan hebt. Nooit meer zal er een kerk worden gebouwd boven in de stad, nooit meer zolang Rocas Altas bestaat. Ten eeuwigen dage zal uw kerk in het dal aan de zee blijven staan. En ten eeuwigen dage zal elkeen van u, zal iedere man, iedere vrouw en ieder kind van Rocas Altas naar beneden afdalen om te bidden voor mijn dochter Tamara. Wie van u dit gebod overtreedt, diens leven is voorbij. Hebt gij gehoord wat ik u bevolen heb? Elke dag, elke dag gaat elkeen van u naar beneden. Elke dag zult gij boete doen voor hetgeen gij misdaan hebt."
Graaf Tarik reed terug naar zijn kasteel met het dode meisje Tamara in zijn armen. En sinds die dag daalden de bewoners van Rocas Altas af langs het steile bergpad naar de kerk op het strand om boete te doen voor de misdaad, die zij in de kerstnacht hadden begaan. Doch de kerk bleef gesloten, hoeveel boete zij ook deden. En toen kwam een nieuwe Kerstmis in Rocas Altas. Er was een heel jaar van boete voorbij gegaan. In de nacht daalden alle mannen, alle vrouwen en alle kinderen van Rocas Altas af naar de kerk op het strand. De deuren van de kerk stonden wijd open en binnen straalde het licht van de kaarsen. Ook graaf Tarik was gekomen, omdat het een jaar geleden was, dat de inwoners van Rocas Altas zijn dochter Tamara hadden gedood. De open deuren en het licht nodigden de mensen uit om binnen te treden. Doch niemand durfde een voet te verzetten. Graaf Tarik reed naar voren.
„Waarom treedt gij de kerk niet binnen?" vroeg hij.
„Wij durven niet", antwoordden de dorpelingen.
„Ziet gij dan niet dat uw God u vergeven heeft?" vroeg graaf Tarik.
„Gaat gij dan het eerst, graaf Tarik", smeekten de dorpelingen. „Als gij het eerst binnengaat, dan zullen wij weten, dat niet alleen God, maar ook gij ons hebt vergeven."
„Gij zijt nog altijd ongelovig", sprak graaf Tarik, „het eerste wat gij in deze kerstnacht vraagt, is wederom een teken van God. Daarom moet ik het eerst binnentreden. Maar ik zal het doen. Misschien wil uw God dat gij u eindelijk bekeert door het voorbeeld van een moslim."

GRAAF TARIK steeg van zijn paard en trad als eerste de kleine kerk van Rocas Altas binnen. Schoorvoetend volgden hem de dorpelingen. Tot vooraan in de kerk liep graaf Tarik. Tot vooraan in de kerk volgden hem de bewoners van Rocas Altas. En toen zij allen binnen waren klonk er opnieuw een kreet door de kerstnacht, een kreet van vreugde en dankbaarheid. Want deze keer zagen de bewoners van Rocas Altas iets, wat zij nog nooit eerder in hun kerk hadden gezien..."
Plotseling hield de ezeldrijver op met zijn verhaal. Hij nam een slok zwarte koffie en stond op alsof hij naar buiten wilde gaan en mij alleen in de herberg wilde achterlaten.
„Wat zagen de mensen van Rocas Altas", vroeg ik haastig.
„Komt u maar mee", antwoordde hij, „het is al laat en de duisternis van de kerstnacht is reeds ingevallen. Ik zal u naar de kerk brengen. Want daarvoor zijt gij immers gekomen?"
„Ja", antwoordde ik, „daarvoor ben ik gekomen. Maar vertel mij eerst wat de mensen van Rocas Altas in die tweede kerstnacht zagen!"
Hij gaf mij geen antwoord en verliet de herberg. Achter hem aan liep ik over het kronkelende bergpad naar beneden, naar het strand, naar de kerk. Het was nog altijd, precies zoals duizend jaar geleden, twee volle uren gaans. Toen wij het strand bereikten, stonden de deuren van de kerk wijd open en de vensters waren verlicht.

MET de ezeldrijver en met alle andere mensen van Rocas Altas betrad ik de kerk. En precies als duizend jaar geleden liepen wij allemaal naar voren naar de kribbe. En toen ik vlak bij de kribbe gekomen was, zag ik ook wat de mensen van Rocas Altas duizend jaar geleden moeten hebben gezien. Maria en Jozef en het Kind in de kribbe waren blank als sneeuw. De herders en de herdersjongens met hun schapen en lammeren waren blank als wol. Doch de engel van Rocas Altas was een héél andere engel dan er gewoonlijk bij de kribbe staan. Alle engelen zijn blank. De engel van Rocas Altas was echter een Moors meisje van zestien jaar, met fonkelende ogen, met gitzwarte haren, met een Moors gravenkroontje op het hoofd, met een glimlach om de mond zoals alleen een Moorse engel glimlachen kan.
„Kijkt u goed", fluisterde de ezeldrijver naast mij, „de engel bij de kribbe is onze engel Tamara!"
„Ja", fluisterde ik terug, „het is de mooiste kerstengel, die ik ooit heb gezien."
„Zelfs het Kerstkind in de kribbe kijkt naar Tamara", fluisterde de ezeldrijver weer.
„Natuurlijk", antwoordde ik, „waarom niet? Het Kerstkind wil ons waarschijnlijk zeggen: „Wie van u zo'n groot geloof heeft als eens het Moorse meisje Tamara, hij zal de dood niet sterven in eeuwigheid"."
„Denkt u dat werkelijk?" vroeg de ezeldrijver.
„Zeker", antwoordde ik „zeker geloof ik dat. Of is de engel Tamara nog altijd de enige gelovige in Rocas Altas?"
„Neen", zei de ezeldrijver haastig, „neen wij zijn allen gelovig sinds die nacht duizend jaar geleden. U hebt gelijk. Ik geloof het ook."
Ik keek naar de engel Tamara. Zij lachte. Maar het kan ook zijn, dat ik mij heb vergist. Want er lag een glans van kaarslicht over het gezicht van de Moorse engel Tamara en misschien lachte Tamara wel helemaal niet tegen mij; maar tegen het Kind in de kribbe.

Joyous Christmas Wishes To All

BOTICA DEL PUEBLO

BREEDESTRAAT (O)

Een Vrolijk Kerstfeest
en een
Voorspoedig Nieuwjaar

toegewenst door directie en personeel

F. Vreugdenhil's Supermarket en Modelslagerij

HBU HBU

In

1963

Ook voor U: de HBU

HOLLANDSCHE BANK-UNIE N.V.

WILLEMSTAD OTRABANDA RIO CANARIO

(Hoofdkantoor) [illegible] (Agentschap 2)

BREEDESTRAAT [illegible] BREEDESTRAAT [illegible] BARENTSLAAN 5

TELEFOON [illegible] TELEFOON [illegible] TEL. 4 1540 en 4 [illegible]

POSTADRES POSTBUS 144, WILLEMSTAD (Curaçao)

TELEX: CU [illegible] — TELEGRAMADRES: BANCOLANDA

ONZE BEGUNSTIGERS EN RELATIES WENSEN WIJ EEN

Zalig Kerstfeest

EN EEN

Gelukkig Nieuwjaar

Handelsvereniging
INTERCONTI (Cur.) N.V.

MERRY CHRISTMAS

BOTICA AMERICANA

BREEDESTRAAT (O)

Prettige Kerstdagen

en een

Voorspoedig 1963

DIRECTIE EN PERSONEEL

LA BONANZA

PUNDA — OTRABANDA

Greetings TO ALL OUR FRIENDS

ACKERMAN N.V.

Na het jaar 1962 ten einde loopt willen wij U allen danken voor het in ons gestelde vertrouwen en wensen U

Vreugdevolle Kerstdagen

en een

Gelukkig Nieuwjaar

N.V. Meubelindustrie Hollandia

SHOWROOMS

SALINJA en RIO CANARIO.

Onze fabriek is gesloten vanaf 22 dec. 1962 t/m 2 jan. 1963.

Merry Christmas

Meubleria Cuales Discolandia

Season Greetings
and a
Happy 1963
to you - our
favorite customers

Directie en Personeel

NATIONALE SCHOENFABRIEK N.V.

Kerkstraat 7 — Rio Canarioweg 32

GELUKKIG KERSTFEEST

en een

VOORSPOEDIG 1963

Boekhandel en Drukkerij BETHENCOURT
Heerenstraat 16

Directie en Personeel

van de

N.V. Overzeese Gas en Electriciteitmaatschappij

(Electriciteitbedrijf Curacao)

OGEM

en de

N.V. Nederlands Antilliaanse Gasmaatschappij

wensen U allen een

Gelukkig Kerstfeest

en een

Voorspoedig 1963

CHRISTMAS GREETINGS

LA GANGA

PRINSENSTRAAT

JOYOUS WISHES TO ALL

TYSSELING MEUBELEN
E. VAN ROSBERG
Breedestraat 121 A (O)

MAY CHRISTMAS GLOW WITH JOY FOR EVERYONE!

PANADERIA GONZALES
SALINJA

Season's Greetings

VAN UW BABYZAAK

BAMBI

Bakkerstr. - Prinsenstr.

IN PORTUGAL BIECHTEN ALLEEN DE SINAASAPPELEN

TE middernacht op Kerstmis zal het koor van de Sao Antonio de „mis van de haan" inzetten — de folkloristische naam voor wat wij nachter „nachtmis" noemen — maar Eduardo Frescata zal het „Dominus dixit ad me" niet horen. Misschien legt hij op dat ogenblik met een voldaan gezicht de afgekloven poot van een forse kalkoen op zijn bord, misschien kauwt hij tevreden op een mondvol droge vijgen of glimt zijn gezicht, doezelig van de vele verrukkelijke Portugese wijn, van het vet van oliebollen of wentelteefjes. Hij zal niet opstaan van tafel, want dit is tegen de traditie van de consoar en wat is er meer Kerstmis voor een Portugees dan zijn consoar? De „mis van de haan" in elk geval niet.

Niet opstaan van tafel: het is een traditie van het feestmaal in de avond voor Kerstmis die geen enkele Portugees als een knellende wet beschouwt. Portugezen eten erg graag en heel erg veel en ze maken hun maatschappelijke status waar bij hun consoar, omdat dit kerstmaal meer is dan een gezinsfeestje. Het is in feite een familie-plechtigheid. Bij de Frescata's zijn ze allemaal thuisgekomen: alle kinderen, hoe ver ze ook wonen.

De getrouwden hebben hun vrouwen en kinderen meegebracht. Ze hebben gekakeld en gesnaterd, blij om het weerzien, blij om het vooruitzicht op de overvloed van traditionele eterij aan gekookte stokvis, aardappelen, uien, peentjes en kool — alles door elkaar in één pot — de amandelen, de pruimen en de vijgen, de oliebollen en de broas, wat een speciaal soort taai-taai mag heten. Ze zijn even stil geworden toen moeder Frescata de glanzende goudbruine kalkoen op tafel zette en Eduardo heeft trots de kring rondgekeken. Mocht-ie er even zijn? Dat was het symbool van zijn welstand. Vorig jaar had hij trouwens ook even in de bus geblazen: een geroosterd lam. Zijn vader, van wie hij een kommerlijk schoenenwinkeltje had overgenomen, had het eens moeten meemaken. Het lam, de kalkoen en het winkeltje. Er mag dan geen „Wirtshaftswunder" zijn in Portugal, maar de economie zet zich uit, de consumptie beweegt zich in stijgende lijn en het is vooral de middenstand, die daarvan profiteert.

Misschien is het één uur in de kerstnacht als Eduardo op zijn horloge kijkt en het teken geeft. Ze danken niet na tafel, zomin als zij bij het begin hebben gebeden. Bidden voor en na het eten kom je in Portugal zelden tegen. De Frescata's zullen gewoon opstaan en de resten van hun consoar op tafel laten. Dit is een attentie, die men in de kerstnacht de overleden familieleden bewijst — en daarom worden ook de borden niet afgewassen. Maar dan, voor ze het bed opzoeken, gaan ze toch nog even naar de kerk. Samen met de honderden, de duizenden in een stad als Lissabon, die met een gerust geweten de nachtmis hebben verzuimd, zonder het vaste voornemen de volgende ochtend de mis bij te wonen.

Het katholicisme in Portugal is vervlakt tot folklore, waarin alleen bepaalde uiterlijkheden nog bindende krachten bezitten.

Kindje kussen

Dan drommen ze de kerken binnen, waar het zwaar geurt van de wierook en het koor heerlijke, oude Portugese kerstliederen zingt. En in dichte rijen schuifelen ze naar het priesterkoor: de trouwe en de lauwe gelovigen, vrome nonnen en mannen, die men ervan verdenkt communist te zijn, vurige leden van de Katholieke Actie en ontwikkelde ambtenaren, die vrijdenkers zijn, God loochenen en de Kerk verachten. Niemand in Portugal acht zich te goed of te hoog om Menino Jesus, het Kindje Jesus, te kussen dat de pastoor uit de kribbe heeft getild en ter verering voorhoudt in een gebukte houding, die menselijk gezien een kwelling voor die celebrant moet zijn. En ieder werpt wat munten in de offerschaal op de communiebank.

Consoar en Menino Jesus: dat is Kerstmis in Portugal en in het noorden komen daar de kerstvuren bij, die voor de nachtmis door de priester worden gewijd en blijven vlammen tot Driekoningen. Er is ook consoar voor de armen. Wat er in Portugal ook mag ontbreken aan sociale voorzieningen, de liefdadigheid wordt er uitvoerig beoefend en daags voor het grote feest is er al vroeg bedeling met meel voor de oliebollen, vlees en bacalhau (stokvis).

En Menino Jesus voelt zich in Lissabon evenzeer thuis in de etalages van de Rua de Carmo als Sinterklaas in Nederland. Portugal kent Sint Nicolaas alleen maar in het „feesteigen der heiligen"; ze hebben hem er wel eens in de Angelsaksische variant als kerstman willen introduceren, maar Pai Natal („Vadertje Kerstmis") is nooit verder gekomen dan een broodmager bestaantje in sommige families van de high society. Bij het volk heeft hij het glansrijk afgelegd tegen Menino Jesus, waarvan alle goeds en dus ook de geschenken voortkomen — al mag er de laatste tien jaar ook een kerstboom zijn, die men lang voor een typisch voortbrengsel van het protestantisme heeft versleten....

Troetelkind

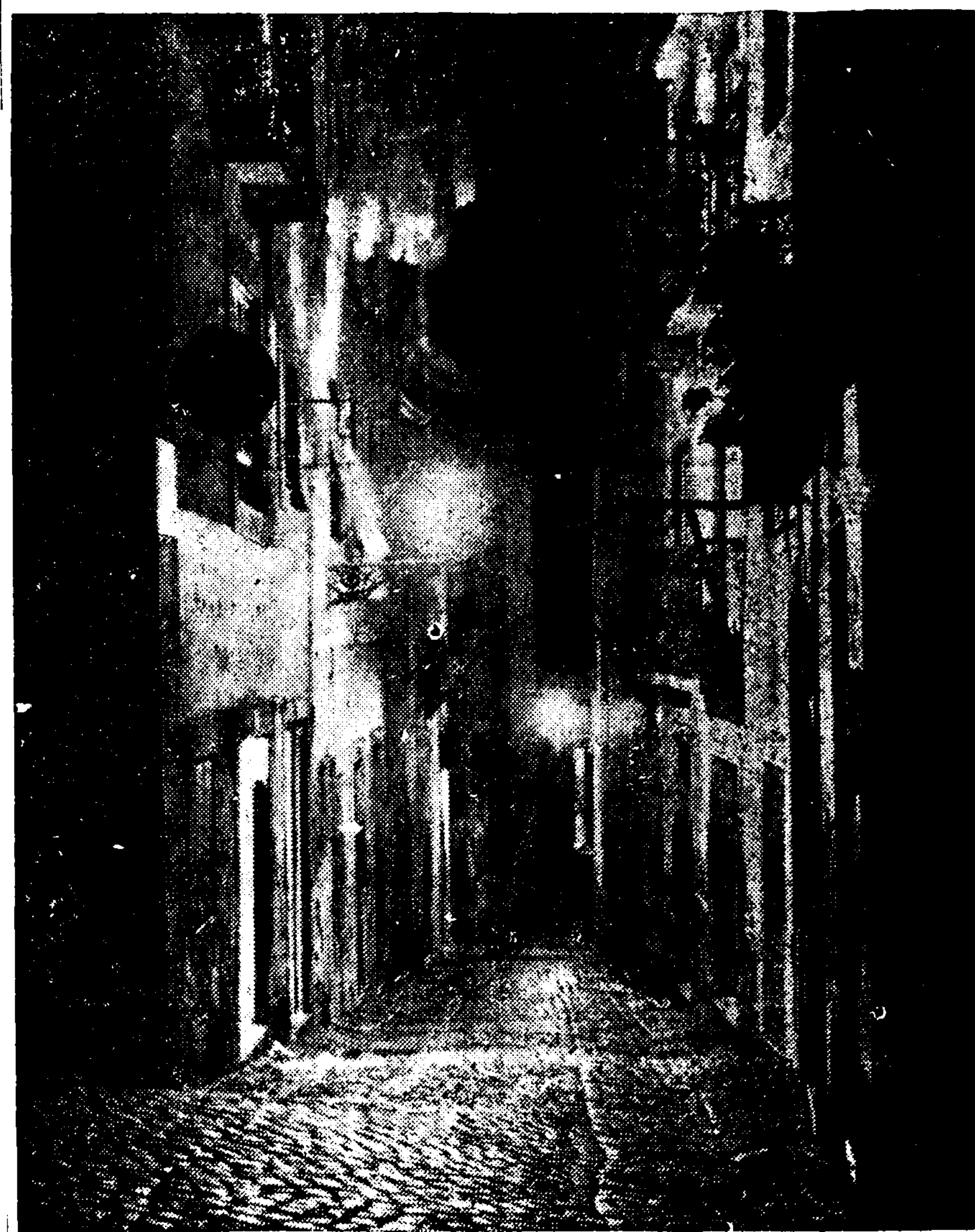
Het Kindje Jesus heeft het goed bij de Portugezen. Ze vertroetelen het op een wijze, die noorderlingen enig begrip aanbrengt voor de beweegredenen van Calvijn en die aanhangers van liturgische vernieuwing verrast. Het is alsof de Portugees goed wil maken wat de theologie in haar visie op Menswording en Verlossing aan de menselijkheid van het Goddelijk Kind te kort doet. En ziedaar: op 1 januari oordeelt Portugal dat Menino Jesus al kan staan. Het verrijst in zijn windsels op een zijaltaar en de gelovigen bezien het met vertedering.

Maar op 6 januari ontvangt het hoog bezoek. Daartoe moet het gezeten zijn en overeenkomstig gekleed. Het krijgt een hemdje met kantjes aan, een keurig onderbroekje, een net pakje en schoentjes. Laten de drie koningen nu maar komen.

Ik heb me laten vertellen dat men in Miranda nog verder gaat. Dat men daar het Goddelijk Kind heel het jaar door vereert en dat men het er de beschikking heeft gegeven over een uitgebreide garderobe met sierprulletjes. Het ziet vanuit zijn schrijn op de gelovigen neer in een net kostuum en olijk getooid met hoge hoed en wandelstok: een onnozel kind tussen een kinderlijk volk. Alleen wie Brussel kent gaat daar zwaartillend over zitten prakkizeren, maar wie Portugal kent probeert het te begrijpen. Het geeft niet: in beide gevallen kom je er niet uit.

Een priester, die al tientallen jaren in Portugal werkt en die van het land en zijn mensen houdt, zei me: „Onwillekeurig denk je dat je het weet. En dan ineens sta je weer voor zo'n verrassing. Neem nou dit: Je hebt elke zondag een goed bezette kerk en je kent de mensen, goed praktizerende katholieken die ook trouw komen biechten en trouw te communie gaan. Plotseling een zondag, dat er bijna niemand is. Je snapt er niets van. Later hoor je het: het regende dat het goot. Je hebt daar niet bij stil gestaan, want je bent het zo van jongsaf gewend dat je 's zondags naar de kerk gaat, weer of geen weer en in de katechismus staat, dat het doodzonde is op zondag geen mis te horen. Kijk, dat is nu iets waar een Portugees niet gauw in gelooft. Het goot, je zou geen hond naar buiten sturen. God kan het je niet kwaljik nemen, dat je dan niet naar de kerk gaat, want hij is een vader en welke vader stuurt zijn kind door zulk weer?"

Kerstmis is maar één feestdag in Portugal; er zit geen tweede zondag aan vast. Hetgeen niet wegneemt, dat men in sommige delen van Portugal, met name in het ontkerstende zuiden, van de eerste Kerstdag ook niet veel bemerkt. De landarbeider, die na de „mis van de haan" hartstochtelijk het Kindje zijn eer heeft bewezen, zwaait 's middags de hakschop en spit de tuin bij zijn woning om. De schoenpoetsers in Lissabon zijn op straat alsof er niets aan de hand is. De deur staat open bij de barbier. Op het land gaan de herders rond met hun kudden varkens en schapen — zo goed als de herders bij Bethlehem dat hebben gedaan de ochtend na de Goddelijke Geboorte. En in de huizen der welgestelden boent het huispersoneel de vloer. Zoals op elke zondag. In Lissabon komt elke zondag de vuilnisman aan de deur.... En dit alles gebeurt in een land, waar zesennegentig procent van de bevolking zich katholiek noemt en dit meent.

Ook in dit Lissabon is het Kerstmis. Het is geen wonder, dat in deze straatjes — zo schilderachtig voor de toerist, zo nauw voor de bewoners — de geest verloren gaat en het feest tastbaar wordt.

Lauwen en getrouwen trekken eensgezind op naar de kribbe

Vadertje Kerstmis legde het af tegen Menino Jesus.....

Het ligt dus voor de hand, dat in Portugal katholiek zijn niet hoeft te betekenen wat het elders in Europa inhoudt. Er zijn extreme, maar niet zeldzame gevallen, waarin mensen, die niet weten of ze gedoopt zijn, die nooit naar de kerk gaan, wier huwelijk niet kerkelijk is ingezegend en die niet voornemens zijn zich kerkelijk te laten begraven, zich desgevraagd zonder aarzelen katholiek noemen. Op Allerzielen trekken ze dan ook een zwart pak aan en reizen naar de kerkhoven om op de graven van hun familieleden voor hun zielerust te bidden. Op Goede Vrijdag dragen ze ook zwart. In het zuiden van Portugal ziet men vrijwel geen mannen in de kerk, maar als er een processie wordt gehouden zit de geestelijkheid nooit verlegen om jonge mannen, die zich willen uitdossen met witte hemden en blauwe schoudermantels om het suikerzoete beeld van de een of andere heilige rond te dragen. Niet meelopen in de processie voelt de bevolking op het land eerder als zonde dan misverzuim op zondag.

Praktizerende katholieken houden zich in Portugal beter aan de vastenvoorschriften dan in Nederland. Wij laten een verjaardagsfuif rustig doorgaan, de praktizerende Portugees niet, hij gaat zelfs niet uit. De vrouwen kleden er zich, zelfs in de gloeiend hete zomers met temperaturen tegen de veertig graden, decenter dan in koeler klimaat en meisjes in lange broeken of shorts lopen in Portugal dezelfde risico's als twintig jaar geleden in Staphorst.

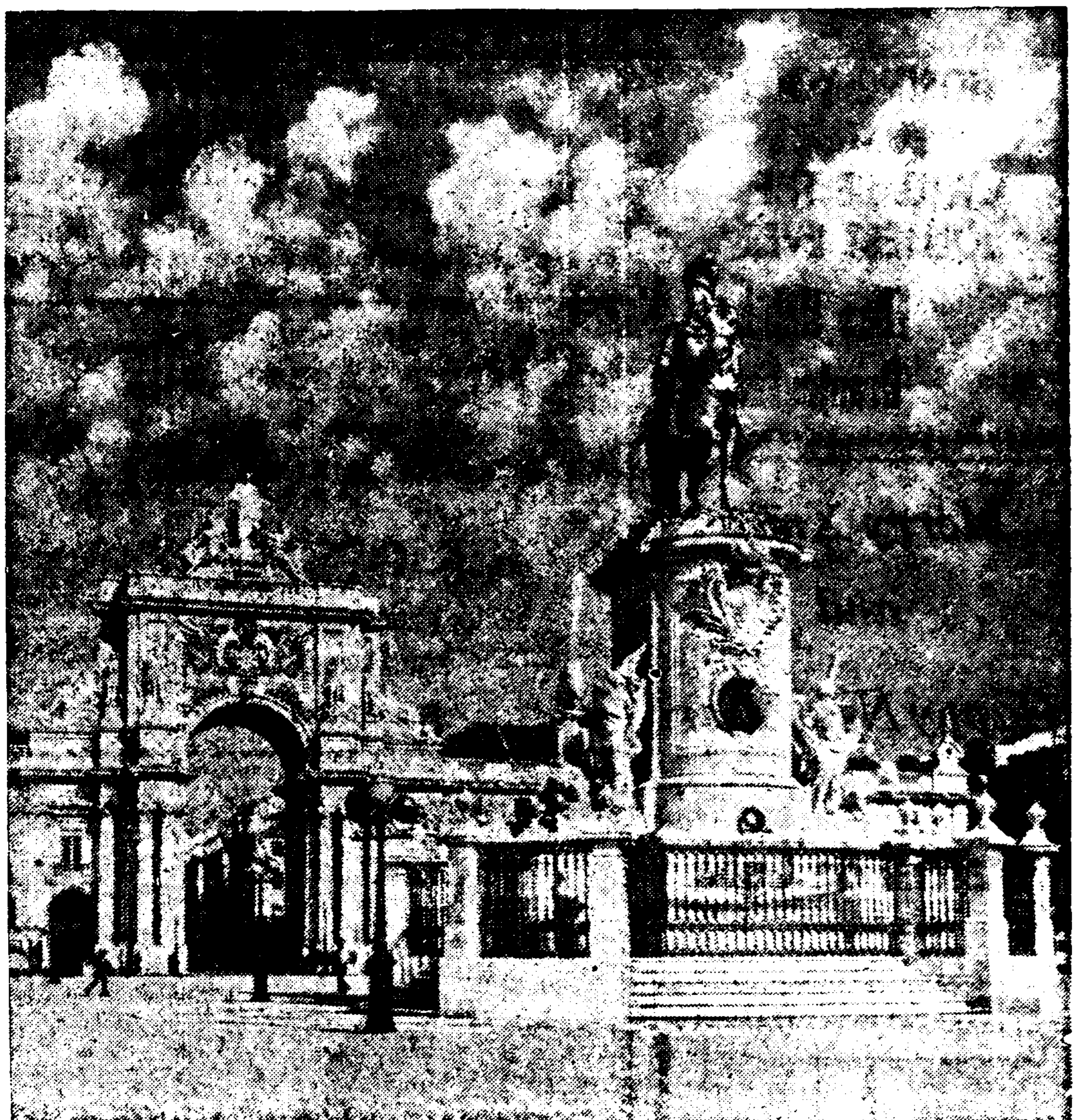
Het is geen regel kinderen na de geboorte zo gauw mogelijk te laten dopen. Er wordt op het ogenblik in Portugal een actie gevoerd om het althans binnen een maand na de geboorte te laten doen, maar een veel voorkomend gebruik is het uit te stellen tot Kerstmis met het risico dat pa en ma het vergeten.

De dodencultus is overweldigend. Ik ben op het grote kerkhof geweest, waar de eenvoudige graven „in gewijde grond" schuil gaan achter een oerwoud van gedenktekens en grafkapellen, door de glazen deuren waarvan men links en rechts de toegedekte kisten met stoffelijke resten ziet staan; in het midden een als altaartje bedoeld tafeltje met steeds verse bloemen rondom heiligenbeelden en vaak een overdaad aan kerkboekplaatjes. Op gezette tijden komen de nabestaanden de woonplaats van hun dierbare overledenen schoonmaken en hun verlies bewenen.

In Portugal leeft men met de doden: de collecte voor zielemissen, die op Driekoningen wordt gehouden, levert dan ook voldoende op voor het hele jaar. Maar nergens zag ik op de graven een troostrijk Schriftwoord en de begraafplaats ademde eenzelfde sfeer van zindelijke efficiency als men elders alleen maar bij de crematoria vindt. Naast de kerkhofkapel stond inderdaad een crematorium, maar een van mijn Portugese vrienden wist me te vertellen, dat het zelden wordt gebruikt.

Blijkbaar past de rationele afrekening met de resten van een gestorven dierbare niet bij de zachtmoedige aard der Portugezen, maar je staat er toch maar even van te kijken in een land, waarvan Salazar heeft getuigd, dat het als onafhankelijke natie werd geboren in het hart van het katholicisme.

Als je van een ordelijk huishouden houdt verwonder je je er ook over, dat het aantal onwettige samenlevingen zo groot is: een verschijnsel dat je van huis uit gemakkelijk toeschrijft aan een losse scharrel met de moraal. In Portugal gaat dit niet op en een Frans journalist liep er dan ook in, toen hij op de vraag, waarom een Portugees landarbeider zijn vrouw niet wilde trouwen ofschoon ze hem al zeven kinderen had geschonken ten antwoord kreeg: „Ik wil eerst zeker van haar zijn". Dit was kennelijk een smoesje.

In het priesterarme zuiden vervallen de kerken tot ruïnes, in de kostbare bouwwerken en monumenten pakt de regering nog steeds het roemrijke verleden uit

Een van de weinige dingen, waarvan een landarbeider in Portugal volmaakt zeker kan zijn, is zijn vrouw. Ze is hem namelijk onderdanig op een wijze, die de bedoeling van het bijbelwoord verre overschrijdt. Maar een huwelijk in Portugal is een administratief en financieel probleem waar vele eenvoudige zielen niet tegen opgewassen zijn. Vooral in de vele afgelegen streken weet menigeen niet, wanneer en waar hij is geboren en hoe zijn ouders precies heten.

Wanneer hij een kerkelijk huwelijk prefereert — dat ook als burgerlijk huwelijk wordt erkend en het charme heeft goedkoper te zijn — is hij daarom aangewezen op de bemiddeling van een vaak ver weg wonend priester om alle benodigde paperassen en documenten bij elkaar te krijgen voor het „proces", dat aan elk huwelijk vooraf moet gaan. Daartoe is hij zelf nauwelijks in staat. Heel veel mensen in Portugal kunnen niet lezen en schrijven en zo ze het wel kunnen ontbreekt de tijd voor het organiseren van de papierwinkel en tijd is voor een agrarisch dagloner, die hooguit omtrent de rijksdaalder per dag verdient, kostbaarder dan voor een rijkaard. Ten slotte brengt een huwelijk een feest mee — en wie zal dat betalen? Het komt vaak voor, dat vader en moeder pas op een hogere leeftijd hun huwelijk laten inzegenen, meestal op aandringen van de groter wordende kinderen.

Fatale historie

Nee, die huwelijken zijn niet in de eerste plaats een godsdienstig probleem ofschoon zulke situaties natuurlijk niet bijdragen tot wat men een gezond godsdienstig leven kan noemen en ofschoon een werkelijk doorleefd katholicisme het euvel sterk zou reduceren. Dit laatste punt raakt de kern. Met alle onrechtvaardigheid, die eigen is aan een generaliserend oordeel, mag men stellen, dat het katholicisme in Portugal is vervlakt tot folklore, waarin alleen bepaalde uiterlijkheden nog enige bindende kracht bezitten. Het heeft niet de minste zin er de Portugese gelovige een verwijt van te maken. Als je de historische ontwikkeling kent is het eigenlijk veel verwonderlijker, dat er nog echt praktizerende katholieken zijn, al besomt hun getal in het zuiden soms nog geen half tot drie procent van het totaal.

Dit is die historische ontwikkeling: toen in West-Europa in de verwereldlijkte Kerk de Moderne Devotie een vernieuwing van het geestelijk leven inluidde, was Portugal nog maar betrekkelijk kort bevrijd van vijf eeuwen overheersing door de mohammedaanse Moren, welke periode het christendom maar amper had kunnen overleven. Daarna waren Kerk en staat in Portugal dusdanig met elkaar verweven, dat de Kerk in feite geen onafhankelijkheid bezat. Met haar door de regering benoemde bisschoppen en priesters werd zij de speelbal van de politiek en terwijl elders in Europa de reformatie het onverwachte effect had van een ernstige verdieping van het katholieke leven vervreemdden de eenvoudige Portugezen van hun verambtelijkte en corrupte priesters en keerden de intellectuelen, gegrepen door het rationalisme, zich vol verachting van de Kerk af.

Na de revolutie van 1910, toen vrijdenkers de monarchie ten val brachten en de republiek uitriepen, kwam het tot een regelrechte vervolging, die de opleiding van priesters onmogelijk maakte en waarbij het godsdienstonderricht op de scholen werd verboden. In haar strengste vorm heeft de vervolging niet langer dan zeven jaar geduurd en sinds 1918 is de situatie geleidelijk verbeterd. Maar de klap van die zeven jaar was meer dan het uitgeholde katholicisme in verscheidene streken kon verdragen en het herstel geschiedde te langzaam om de aangerichte schade te kunnen bijpleisteren.

Pas in 1940 sloot Portugal met het Vaticaan een concordaat, waarbij de Kerk al haar fundamentele rechten herkreeg. Vier jaren tevoren was het godsdienstonderwijs op de lagere scholen hersteld. Doch wat op papier is vastgesteld, is daarmee nog niet verwezenlijkt. Nog altijd is de meerderheid der Portugese intellectuelen in principe vrijdenker; ze zitten nog verstrikt in de crisis, die de ontwikkeling der natuurwetenschappen in de vorige eeuw in het geloofsleven heeft veroorzaakt en weten geloof en wetenschap niet te integreren. Van deze zijde ontmoet de Kerk in Portugal nog op alle niveaus een stugge houding ofschoon het regiem als zodanig de Kerk welwillend gezind is.

Het godsdienstonderwijs op de scholen is een hachelijke zaak gebleken. Godsdienst is een afdeling met elementaire, ofschoon heel mooi geformuleerde waarheden in het leesboekje. Er is bij het overladen lesprogramma (heel de lagere school in vier jaren tijds) geen tijd voor méér. De onderwijzers missen ook nogal eens voldoende kennis voor het godsdienstonderricht. Er zijn namelijk geen katholieke kweekscholen in Portugal. Wie dat wil, kan weliswaar een godsdienstcursus volgen, maar godsdienst is geen examenvak met het gevolg dat vele studenten het rustig laten zwemmen. Priesters zullen het moeten doen, vooral jonge priesters — en zij doen het ook.

Er is in Portugal een nieuwe priester-generatie bezig te ontstaan, die inspirerend op haar omgeving werkt en die met name in de Katholieke Actie (meer dan honderdduizend leden) een eerste teken van een katholieke renaissance mag zien. Er is geen reden om te wanhopen, zolang zelfs in de meest ontkerstende streken de mensen een kern van ongerept geloof met zich meedragen, dat zich uit in algemene zegswijzen, zoals „se Deus quiser": „Tot morgen als God het wil". Er is echter ook geen reden tot juichen zolang in het priesterarme zuiden de plattelandskerkjes tot ruïnes vervallen en in andere maar eens in de maand de mis wordt gelezen en zolang het daar veelvuldig voorkomt, dat jongemannen en jonge vrouwen bij het godsdienst-„examentje" voor hun huwelijk niet eens blijken te weten wie Onze Lieve Vrouw is.

Ze zijn prima

Maar diezelfde mensen zeggen wel om de kwaliteit van hun sinaasappelen aan te duiden: „Ze zijn prima, ze hebben gebiecht". Ze weten niet meer waar het vandaan komt. Heel vroeger werden namelijk de landarbeiders in de Paastijd door hun patroons naar de kerk gestuurd om te biechten: dat viel altijd in de tijd, dat de sinaasappelen het goedkoopst waren. Vandaar.

Een Portugees pastoor, die een keer in zijn leven in Amterdam was geweest en daar in de Goede Week elke dag de honderden gelovigen had gezien die kwamen biechten, vertelde me: „Als ik hier in heel de Goede Week maar veertien van mijn vijfduizend parochianen te biechten krijg, denk ik wel eens moedeloos: in Portugal biechten alleen maar de sinaasappelen".

In Alfalma, de doolhof, die vanaf de bergen van Lissabon naar de zee sukkelt, heeft Pai Natal, vadertje Kerstmis, geen kans gekregen. Men blijft ook daar trouw aan Menino Jesus, het kind Jesus.

Bij de kribbe

Wie hoort nog het geschrei
van het Kind in doeken
Nergens blaast men de schalmei.
Laat verbeelde herders
Het maar zoeken.
Een kribbe past niet
in ons tijdssymbool,
de actuele droom
is verblindend chroom
op protserige wegkastelen

De Koning aller eeuwen
Zijn schamele troon
verbrandt
als doelwit van hoon
in onze harten
en gevoelloos voor de smarten
van 'n hulploos Kind
verdeden wij Zijn kroon.
Onze wierookwolk te zijner ere
is kruitdamp uit geweren.

H. M.

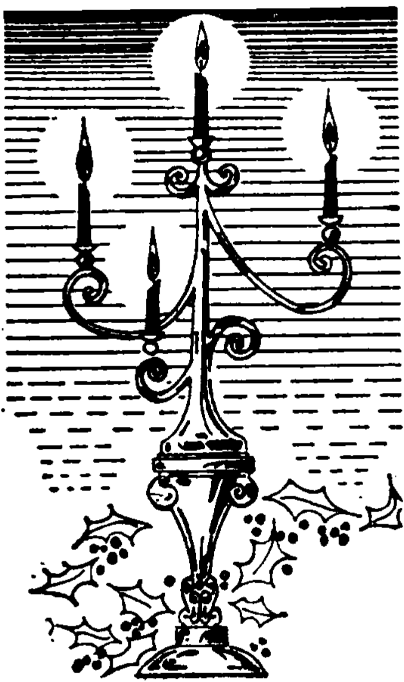

HOPING YOUR CHRISTMAS WILL BE THE JOLLIEST EVER

Elias Habibe
Oranjestad

Merry Xmas
and
Happy New Year

Marcial de Cuba
San Nicolas

Prettige Kerstdagen
en een
Voorspoedig 1963
Optica Sylvia

Zalig Kerstfeest
Voorspoedig 1963
El Globo
(de l'Isle)
Nassaustraat 66 - Oranjestad

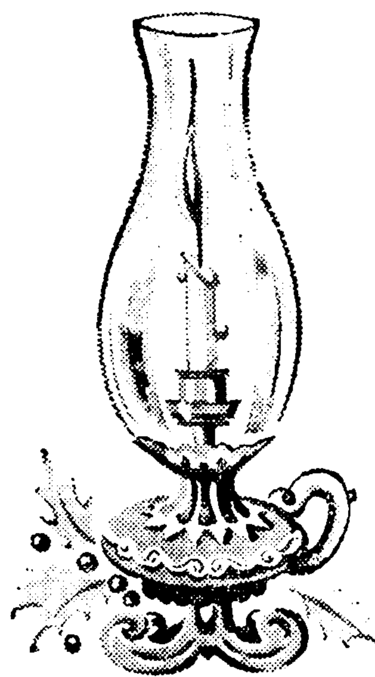
Oduber Agencies N.V.
ARUBA

Met de beste wensen voor
PRETTIGE KERSTDAGEN
en een
VOORSPOEDIG 1963

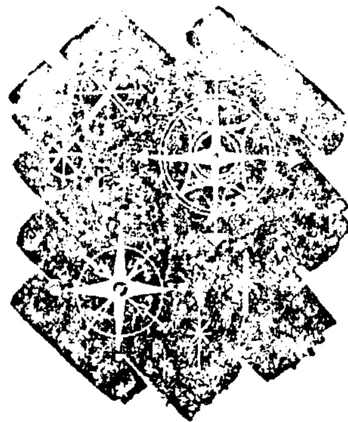
JOE ODUBER
ESSO SERVICECENTER
RECAPPING
San Nicolas

MET DE MEEST MODERNE TRANSPORTMIDDELEN
brengt
N.V. Algemene Transport Onderneming
ATO
U de beste wensen voor
1963

OLD-FASHIONED WARM WISHES TO EVERYONE AT CHRISTMAS
Gasolinestation
BIESHEUVEL
Schottegatweg (O)

Dashing in with words of good cheer and a big thank you to our many friends and loyal customers

ANTILIAN MERCANTILE CORPORATION N.V.
Oranjestad - San Nicolas

GOOD WISHES TO ALL OUR FRIENDS
Refresqueria
El Oasis
(Doy Valbuena)

Caroling out with many wonderful wishes that you and yours will have a very, very Merry Christmas.
CHESTERFIELD RESTAURANT
AVA RESTAURANT
San Nicolas

OUR PRAYER AT CHRISTMAS
At this holy time, we renew our invocation for world peace, brotherhood among men, and ask that every blessing be yours.
SHANGHAI STORE
(Chong Hong)
San Nicolas

All America Cables and Radio
American Cable & Radio System
"Via All America" "Via Commercial" "Via Mackay Radio"

TELEGRAPH SERVICE TO ALL THE WORLD

KEUKENSTRAAT
Curacao, N.A.

The America Cables & Radio Inc. extends season's greetings and best wishes for a prosperous New Year

TIME TO SAY: HAVE A VERY MERRY CHRISTMAS and HAPPY NEW YEAR
BOTICA ODUBER — Oranjestad
and
BOTICA CENTRAL — S. Nicolas

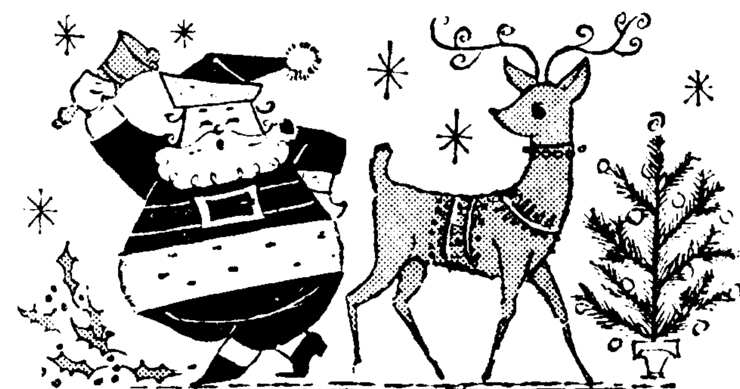

GAY, GOOD WISHES
Rio Club
Rio Bar
(Adriaan Laclé Jr.)

Prettige Kerstdagen
en een
Voorspoedig 1963

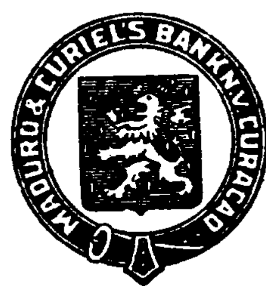
FANNY'S SHOP

We join Santa in wishing you a very Happy Holiday
Croes Technical Service
Werfstraat-Scharloo

DIRECTIE EN PERSONEEL VAN HET ARUBA KANTOOR
van
AMIGOE DI CURACAO
en
LA CRUZ
danken U allen voor de medewerking bij haar ondervonden.
Wij wensen U allen een
ZALIG KERSTFEEST
en een
VOORSPOEDIG 1963.

MADURO & CURIEL'S BANK N.V.

WENST
haar geachte clientele
EN
het publiek in het algemeen

een Prettig Kerstfeest en een Voorspoedig 1963

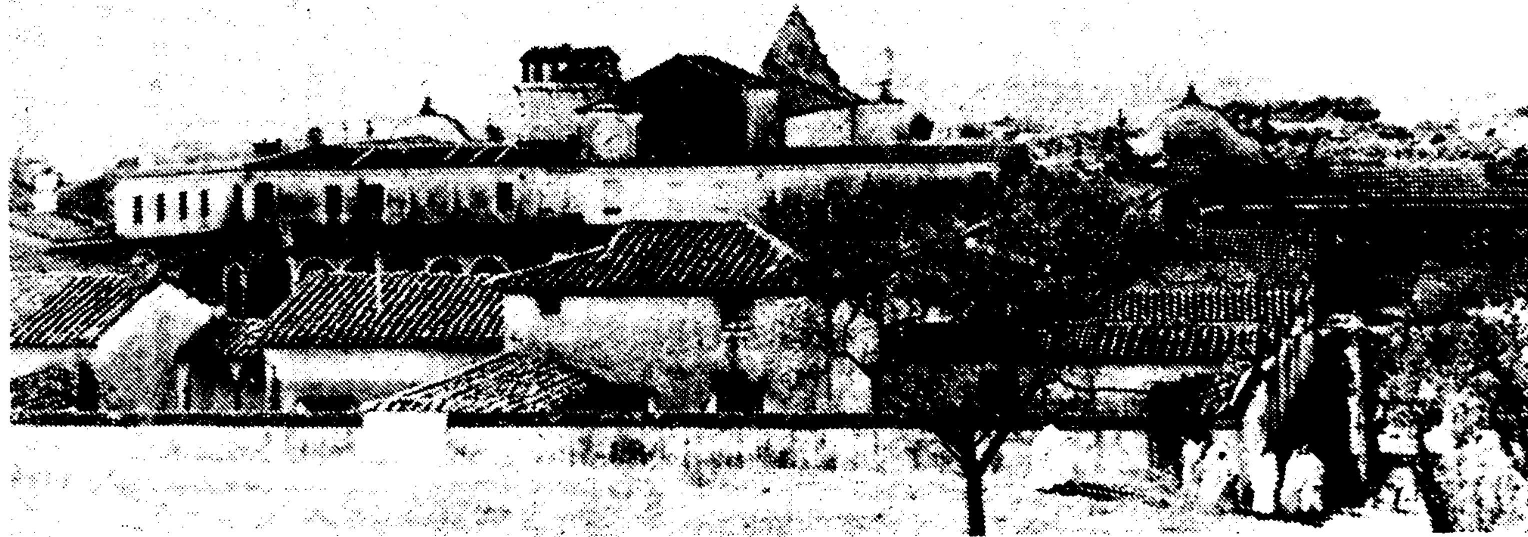
Vreugdevolle Kerstdagen
en een
Gelukkig Nieuwjaar
wensen wij al onze cliënten en relaties van harte toe

HOLLANDSCHE BANK-UNIE N.V.
Willemstad — Oranjestad — San Nicolas

GEEN DOODSKOP OP DE BIDSTOEL, GEEN DOODSKIST ALS LEGERSTEDE, NOCHTANS IS ZIJN LEVEN VAN EEN BIJNA ONMENSELIJKE STRENGHEID

NEE, er staat géén doodskop op z'n bidstoel en hij slaapt echt niet in een doodskist; evenmin is het waar, dat hij elke dag een stukje van zijn eigen graf delft en door zijn medebroeders op sombere toon wordt begroet met de macabere waarschuwing: „Memento mori" — bedenk dat ge sterven zult. Zijn cel is uiterst sober, maar bepaald geen middeleeuwse kerker met tralies, die elke vorm van menselijk leven verstikt en regelrecht tot waanzinnigheid voert; de twee kamers zijn eerder ruim dan bekrompen en het grote gordijnloze venster geeft een idyllisch uitzicht op de Toscaanse heuvelen rondom. Zijn kluis heeft een ruime overdekte wandelgang, waar hij zich bij slecht weer kan vertreden; en een flinke lap tuin staat hem ten dienste om zijn zinnen te verzetten bij het kweken van planten of bloemen — of om God te loven in de openlucht, zo hij daar behoefte aan heeft en de zon wil schijnen. Maar ook zonder tralies, doodskoppen en alle mogelijke andere, hem door een historisch misverstand toebedachte en door de legende merkwaardigerwijze nog steeds levend gehouden gruwelen, is het leven van de kartuizermonnik van een bijna onmenselijke gestrengheid. Van een consequente hardheid zelfs, die zich gemakkelijker in de eerste eeuw van het christendom, toen kluizenaars zich van de bewoonde wereld afzonderden om gemakkelijker tot eniging met God in de contemplatie te geraken, situeren laat dan in onze „verlichte" eeuw — die voor beschouwing nauwelijks tijd over houdt, eenzaamheid niet anders kan zien dan een straf en de mens een summum aan materiële vreugden en rijkdom poogt te schenken. Ook in onze dagen echter, waarin men a' datgene wat doorgaat voor „civilisatie" alleen nog schijnt te kunnen ontvluchten door in een maanraket te stappen, zonderen zich mannen en vrouwen voo' goed van de wereld af om in de beslotenheid van een cel God zo consequent mogelijk te dienen. De wereld telt bijna 800 kartuizers, die de geloften van gehoorzaamheid, zuiverheid, armoede en stabiliteit voor eeuwi hebben afgelegd. Bij de poort van d kartuize hebben zij alles achtergel ten: hun bezittingen, een carrière — ja zelfs hun naam.

Gebouwd tegen de heuvels van de „lieflijke vallei", dertien kilometer ten westen van Pisa ligt het Kartuizerklooster van Certosa di Calci, op de voorgrond de kleine kluiswoningen, rechts de communiteit, die uittrekt voor de zondagswandeling.

Ook morgen zwijgen de kartuizers

CERTOSA DI CALCI, december — Wie bij de kartuizers intreedt, weet dat hij zijn familieleden en vrienden zelden meer zal zien. Hij zal het huis van zijn intrede nooit meer verlaten, tenzij zijn oversten hem een ander toewijzen — hetgeen vrij zeldzaam is. Zelfs zijn schriftelijk contact met familie en vrienden zal spaarzaam zijn. Vakantie is hem onbekend, recreatie in de vorm van sport en spel, muziek of profane lectuur, ontzegt hij zich voor het leven. Zijn maaltijden zullen uitmunten door soberheid en desondanks zal hij nog uitvoerig vasten. Het koorgebed op de monastieke uren zal hem dwingen, elke nacht zijn slaap langdurig te onderbreken. Hij is intellectueel gevormd, maar zal zich uitsluitend voor theologische of kerkelijke onderwerpen mogen interesseren. Geen profaan wetenschappelijk handboek, geen radio, tv, krant of tijdschrift zal zijn studiedrift bevredigen. Krachtens zijn wijding verwerft hij de volheid van het priesterschap, maar nooit zal hij de vreugde smaken van de dienende liefde; de kartuizer preekt niet, missioneert niet en dient geen sacramenten toe.

Is zijn uittreden uit de wereld een soort vlucht? Wordt hij gedreven door een, in wezen toch egoïstische, zucht naar zelfheiliging? Zijn de menselijke behoeften van genegenheid, materiële welstand en afwisseling hem vreemd? **Kan hij, in de martelende eenzaamheid van zijn cel, dag na dag, week na week,** jaar na jaar, zijn ordestichter St. Bruno in vervoering nazeggen: O, Bonitas — o, Goedheid? Kent hij **geen twijfels en onzekerheden? Of** is hij misschien een zwaartillend mens, een religieuze hypochonder — die God alleen maar kan zien als de Wrekende Gerechtigheid; of, integendeel, een kinderlijk blije en romantische ziel — zwelgend in sfeervolle huivering en extatische vroomheid?

Het antwoord op deze vragen — die vele kritische leken en zelfs ook priesters zich nog altijd blijken te stellen — hebben wij gemakkelijk gevonden in de Certosa di Calci — een kartuizer-klooster uit de tweede helft van de veertiende eeuw, gebouwd tegen de heuvels van de „lieflijke vallei", 13 kilometer ten westen van Pisa in Italië.

De taxichauffeur had ons een beetje meewarig gemonsterd, toen we ons voor de grote poort lieten afzetten; de man scheen pas weer gerustgesteld nadat we een afspraak hadden gemaakt voor een retourtje tegen de volgende avond....

Studie en gebed: dat zijn de vaste pijlers, waarop de monnik zijn leven in de cel heeft gegrondvest.

De monnik in zijn koorstoel in de hoek van zijn sobere cel.

En intussen hadden wij onze eerste verbazing al te pakken; de lekenportier meldde per telefoon onze aanwezigheid aan Dom procurator. **Per telefoon!** „We zijn hier dus nog niet helemaal van de wereld afgesloten" — we voelden de plotseling opkomende gedachte als een bevrijding.

Een paar seconden later waren we de zeer ruime voorhof gepasseerd, die het poortgebouw van het gastenverblijf scheidt en alle wereldlijke gerucht definitief verwijderd houdt van de kartuizer. Een blozende, breed uit lachende en zeer bedrijvige monnik trad ons tegemoet.

Geen kap over het hoofd, zoals we hadden verwacht, geen ingetogen en vrome begroeting waarop we misschien niet zo gauw het juiste antwoord hadden geweten. Gewoon: „Ha, daar hebben we dan de Hollandse journalist — welkom zeg, blijft u vannacht hier slapen"?

Dom procurator is een van de vier Nederlandse kartuizers in Calci. Hem zijn de externe contacten, de materiële voorzieningen en de zorg over de broeders toevertrouwd. Samen met de prior is hij de enige in huis die kranten leest en op de hoogte blijft van hetgeen „buiten de muren" plaatsgrijpt. Dat betekent niet, dat hij vrijgesteld is van de andere zware verplichtingen, die de regel aan elke monnik oplegt. Het is bijna niet te geloven, dat deze door en door gezonde, bijna uitbundige en in elk geval heel „gewone" Dom procurator ooit een kluizenaarsbestaan heeft geleid. We vragen hem op de man af, of hij metterdaad de cel heeft bewoond.

„Twintig jaar", is het antwoord.

Twintig jaar beschouwend leven — hij was negentien toen hij intrad na zijn gymnasium „in de wereld" te hebben gedaan en een jaar wiskunde in Utrecht — en toch hebben die twintig jaar hem niet wereldvreemd gemaakt, n i e t kloosterlijkzacht, n i e t introvert.

Op een goede (of was het voor hem een kwade?) dag werd hem bevolen, zijn cel te ruilen voor het kantoor van de procurator. En hij begon de administratie te voeren, de inkoop te regelen en het contact met de buitenwereld te onderhouden als of hij nooit anders had gedaan.

„Was u zich al in uw gymnasiumtijd bewust van uw roeping?"

„Wat is roeping eigenlijk", kaatste hij terug. Er wordt rond het begrip roeping een enorme pocha gemaakt, maar vergeet u niet dat 90 procent van wat zich geroepen voelt, gewoon afvalt. We hebben allemaal ons gezonde verstand en een vrije wil meegekregen, is het niet logisch, dat wij daarmee dan ook de levensstaat kiezen, die het best past bij de natuur, die God ons gegeven heeft?

Hun aantal alleen al — 800 in de hele wereld en daaronder 13 Nederlanders — zou er op kunnen wijzen, dat slechts betrekkelijk weinigen zich van nature tot de levensstaat van de kartuizers voelen aangetrokken. Het totale aantal contemplatieven (trappisten, benedictijnen, norbertijnen) is uiteraard veel groter, maar hoe komt het dan dat de kartuizers met een zeer ernstig gebrek aan roepingen te kampen hebben? Zijn het de „gruwelverhalen"? Is het de onbekendheid met het wezenlijke dat hen beweegt? Vast staat in elk geval, dat Nederland de laatste vijftien jaar slechts drie kartuizers heeft opgeleverd; de orde telt momenteel nog drie Nederlandse novicen.

Dat is ook de reden, waarom voorlopig van een terugkeer van de kartuizers naar Nederland moet worden afgezien. De stichting „Dyonisius de Kartuizer" in Nederland is al sinds kort na de oorlog bezig, de kartuizers terug naar Nederland te krijgen. Er waren plannen, om een kartuize te bouwen in de buurt van Tubbergen. Om de vestiging van een complete communiteit mogelijk te maken, werd de kartuize te Calci enige jaren geleden tot een soort „Nederlandse kolonie" gemaakt. Intussen is dat Nederlandse karakter van Calci weer teniet gedaan en zijn Nederlandse kartuizers over verschillende huizen verspreid. In de bibliotheek en ook in het gastenverblijf vindt men echter een duidelijke gerichtheid op Nederland terug.

Dagorde

Het gehele jaar door:

's Avonds 18.30 uur: naar bed.

's Nachts 22.30 uur: opstaan: metten en lauden van het Maria-Officie in de cel; vervolgens geestelijke oefeningen.

23.30 uur: in de kerk; metten en lauden van het Groot Officie, Na terugkomst in de cel (± 2 uur): Priem en missa sicca" van het Maria-Officie.

5.45 uur: opstaan: in de cel; Priem van het Groot Officie; terts van het Maria-Officie 6.30 uur: Angelus. Meditatie.

7 tot 9 uur: in de kerk: aanbidding, litanie van Alle Heiligen, Hoogmis. Daarna stille H. Missen in de kapellen, terts Groot Officie en Sext van het Maria-Officie.

9 uur terug in de cel: korte ontspanning geestelijke oefeningen, studie, handenarbeid (bijv. houtsnijden).

10 uur: Sext Groot Officie; morgenmaal; ontspanning.

12 uur: Angelus. Noon Maria Officie en van Groot Officie: geestelijke lezing. Daarna studie en handenarbeid, om 14.45 uur: Vespers van het Maria-officie.

15 uur: in de kerk: Vespers Groot Officie, op bepaalde dagen gevolgd door het Dodenofficie. Na terugkeer in de cel (15.45 uur): studie, vespermaal, ontspanning.

17.30 uur: geestelijke overpeinzing, gevolgd door Angelus. Completen Groot Officie en Maria-Officie.

18.30 uur: naar bed.

Op zon- en feestdagen worden, behalve de Completen, alle getijden gezamenlijk in de kerk gezongen; dan gebruiken de kartuizers ook gezamenlijk het middagmaal in de refter.

Strenge gemeenschap

„Het kan nog wel tien jaar duren voor wij naar Nederland terugkeren", zo gaf men ons in Calci te verstaan, „alles hangt af van het aantal Nederlandse roepingen".

Heeft de kartuizerorde hetzelfde doel als alle zuivere contemplatieve orden, het complex van middelen, waarmee zij dit doel nastreeft, onderscheidt haar van de andere. De kartuizer stamt af van de „laura" uit de eerste eeuwen van het christendom, van de kluisgroepen dus waarin monniken hun kluizenaarsbestaan afwisselden door enige oefeningen in gemeenschap. Uit de elders op deze pagina gepubliceerde „dagorde" blijkt wel, dat de kartuizers wel gemeenschappelijk gebed en observatie kennen, maar geen gezamenlijke arbeid. Behalve tijdens de drie uren recreatie (wandelen in de tuin rond de kartuize) en de wekelijkse „spatium" (een grote wandeling van drie of vier uur, meestal op maandag) wordt het „grote zwijgen" door niets onderbroken. De kartuizers kennen geen gebarentaal, zoals de trappisten die hebben. Zij hebben dit communicatiemiddel ook niet nodig, juist omdat zij een groot deel van de week als volledige kluizenaars leven in hun cel. Zelfs voor het „reserveren" van boeken uit de grote kloosterbibliotheek en het annonceren van mededelingen die voor een goed verloop van het koorgebed noodzakelijk zijn, is een even eenvoudig als vernuftig systeem ontworpen, dat praten overbodig en vergissingen onmogelijk maakt.

Bijna onnatuurlijk

Dom procurator noemt het complex der regels „een waar monument van monnikenwijsheid". Het gezamenlijke gesprek op zondag en de verfrissende wandeling op de eerste volle werkdag van de week (waarvan geen prior gemakkelijk ontheffing verleent), zijn geen ingeslopen verslappingen van de oorspronkelijke tucht. Reeds toen Sint-Bruno in 1084 de orde stichtte, kende men deze onderbreking van het kluizenaarsleven.

„De eenzaamheid heeft uiteraard iets bijna onnatuurlijks in zich", stelt Dom procurator nuchter vast. „De mens is een sociaal wezen, voor zijn normale ontwikkeling heeft hij een omgeving nodig; die is bij ons voor een groot deel afgesneden. Dat brengt een gevaar van scheefgroeien met zich mee. Juist daarom is een goed gesprek met de medebroeders onontbeerlijk; men wisselt studieervaringen uit en uiteraard stelt pater prior zijn kartuizers dan ook op de hoogte van het belangrijkste wereldnieuws. Het is zeker niet zo, dat een kartuizer niet weet dat er spanning heerst om Cuba — of hoe het met het concilie is."

„En wat is de zwaarste opgave in het kartuizersleven?"

„Ik kan u alleen een persoonlijk antwoord geven; elke monnik zal die vraag anders beantwoorden. Voor mij is het nog altijd een enorme opgave om me los te rukken uit mijn eerste diepe slaap om het nachtofficie te gaan bidden".

Geen ontbijt: een kruis

Voor pater prior die, ook al breed uit lachend en zonder enige zweem van plechtstatigheid, de gast uit Holland komt begroeten, is dat opstaan 's nachts geen enkel bezwaar. „Ik voel me hier heel erg gelukkig en ik kan echt niet zeggen, dat iets in het kartuizerleven mij te zwaar valt. Maar waar ik bijvoorbeeld na mijn twintig jaar in de orde nog nooit aan gewend ben geraakt, is dat ik geen ontbijt krijg. Ik heb elke morgen weer honger...."

De kartuizer krijgt zeker voldoende te eten om hem een goede gezondheid te waarborgen. De monniken die wij in Calci hebben ontmoet straalden stuk voor stuk gezondheid en lichamelijk welvaren uit.

Vlees staat er nimmer op het menu, zelfs niet voor zeer ernstige zieken. In de zomer krijgt de monnik 's morgens om kwart over tien zijn eerste maaltijd, die tegelijk zijn diner is. Het bestaat uit vleesloze soep, aardappelen, groente, eieren en fruit. Tussen vier en vijf uur 's middags geniet hij een sober vespermaal, wat brood en een restant van zijn diner. Hij krijgt daarbij de drank van het land dat hij bewoont — bier in Duitsland, wijn in Italië, thee in Engeland.

In de winter wordt het diner echter pas 's morgens om kwart over elf geserveerd. Want van 14 september tot Pasen ondergaat de monnik de grote monastieke vasten; in deze periode bestaat zijn vespermaal uit water (of wijn) en brood. Gedurende de advent, op alle vrijdagen en tijdens de veertigdaagse vasten onthoudt de kartuizer zich ook van het gebruik van alle zuivel. Wie het lichamelijk verdragen kan leeft vrijdags de gehele dag op enkel water en brood.

Was pater prior, die zijn ontbijt nog altijd mist, een asceet van nature? „Na mijn examen gymnasium wilde ik meteen intreden, maar mijn vader verbood me dat. Ik moest eerst de wereld leren kennen vond hij. En dat moest liefst een beetje ver van huis gebeuren. Wij woonden in Zwitserland maar ik werd in Leuven ingeschreven als student in de filosofie. Ik heb er een jaar gezongen en gedronken — en ben toen toch maar ingetreden...."

Pater Prior onderscheidt zich in niets van de „gewone" kartuizer, wiens strikte levensregel hij volledig meeleeft. Ook hij draagt de grote monastieke tonsuur en is gehuld in de witte pij met leren riem en daarover de tot op de voeten reikende kovel, een wit wollen scapulier met op de heupen brede verbindingsstroken. Hij draagt ring, mijter noch staf; zijn abbatiale macht verwerft hij niet door een wijding tot bisschop; voor representatieve doeleinden noch kerkelijke congressen mag hij zijn kartuize verlaten.

Hoedster van regel

Wel neemt hij deel aan het **generaal** kapittel der orde, dat om het **andere** jaar in de Grande Chartreuse, het moederhuis in Frankrijk, wordt gehouden. De priores worden voor onbepaalde tijd benoemd, maar bij de aanvang van elk kapittel — onder leiding van de prior van de Grande Chartreuse die qualitate qua generaal der orde is — leggen zij vrijwillig hun functie neer, teneinde de kiesmannen volledige vrijheid van handelen te geven.

Het generaal-kapittel is de hoedster van de kartuizerregel; en het is in alle tijden een bekwaam hoedster gebleken. Als enige orde in de kerk dragen de kartuizers de eretitel „Nunquam reformata, quia nunquam deformata" — nooit hervormd, want nooit misvormd.

Het westerse schisma, politieke vervolgingen, noch hervorming, hebben de monniken van St. Bruno sinds 1084 kunnen doen afwijken van de eenmaal aangenomen leefregel. „Ik heb eens voorgesteld of het geen overweging verdiende, onze kluizenaars een bescheiden jaarlijkse vakantie te geven", herinnert de prior zich met kennelijk genoegen. „Maar men zei, dat het slecht was daar zelfs maar aan te denken".

In de veertiende eeuw, toen een pest-epidemie de menselijke weerstand ernstig had verzwakt, heeft Paus Urbanus de Vijfde, zelf een benedictijnermonnik, de door hem zeer bewonderde kartuizers een aantal gunsten willen schenken: de generaal der orde zou voortaan staf en mijter mogen dragen, in alle kloosters zouden alle getijden gezamenlijk in het koor mogen worden gebeden en alle maaltijden gezamenlijk genuttigd mogen worden in de refter. In geval van ziekte zou de kartuizer vlees mogen eten.

Het generaal-kapittel wist echter van geen wijken en liet Zijne Heiligheid weten, dat zijn gunsten de eenvoud van de monniken in gevaar zouden brengen, hun eenzaamheid teniet zouden doen en de deur zouden openen voor verdere verslappingen. Paus Urbanus trok daarop zijn gunsten ijlings weer in...

Later heeft men vanuit „Rome" nog eens geprobeerd, de kartuizers te bewegen hun regels zodanig te veranderen dat in elk geval de zieken vlees zouden mogen gebruiken. Het antwoord van het generaal kapittel was even afdoend als geestig. Men zond 27 kartuizers — de jongste tachtig en de oudste 95 jaar — naar het Vaticaan om de Paus te overtuigen van het overdrevene van zijn bezorgdheid.

Bij alles wat er sindsdien aan binnen-kerkelijke hervormingen heeft plaatsgevonden, heeft Rome de kartuizers steeds zorgvuldig buiten beschouwing gelaten. Pius XI heeft in zijn befaamd geworden bulla „Umbratilem" de zonen van St. Bruno de duidelijkst mogelijke onderscheiding gegeven met de woorden: „Geen enkele andere levenswijze of levenswet kan aan de mensen als volmaakter aanvaarding en omhelzing worden voorgehouden als die der kartuizers — indien althans God er hun de roeping toe geeft."

De kartuizer met kovel en kap in de fraaie, witte kruisgang te Calci.

CHARTREUSE

SINDS 1605 bezitten de kartuizers het recept van de beroemde „Chartreuse", een „elixer végétal" zoals zij het noemen die echter ook om andere dan gezondheidsredenen door velen wordt geroemd als een voortreffelijke likeur. Het recept voor de Chartreuse is het enige geheim dat de kartuizers bezitten. En het is een goed geheim. In heel de orde zijn hoogstens drie of vier functionarissen die precies weten hoe de Chartreuse dient te worden samengesteld. Het geheim schuilt in de compositie van honderd verschillende Alpenkruiden die zodanig vermengd worden dat de aroma van de onderscheidene soorten zich niet vermengt. De Chartreuse wordt niet door de monniken zelf, wel onder hun toezicht gemaakt. De verkoop ervan is in „vreemde handen" gegeven, maar levert wel zoveel op, dat de Grande Chartreuse alleen reeds van dit geld alle bestaande kartuizen ter wereld (waar de monniken dus geen praktische arbeid verrichten die geld oplevert) kan onderhouden en bovendien nog in ruime mate andere kerkelijke instellingen financieel kan helpen. Sommige kartuizen trachten overigens ook zelf wel enige winst te maken. In Calci is onder leiding van de Nederlandse procurator een hypermodern broedbedrijf tot stand gekomen, dat jaarlijks 300.000 kuikens aflevert. Voor de eierproduktie wordt gezorgd door 4.000 kippen. Het onderhoud van de pluimveestapel en de installaties is aan lekenpersoneel toevertrouwd.

Hypermodern en oer-ouderwets

Vaticaan „zonder franje"

ER is wellicht op de hele wereld niet een instelling te vinden, die al vele eeuwen lang zó tot de fantasie spreekt en de gemoederen bezig houdt als „het Vaticaan'. Ja, er is geleidelijk zelfs een zekere verwarring gegroeid, waardoor maar al te gemakkelijk en al te vaak verkeerde termen worden gebruikt. Als we dus bij deze gelegenheid eens uitvoerig willen schrijven over „het Vaticaan", dan bedoelen we nu niet „de H. Stoel" als zodanig (hoogste leergezag, centraal bestuursapparaat), ook niet „de Paus" die letterlijk van alle bestuursorganen de ziel en de inhoud is, omdat immers de volheid van de bestuursmacht uitsluitend bij hem berust; en dus bedoelen we niet dat vage maar veelzeggende begrip „Rome" — en we bedoelen helemáál niet dat enorme conglomeraat van paleizen, kerken en kapellen en musea...... We willen nu eens aandacht besteden aan een eigenlijk onbekende kant van dat fameuze Vaticaan. En als we daarbij nu ook alle fraaie frasen en franje achterwege laten (hetgeen op zijn zachtst gezegd hoogst ongewoon is!), dan doen we dat met een uitgesproken bedoeling, met opzet. Want we willen u nu dat Vaticaan eens beschrijven als de zuiver menselijke instelling, waarbinnen tegelijkertijd met hopeloos-ouderwetse middelen (en opvattingen) én met de nieuwste en modernste „snufjes" wordt gewerkt. We willen het nu eens hebben over hét „Vaticaan" als bestuursapparaat. Kortom: het gaat over het Vaticaan-als-kantoor, als de directiezetel van het grootste „concern" ter wereld, de Rooms-Katholieke Kerk, die tenslotte een kleine 500 miljoen mensen omvat.

OP DE „ROMEINSE CURIE" WERKEN RUIM 3500 MENSEN

Het heeft geen zin om met droge cijfers aan te komen, maar we melden toch wel even, dat er — als men de congregaties, bureaus, rechtbanken plus het bestuursorgaan van de Staat van Vaticaanstad bij elkaar optelt — een 3.500 tot 4.000 mensen werkzaam zijn. Niemand weet met juistheid hoeveel, om de simpele reden, dat men alleen het Pauselijk Jaarboek behoeft te nemen en te gaan zitten tellen. Het doet er ook weinig toe. Belangrijker is het feit, dat de overweldigende meerderheid van dit „personeel" uit priesters bestaat: alleen in het opperste bestuursapparaat van de Staat van Vaticaanstad en op de financiële bureaus zijn de leken in de meerderheid, maar deze staan dan toch nog altijd ónder gewijde superieuren — meestal kardinalen of commissies van kardinalen.

Heel dit complex is dus in feite in handen van geestelijken en vooral voor wat betreft de eigenlijke hofhouding van de Paus, (die in het hiervolgende praktisch buiten bespreking zal blijven), **bestaat er een** sterke overeenkomst met de énige andere zuiver klerikale staat ter wereld — zoals die althans tot voor enige tijd bestond — nl. Tibet.

Eigenlijk is dus dit bestuursapparaat van de Katholieke Kerk helemaal niet zo groot. En in élk geval niet in proportie met de omvang van die Kerk zelf. Vandaar twee dwingende feiten: de noodzaak om dit „apparaat" te hervormen en te moderniseren (en te internationaliseren!) én de soms benauwende cumulatie van functies.

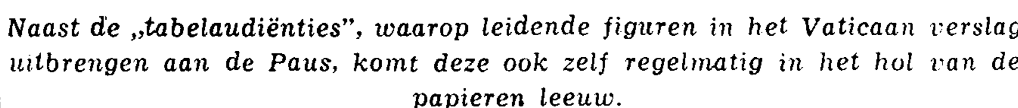
De grondige hervorming van wat men algemeen aanduidt als „de Romeinse Curie" was van het eerste moment af het vastberaden voornemen van Paus Pius XII, dat hem vooral in de eerste jaren van zijn langdurige regering intens bezig hield, ondanks de wereldoorlog en alle zorgen en ellende, die deze met zich bracht. Maar hij heeft zélf zijn onmacht bekend; hij heeft er van afgezien en het overgelaten aan zijn opvolgers. En wat betreft die cumulatie van functies moet wel even worden opgemerkt, dat Paus Joannes in die paar jaar wél even heeft „doorgedrukt", ook al blijven er vele vragen, dwz. vele cumulaties, waarvoor de man-in-de-straat geen verklaring vindt.

De Paus als middelpunt

En daar zijn we precies, waar we naar toe wilden.... Het merkwaardige feit bestaat nu eenmaal, dat degene, om wie alles draait en in wiens handen alle macht berust, in werkelijkheid gebonden is, beperkt, machteloos. De Paus van Rome moge dan ongetwijfeld de meest absolute autocraat ter wereld zijn, dat neemt niet weg, dat hij een loodzware kogel aan het been heeft: het „apparaat", de traditie, het conservatisme. Ja, de Paus van Rome — voor wie goed toeziet — is als een levende contradictie: de belichaming van de „onmacht van de almacht". Van de hoogstgeplaatste tot de laagste der ambtenaren ontleent iedereen zijn bevoegdheden, zijn macht en zijn competentie aan de Paus en aan de Paus alleen.

Maar tegelijkertijd zijn er duizend dingen, die de Paus „niet doen kan", omdat dat beruchte „apparaat" afremt, de traditie afraadt, het onuitroeibare conservatisme afwijst. Het geldt voor benoemingen en besluiten, voor ideeën en plannen en het blijkt altijd weer, iedere dag opnieuw, bij een gebaar, een toespraak, een opmerking, een inval van de „Hoge Heer". Altijd zijn er, die zich „iets aantrekken", die gekrenkt zijn of zich gepasseerd voelen, die kritiek hebben. Overal ter wereld zo? En waarom dan niet binnen dit Vaticaan?

De Paus zou iemand tot kardinaal willen verheffen, maar er zijn er minstens tien, die om hun functie en leeftijd eigenlijk zouden voorgaan. De benoeming tot kardinaal van die éne zou dus én een aantal verdienstelijke, hooggeplaatste prelaten

Naast de „tabelaudiënties", waarop leidende figuren in het Vaticaan verslag uitbrengen aan de Paus, komt deze ook zelf regelmatig in het hol van de papieren leeuw.

kwetsen én aanleiding geven tot allerlei roddel. En dus benoemt de Paus noch die éne noch die andere tien.... (Paus Joannes heeft een geniale geste gemaakt, toen hij op het consistorie van maart 1960 bekend maakte, dat hij verder nog drie prelaten in pectore hield. Men zei toen in Rome met de spreekwoordelijke Romeinse humor: „Hij heeft hiermee minstens dertig prelaten tot hun dood toe gelukkig gemaakt....").

De Paus nodigt een willekeurige priester spontaan uit om (aan het eind van de dagelijkse ochtendaudiënties) het middagmaal met hem te gebruiken. Hoeveel anderen zullen zich gepasseerd voelen en beledigd zijn.... En zo kan men doorgaan tot in het oneindige. De Paus, als soeverein, als Opperpriester, kan praktisch nooit iets doen of besluiten zonder dat hij een bepaald aantal meer of minder belangrijke persoonlijkheden kwetst — zonder zoiets ook maar in de verte te willen, natuurlijk!

Deze oermenselijke maar loodzwaar te dragen omstandigheid werkte op de duur volkomen verlammend op iemand als Pius XII, die alles en iedereen altijd ontzag en doodgewoon persóónlijk eronder leed, als hij erachter kwam, dat hij iemand — wie dan ook en hoé onredelijk het verwijt ook mocht zijn — pijn had gedaan door iets te doen of te laten. Paus Joannes is absoluut niet scrupuleus en ook hierin het volstrekte tegendeel van zijn grote voorganger. Maar nu al, na drie jaar, merkt men over de hele linie een vertraging, een afremmen.. Van dat eerste vuur, dat jeugdige elan, dat energieke optreden; van al die geweldige plannen, voornemens, denkbeelden, is ongeveer alles gekalmeerd, verstild, gestold en — zoals dat wel mag heten — in de ijskast terecht gekomen.

Dat is geen kwestie van leeftijd. Het is dat apparaat, die traditie, dat conservatisme. Paus worden is als het beklimmen van de Mont Blanc: men begint energiek, vol kracht en met een rechtlijnig doel voor ogen. Maar al gauw blijkt het smalle pad wel érg steil te zijn (het apparaat); al spoedig komen er punten, waar men gedwongen een omweg moet maken (de traditie) en ten slotte treedt ademnood op en zal de bergbeklimmer zich genoodzaakt zien „het veel kalmer aan te doen" (het conservatisme)....

Zoals reeds gezegd, is de Paus de „kern van de zaak". Bij hem berust alle macht; hij geeft de richtlijnen; aan hém is de uiteindelijke beslissing. Dat alles komt pas goed tot uiting, als er geen Paus meer is. Dan ligt 'n diepste wezen de hele zaak stil. Op enkele, zuiver-praktische uitzonderingen na én waar het om het zieleheil gaat (het absolveren bijv. van een excommunicatie) maar voor de rest is bijna iedereen ambteloos op hetzelfde moment, waarop de Paus overlijdt (of eventueel afstand zou doen). En ook al gebeurt dat alleen in bepaalde gevallen, de nieuwe Paus bekrachtigt en bevestigt, hetzij stilzwijgend hetzij door een nadrukkelijke benoeming, allen in hun oude functies.

Geldt dit al voor de Romeinse congregaties in het algemeen, het geldt wel heel in het bijzonder voor het staats-secretariaat, omdat dit nu eenmaal het privé-bureau is van de Paus, waarmee hij persoonlijk en direct regeert, zowel binnen de Kerk als naar buiten (diplomatieke dienst, buitenlandse politiek, enz.). Om die reden ook is het hoofd van dat bijzondere bureau, de kardinaal-staatssecretaris, de eerste en voornaamste „dienaar" van de Paus en direct verantwoordelijk voor het uitvoeren van, zoals dat hier heet, „de allerhoogste richtlijnen, besluiten en bevelen". De staatssecretaris wordt dagelijks in audiëntie ontvangen; soms twee maal per dag.

De Paus bespreekt met hem de belangrijkste zaken, terwijl hij van zijn kant de meest uiteenlopende aangelegenheden aan de Paus voorlegt. Zijn zware aktentas bevat altijd een dikke stapel mappen en is een bepaalde kwestie eenmaal definitief geregeld, dan zet de Paus er zijn paraaf onder en de staatssecretaris zorgt voor het doorgeven aan de bevoegde instanties en houdt toezicht op het uitvoeren ervan. Op zulk een map komt bij die gelegenheid te staan: „Ex audientia Sanctissimi", waarmee dus wordt aangegeven, dat die speciale aangelegenheid, zaak of kwestie door de Paus persoonlijk is behandeld, bestudeerd of minstens besproken.

Voor wat betreft de andere bestuursinstanties, is het zo geregeld, dat de hooggeplaatste, op wie dus de directe verantwoordelijkheid rust, regelmatig op audiëntie verschijnt. Daartoe wordt aan het begin van ieder „werkjaar" — ongeveer eind oktober — een fraai boekje verstrekt, de zg. Tabella, waarin zorgvuldig die „tabel audiënties" staan aangegeven. Bijv.: „Z. Em. de heer kardinaal-secretaris van de Supreme H. Congregatie van het H. Officie wordt door de H. Vader in gewone audiëntie ontvangen op de eerste en derde vrijdag van iedere maand". Op deze wijze komen alle leidende persoonlijkheden van de curie dus regelmatig aan de beurt en wordt de Paus in de gelegenheid gesteld om voortdurend van alles op de hoogte te blijven.

Deze „tabel-audiënties" worden alleen onderbroken gedurende de zomermaanden én tijdens de eerste week van de Advent als Paus, kardinalen, leden van de curie en van het Hof gezamenlijk de jaarlijkse retraite houden. (In genoemde week verleent de Paus trouwens helemaal geen audiënties, tenzij het een zaak betreft, die geen uitstel verdraagt, of een (zeer belangrijke) bezoeker, die onmogelijk op een ander tijdstip naar Rome kan komen).

Hoe wordt er nu gewerkt?

Een vraag, die in zijn algemeenheid moeilijk te beantwoorden valt. Laten we beginnen met de [illegible], dat er sedert de oorlog enorm veel is veranderd. Vooreerst onder Pius XII, die energiek een versneld tempo invoerde. En die bovendien in de laatste jaren van zijn pontificaat, toen hij weliswaar definitief had afgezien van zijn voornemen om afstand te doen maar toch zijn toenemende onmacht erkende, zeer vergaande bevoegdheden „delegeerde" aan de verschillende prefecten en secretarissen van de Romeinse congregaties, aan de leidende figuren van de diverse tribunalen én zelfs aan de toenmalige pro-staatssecretaris mgr. Tardini.

Een van de „nieuwigheden", die onder het vorige pontificaat werd ingevoerd, was de beruchte stempelklok, waarover een vloedgolf van grapjes de ronde deed. Het was natuurlijk (als altijd opnieuw) de Paus, die het besluit ondertekende, maar het initiatief tot deze revolutionaire nieuwigheid werd (met alle recht overigens) **toegeschreven aan de almachtige kardinaal Canali**, die sindsdien nóg meer dan eerst de algemene, hartgrondige antipathie genoot. Het idee, dat bejaarde en vergrijsde prelaten niet alleen precies op tijd op hun kantoor aanwezig moesten zijn, maar zélfs nog werden gecontroleerd!

Achteraf moet men er om lachen. Want Paus Joannes met zijn „zevenmijlslaarzen mentaliteit" ging nog aanzienlijk verder. Hij liet kort na zijn kroning een uitvoerig rapport samenstellen inzake de lonen en salarissen en schrok dusdanig van de hem verstrekte gegevens, dat hij zonder uitstel een universele „aanpassing" gelastte. En toen diezelfde kardinaal Canali, die o.a. alle financiën beheerde (van de staatskas tot en met wat wij zouden kunnen noemen de civiele lijst van Zijne Heiligheid), in paniek geraakte en met de tegenwerping kwam, „dat deze algemene salarisverhoging een financiële catastrofe tengevolge zou hebben", toe zei Paus Joannes: „Eminentie, het rechtvaardig loon is een zeer ernstig gebod — en komt het niet uit de lengte, dan moet het maar uit de breedte komen. Maar kómen zal het".

Er was algemeen gejuich in die dagen, maar toen werd bekend, dat de Paus had gelast, dat er nu voortaan ook hele dagen moest worden gewerkt. En toen werd er niet meer gejuicht.... Sinds eeuwen werd er op de bureaus en kantoren van de Romeinse curie alleen maar 's morgens gewerkt en ontelbaren gebruikten de middaguren voor de meest uiteenlopende „bijbaantjes" (met de logische bijverdienste). Dat is nu afgelopen en zij, die het weten kunnen, verzekeren, dat er inderdaad opvallend veel sneller wordt gewerkt.

Maar toch blijft het feit, dat alles ten Vaticane lang duurt. Langer dan waar ook „Roma Aeterna, Vaticanus sempiternus". Men kan zich daar over ergeren, maar enig begrip is toch wel gewenst. Tenslotte komen er op al deze bureaus dagelijks tienduizenden „zaken" binnen, problemen, vragen, conflicten, ingewikkelde kwesties — uit alle delen van de wereld — waarvan de over grote meerderheid een hoogst delicaat karakter bezit en moeilijk op te lossen is. Tenslotte stuurt men niet „zo maar een zaak naar Rome"! En bovendien hebben theologen, juristen, enz. alle soorten van specialisten en geleerden, die deze zaken krijgen voorgelegd, tijd nodig om te bestuderen, eventueel overleg te plegen, nadere informaties in te winnen om dan ten slotte in het volle bewustzijn van hun verantwoordelijkheid advies uit te brengen of — als het om de hoogste instanties gaat — te besluiten.

Dat zal altijd wel zo blijven. En daaraan kunnen de modernste communicatiemiddelen niets toe- of afdoen!

• Vergrijsde prelaten aan de stempelklok
• Radio Vaticana, een hobby van de Paus
• Salarisverhoging, maar hele dag werken

Modernisering

Paus Pius XI bereikte het herstel van de wereldlijke macht en daarmee dus de volledige onafhankelijkheid van de H. Stoel, toen op 11 februari 1929 de Staat van Vaticaanstad werd gesticht, door de Paus nadrukkelijk zo klein mogelijk gewild, (hij had inderdaad een groter „grondgebied" kunnen krijgen op de rechter Tiberoever). Hij ontving bij gelegenheid van die historische verzoening (Conciliazione) tussen H. Stoel en Italië een groot bedrag als schadevergoeding en tenslotte verwierf hij voor verscheidene gebouwen en kerken binnen Rome (maar buiten Vaticaanstad) extra-territoriale privileges.

Maar bij het vaststellen van die allerkleinste oppervlakte van de nieuwe „kerkelijke staat" had die driftig vooruitstrevende Paus geen rekening gehouden met wat een steeds dwingender noodzaak bleek: een betere behuizing voor welhaast alle Romeinse Congregaties, die een meer efficiënte werkwijze zou mogelijk maken. Hij was er niet de man naar ooit spijt te hebben, maar wel om waar zulks nodig bleek snel en energiek op te treden. Daarom werden er nog weer eens onderhandelingen aangeknoopt met de Italiaanse regering, die leidden tot de aankoop van een groot stuk grond in de oude volkswijk Trastevere. De Paus ontbood de aannemer-architect-industrieel Castelli bij zich, die al de halve Vaticaanstad had gebouwd. Hij legde hem een ruwe schets voor; vertelde, dat dit een enorm palazzo moest worden, waar hij — op enkele uitzonderingen na — alle Romeinse congregaties wilde onderbrengen.

Het gesprek duurde anderhalf uur en werd toen door de Paus besloten met de ontstellende opmerking: „Caro Comendatore, Wij komen vandaag over een jaar persoonlijk dat paleis inzegenen.... ja, ja, u heeft ons goed verstaan: vandaag over een jaar". Het leek en was waanzin, maar met Pius XI viel niet te spotten en op de dag af een jaar later kwam hij naar Trastevere en zegende dat enorme „Palazzo delle Congregazioni" in.

Van toen af ging het van dik hout zaagt men planken. Er werd gemoderniseerd, dat de vonken er vlogen. De nieuwste methoden van werken werden ingevoerd. Maar het kon niet anders dan dat er alweer zware, ernstige tegenstand moest worden overwonnen. Tenslotte dateerde het gros van de Curie-prelaten nog uit de vorige eeuw: zij weigerden gebruik te maken van de telefoon, („omdat men van zulk soort gesprekken geen minute kan opmaken of een afschrift bewaren") zij kregen de zenuwen van een schrijfmachine en beschouwden (in oprechte ernst) heel „dat gedoe met Radio Vaticana" als een privé-gril van de Paus, terwijl de heer Marconi, nou ja, een halve gare was....

Twintig jaar later, H. Jaar 1950, werd met Pasen de Via della Conciliazione in gebruik genomen: de wereldberoemde brede straat, die van de Tiber af recht op de Sint Pieter aanloopt en die, precies tegenover het St.-Pietersplein, wordt afgesloten door — rechts en links — twee grote paleizen. Het aldus geschapen plein werd door Romes gemeenteraad naar Paus Pius XII genoemd, (geboren Romein). „Defensor Civitatis": hij had inderdaad de Eeuwige Stad voor vernietiging behoed.

En Pius XII bepaalde die twee paleizen als de nieuwe zetel voor de Romeinse congregaties. Er gingen jaren overheen, maar tenslotte is het nu zo ver, dat praktisch alle congregaties en bureaus daar zijn ondergebracht, terwijl het enorme complex van Pius XI in Trastevere nu leeg staat en aan de Italiaanse staat ten verkoop is aangeboden, die ook al dringend behoefte heeft aan nieuwe en moderne ministeries.

De beide genoemde paleizen zijn onderling verbonden door een gang onder de straat door, terwijl men bezig is een buitenpost aan te brengen, zoals die al bestaat in de vleugel van het Vaticaan waar het Staatssecretariaat is gevestigd. Maar ja, het gaat allemaal niet zo snel. Want nemen we bijv. de schrijfmachine, zoals die sedert een kleine dertig jaar in de Curie wordt gebruikt. Nu al is gebleken, dat [illegible] getikte documenten en afschriften [illegible] in de archieven [illegible]. En dus is er nu een [illegible] strijd gaande tussen een stroming die radicaal terug wil naar de [illegible] pen en de onuitwisbare inkt, en hen die hun zinnen hebben gezet op fotokopieën.

Deze laatste staan erg sterk, omdat al jaren geleden begonnen werd met het fotograferen van de hele Vaticaanse bibliotheek, onder Pius XII nog. Officieel dienen deze microfotokopieën voor een erg rijke katholieke universiteit in de USA (die de „operatie" ook bekostigde) — in feite is het duidelijk, dat op deze manier onschatbare handschriften, documenten, boeken en archieven die bij één enkele kleine atoomaanval vernietigd kunnen worden [illegible]. Maar op de Congregatie van de Riten moeten tot op dit ogenblik alle [illegible] en documenten voor de zalig- en heiligverklaringsprocessen [illegible] met pen en inkt worden geschreven....!

Zo kan men doorgaan. Tegenstellingen allerwege. Op het ene gebied de meest moderne instrumenten, apparaten en hulpmiddelen en vlak daarnaast totaal verouderde en overleefde antiquiteiten. Maar dat is nu juist de [illegible] van heel dat zonderlinge, altijd weer boeiende, met niets te vergelijken [illegible] het Vaticaan, waar [illegible] ouderwetse, [illegible] prelaten hoofdschuddend [illegible] „nieuwe rommel" afwijzen en veroordelen, maar waar [illegible] de „jongeren" met geestdrift en overtuiging langzaam maar zeker die „nieuwe rommel" binnenhalen.

Het is nu alweer jaren geleden dat we ter gelegenheid van het (eindelijk) ingebruiknemen van de 100-KW Philips zender voor Radio Vaticana een gesprek hadden met een der hoogste prelaten van het Staatssecretariaat. Hij wond er niet [illegible] doekjes om! Hij vertelde dat de volledige stroomvoorziening van het [illegible] zendstation en van de hele Stad van Vaticaanstad [illegible] uit Italië komt". Hij voegde hier nog aan toe, dat die fameuze onafhankelijkheid van de H. Stoel dus toch eigenlijk een fictie is. „Als ooit de communisten in Italië aan de macht zouden komen — om maar iets te noemen — dan kunnen ze ons onmiddellijk lamleggen en met name de Vaticaanse radio! Ik voor mij zie maar één oplossing: dat we een eigen atoomcentrale laten bouwen.

Maar de H. Vader (toen nog Pius XII) schrok zich halfdood, toen hij hoorde wat zoiets ongeveer zou gaan

(Vervolg op pag. 15)

Vanuit deze voedselcentrale worden alle consumptieve goederen gedistribueerd over het kleine Vaticaanse rijk.

Het administratieve hart van het grootste „concern" ter wereld, de Katholieke Kerk, klopt in kale, witgepleisterde ruimten, waar bijna verduizend priesters en leken hun werk verrichten.

Merry Christmas and Happy New Year

Kamer van koophandel en Nijverheid.
Aruba

MERRY CHRISTMAS
and a
HAPPY NEW YEAR

ARUBA CHEMICAL INDUSTRIES N.V.
ANTILLES CHEMICAL COMPANY

ZALIG KERSTFEEST en een GELUKKIG 1963
Hollandse Slagerij - A. J. Tonk - Aruba

Zalig Kerstfeest
en
Zalig Nieuwjaar

H. S. CROES STORE
Santa Cruz

Zalig Kerstfeest
en
Voorspoedig 1963

ARUBA HARDWARE C.V.
Oranjestad

LASTING JOY TO ALL IN 1963

TECHNICA ANTILIANA
Wayacka - Aruba
Alleenvertegenwoordigers van: Rotterdam
R. S. STOKVIS & ZONEN N.V.

NOEL
Basi Ruti Hotel
(Domingo Moroso)

Het personeel van
Britisch American (Life) Insurance Company Ltd.
Aruba,

dankt langs deze weg voor de medewerking en het vertrouwen, dat de Arubaanse gemeenschap in haar heeft gesteld.

Ook in 1963 staan wij voor U klaar.

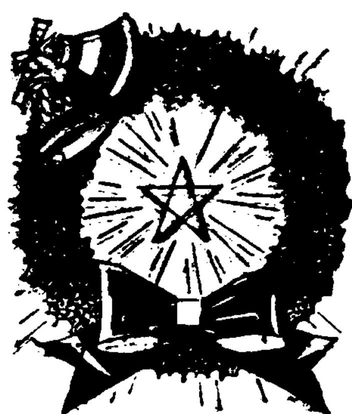
Wij wensen U allen, in het bijzonder onze polishouders,

PRETTIGE KERSTDAGEN en EEN VOORSPOEDIG 1963.

Dank voor Uw steun in 1962, waardoor wij ons doel konden nastreven en vele acties ondernemen.

PRETTIGE FEESTDAGEN
voor U allen en
VOORSPOEDIG 1963
Bestuur en leden
JUNIOR CHAMBER OF COMMERCE - ARUBA

Met beste wensen voor de komende feestdagen.
Moge 1963 voor U een voorspoedig jaar zijn.

WARENHUIS VAN DER BEE N.V.
Aruba

Merry Christmas to All!

HONG KING Grocery
Havenstraat 3 - Oranjestad

CHEERS TO ALL IN 1963!

CEMPRO N.V.
WAYACKA
Aruba

Merry Wishes at Christmas
'Tis the season to extend greetings and to thank our customers!

J. H. KELKBOOM
Radio-Television Service

CHRISTMAS CHEER

VOZ DI ARUBA
PJA — 10

May Christmas joy be yours
and peace and happiness
in the New Year

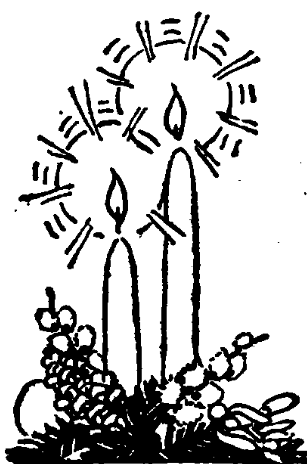

Lago Oil & Transport Co., Ltd.

Stichting Jeugdcentrale „LA SALLE"

wenst
aan al haar leden, leiders, de ouders van de leden en aan allen die ons bij het werk voor de Arubaanse Jeugd steunen:

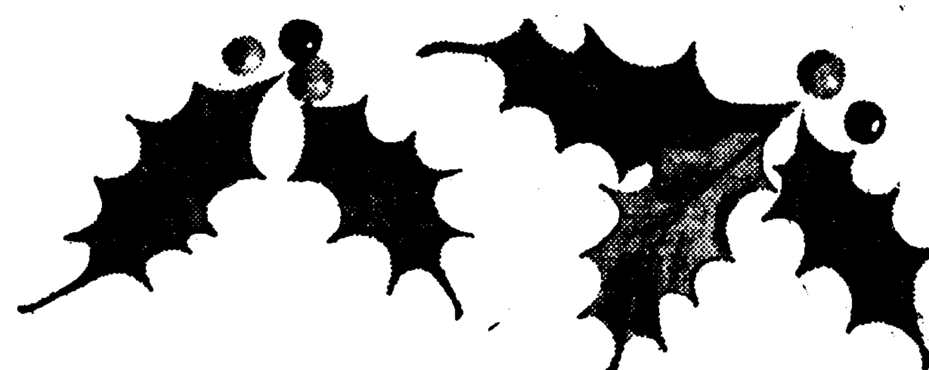
een Zalig Kerstfeest
en
Gods beste zegen in het
Nieuwe jaar.

Het Hoofdbestuur,
Huize „Maris Stella", Savaneta
Jeugdclub „Don Bosco", San Nicolaas
De Sint Jansknapen, San Nicolas
Jeugdclub „Rapid", Savaneta
Jeugdclub „Brasil", Brasil
Sint Jozefbond, Santa Cruz
Union Juvenil „Noord", Noord
De Trupialen, Oranjestad.

Bouw- en Timmerbedrijf
Marcial G. Tromp

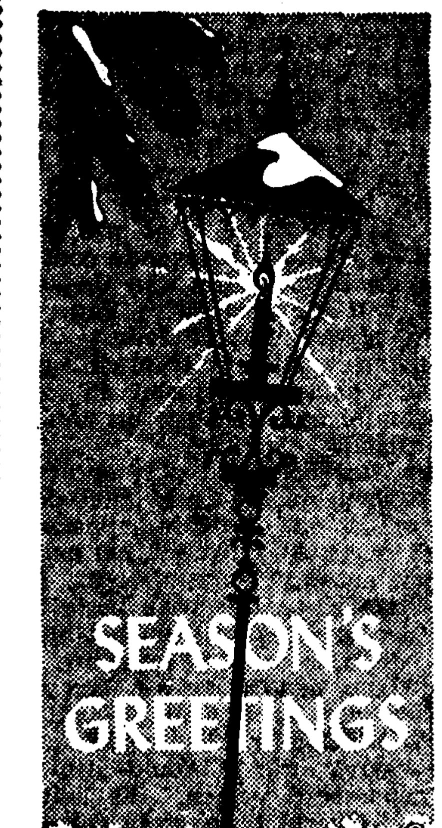

Het Bestuur van de KONINKLIJKE NEDERLANDSE VERENIGING „ONZE VLOOT" afd. Aruba

betuigt langs deze weg haar oprechte dank voor de spontane steun, welke zij allerwege, bij haar inzamelingsactie mocht ontvangen.

ONZE VLOOT, wenst haar leden, commandant en de gehele bemanning van de Marinierskazerne Savaneta, alsmede de gehele bevolking van Aruba een ZALIG KERSTFEEST en een VOORSPOEDIG 1963.

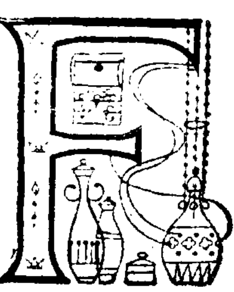
Wij hopen ook in 1963 op U allen te kunnen rekenen.

La Linda
Aruba

Op de heuvels van Florence inspireert hij de wereld

LA PIRA: wie met God gaat heeft niets te vrezen

FLORENCE is de eeuwen door een prachtlievende stad geweest, genereus voor zijn kunstenaars, die er een weldadige inspiratiebron vonden en wier scheppingen men nog altijd in overstelpende mate terugvindt in de hoofdstad van Toscane. Maar voor zijn denkers, mystici en predikers heeft ditzelfde Florence — eens het financiële centrum van Europa en nog in de vorige eeuw hoofdstad van het koninkrijk Italië — steeds een slechts vluchtige belangstelling gehad. De Florentijnen bewonderen graag, maar het moet in hun straatje te pas komen. De grote Dante hebben zij, op straffe des doods nog wel, verbannen omdat hij hen „politiek niet lag" — en zij toonden geen erbarmen toen de zwervende dichter en ziener in klaaglijke zinnen aan zijn vaderstad liet weten „hoe zout het brood der vreemden smaakt, en hoe zwaar het valt andermans trappen op en af te lopen". Florence raakte in extase door de boetepredikaties van Fra Girolamo Savonarola, verbrandde in het openbaar alle uitingen van de niet geringe spilzieke ijdelheid en zedeloosheid, die zich onder het bestuur van de De Medici hadden ontwikkeld — maar folterde en vermoordde weinig jaren later diezelfde geestelijke leidsman op de Piazza della Signoria, waar nu kinderen spelen op de grote ronde steen die de plaats markeert waar eens het schavot stond......

Vrienden noemen hem: DE HEILIGE BURGEMEESTER

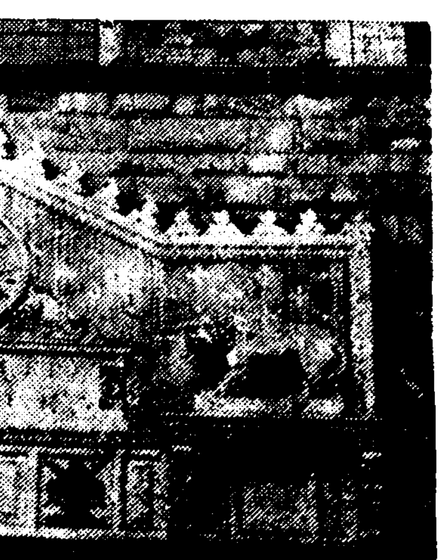
zijn tegenstanders: EEN RODE VIS IN HET WIJWATER

Welke verrassingen heeft Florence nog in petto voor de kleine, tengere Siciliaanse professor Giorgio La Pira, die in 1951 voor de eerste keer tot burgemeester van de stad werd gekozen en zich sindsdien tot een teken van felle tegenspraak heeft gemaakt?

La Pira preekt als een monnik, leeft als een asceet en bestuurt zijn stad, ook in zuiver economisch opzicht, vanuit zijn christelijke idealen. Hij is er even hevig om bewonderd als diep voor verguisd. Het wispelturige Florence heeft hem zelfs een bestuurstermijn lang, zijn burgemeesterszetel al eens ontnomen.

In maart 1961 echter werd hij opnieuw naar het Palazzo Vecchio geroepen door het volk, dat voor veertig procent uit communisten bestaat. Om hun gunst te winnen heeft hij zich niet uitgeput in materiële verkiezingsbeloften. „Ik wil aan de stad en aan het volk de religieuze en christelijke waarden teruggeven en verzekeren", heeft hij gezegd. En tijdens zijn eerste openbare rede zweeg hij — tot duidelijke ergernis van „rechts" — over de deplorabele toestand van de gemeentekas. Sprekend over het feit, dat er voor het mensdom nieuwe dimensies zijn ontstaan door de ruimtevaart, zei hij: „Florence moet zich — door zijn historische macht en roeping — rekenschap geven van deze nieuwe realiteit en al zijn talenten ten dienste stellen van de menselijke en christelijke beschaving."

— Een middeleeuws standpunt, oordeelden zijn tegenstrevers. Florence als een „Civitas Dei" is een anachronisme.

Dit staat er sinds 1527 boven de ingang van het stadhuis te Florence: Rex Regum et Dominus dominantium — Koning der koningen en Heer der heren; La Pira laat er zich graag door inspireren.

La Pira stelde bij die gelegenheid eveneens, dat de balans nog niet in evenwicht is, als de begroting sluitend is. „En verwijt mij nu niet, dat ik de administratieve belangen verwaarloos. Ik vind de begroting een buitengewoon belangrijke zaak, **maar ik ben ervan** overtuigd dat — als zij niet in evenwicht is met de menselijk balans — zo'n begroting Gode niet welgevallig zal zijn."

Florence weet dus, waar het aan toe is. De rechts-georiënteerde critici zullen zich de daden uit het verleden herinneren, waarmee La Pira ongewild wereldpubliciteit verwierf.

Zette hij de arbeiders van Pignone niet aan tot staking en bezetting van de fabriek, toen het Snia Viscosaconcern na nogal dubieuze manipulaties besloot het bedrijf op te heffen? Dat zou het aantal paupers van het industrieel niet rijk begiftigde Florence met een goede duizend hebben uitgebreid.... Er kwamen maaltijden en dekens voor de „bezettingstroepen" en de communisten vierden La Pira als „hun man" — tot het zondag werd en de burgemeester, tegen de wil van de vakbonden in, de H. Mis liet opdragen in de bezette fabriek.

Burgemeester Giorgio La Pira voor de deur van de kliniek, waarin hij een kleine eenvoudige kamer bewoont.

Weinige jaren later vorderde hij op grond van een oude en vergeten rekwisitiewet een koperbedrijf dat zijn poorten wilde sluiten. De honderd huisvaders bleven aan het werk, al trachtte men La Pira wegens „machtsmisbruik" voor de rechter te brengen. Die rekwisitiewet was nl. ontworpen voor tijden van bijzondere rampspoed. La Pira **antwoordde dat werkloosheid een even grote calamiteit is als een na**tuurramp. Toen sprong het ministerie bij en was de werkgelegenheid gered.

La Pira liet gratis Volksconcerten geven in de beroemde „zaal der vijfhonderd" van het stadhuis. Arme dagloners zaten er op de eerste rij en de prefect van de stad moest zich met een staanplaats tevreden stellen.

La Pira stelde „de Mis van de burgemeester" in. Elke zondag legde hij het evangelie uit in twee kerken en deelde daarna kleding en voedsel uit dat hem door het rijke deel der burgerij beschikbaar werd gesteld.

Zijn critici herinneren zich, dat hij in die dagen de gemeentekas letterlijk plunderde om de nood van zijn burgers te lenigen; van gemeentegeld hield hij soepuitdelingen; van gemeentegeld huurde hij woonkazernes om arme gezinnen aan onderdak te helpen.

In het rode Bologna van kardinaal Lercaro — evenals La Pira een omstreden figuur — heeft de burgemeester van Florence destijds zijn houding in de zaak Pignone met vuur verdedigd. De kardinaal zat tijdens de rede op de eerste rij; naast hem de communistische burgemeester Dozza.

La Pira sprak meer dan twee uur; men zou die speech zijn troonrede kunnen noemen. Hij zei onder meer: „Wij hebben iets gemeen, Eminentie; wij worden op het ogenblik beiden bedolven onder een vloed van aantijgingen en verwensingen. Tegen mij zijn ze wat scherper dan tegen u — maar u bent dan ook een prins van de Kerk. Gebeurtenissen als het sluiten van de Pignone bevorderen het communisme in ons land — wat denkt u daarvan meneer Dozza? Het is nutteloos, wanneer professoren en ministers verwijzen naar de politieke of economische conjunctuur. Hoe moet ik de bakker betalen? Dat is het probleem. En hoe kunnen de mensen bidden, die zonder werk zijn? De werkloosheid is een onchristelijk verschijnsel. Wanneer er slechts één man zonder eten zit, is het evenwicht verbroken".

De kardinaal glimlachte voortdurend, burgemeester Dozza iets minder en de zaal barstte herhaalde malen in luid gejuich uit voor de man, die het onrechtvaardige van de Italiaanse economie aan de kaak stelde, „omdat de grote winsten in de handen van te weinigen terecht komen".

Men heeft La Pira hoogmoed verweten, omdat hij zich durfde verzetten tegen niet onbelangrijke, conservatieve kerkelijke kringen. Maar La Pira had zijn antwoord altijd wel klaar. Toen in de rijen van de Italiaanse Katholieke Actie de sociaal-progressieve jongeren opzij werden geschoven door de dictatorale en formalistische leiding, schreef hij openlijk aan de president: „Pas op. Vergeet nooit, dat men de Paus misschien kan bedriegen, maar niet Hem die onze harten kent en ons geweten proeft".

Savonarola zou het hem niet verbeterd hebben!

Toen een redacteur van „La Stampa" **hem opmerkzaam maakte op** bepaalde intriges die hem wel eens in moeilijkheden zouden kunnen brengen, antwoordde La Pira: „Wat kan mij gebeuren? De gevangenis? Ik zou de onverhoopte kans krijgen, mij aan het inwendige leven te wijden. Willen ze beslag leggen op mijn goederen? Ik leef in een kloostercel, ik heb zelfs geen bed".

En dat was dan de volle waarheid, want wat men La Pira ook zou kunnen of willen verwijten, zijn persoonlijke levenswandel is steeds bijzonder consequent geweest. Vanaf zijn dertigste jaar, toen hij professor in Romeins recht aan de universiteit van Florence werd, heeft hij alles weggegeven wat hij bezat. La Pira is ongehuwd gebleven en woonde jarenlang gratis in een eenvoudige cel van het klooster van San Marco, waarvan Savonarola nog prior is geweest. Heel zijn salaris ging naar de armen, alsmede de vergoeding die hij voor zijn Kamerlidmaatschap ontving. Sinds hij burgemeester is, geeft hij ook dit tweede salaris volledig aan de armen.

De Dom en de campanile van Giotto vormen het artistieke hart van Florence, maar de daken rondom bewijze dat er ook nog wat anders dan schoonheid in de stad te vinden valt

De burgemeester van Florence is nu 57 jaar, woont op een kleine kamer in de kliniek van een vriend; een paar uiterst eenvoudige kostuums en een — niet eens overmatige — hoeveelheid boeken vormen zijn hele bezit. Zijn sobere levenswijze en zijn stichtend voorbeeld hebben hem bij het volk de erenaam „il sindaco santo" — de heilige burgemeester, bezorgd.

Om al het gekrakëel rond zijn persoon haalt Giorgio La Pira zijn schouders op. „Ze hebben me voor socialist en communist uitgekreten, de slimsten hebben me zelfs een „rode vis in wijwater" genoemd, omdat ik op basis van mijn geloof sterk sociaal bewogen ben", zegt hij als wij in de kliniek tegenover hem zitten.

„Natuurlijk erken ik volledig het recht op eigendom — maar dan voor iedereen. En ik zie dat niet als een politieke kwestie, maar louter als een consequentie van het evangelie — dat trouwens geen politieke partijen kent.

Christus is voor ons gestorven — en Hij is voor ons verrezen. Dat is fundamenteel: dit feit heeft de wereldhistorie veranderd, want Hij heeft ons het paradijs beloofd. Dus moeten wij ook trachten dat paradijs te bereiken. Wij bidden niet voor niets: „Uw wil geschiede, op aarde zowel als in de hemel". Dat betekent, dat wij geloven in een Goddelijk plan met ons. Dus moeten wij aan dat plan meewerken. Ik vind dat mijn eerste taak, als Christen en dus ook als burgemeester van deze stad".

Hij spreekt vlug. Zijn smalle handen wieken als duiven omhoog bij elke volzin. De strijdbaarheid vlamt in zijn donkere ogen.

„Men bekritiseerde u, omdat u bepaalde gemeentelijke plannen niet liet uitvoeren en het geld hebt besteed voor incidentele hulpverlening".

„Die critici zien niet in, of zij weigeren in te zien, dat de catechismus mij gebood te doen zoals ik deed. Er bestaat echt geen „doctrine La Pira". Hoeveel mensen zijn er nog, die echt Christen durven te zijn? Ik bedoel: die positief durven te leven vanuit dat Christendom? Wie werk heeft, MOET de evenmens zonder werk helpen; wie geld bezit, is VERPLICHT de behoeftige bij te staan; wie kamers over heeft MOET de dakloze opnemen. Dit is niet symbolisch bedoeld en men kan het niet afkopen met een aalmoes. Men heeft dit krachtens zijn geloof letterlijk na te komen. Zo bereiden wij ons samen voor op het Beloofde Land.

Is het u niet opgevallen, dat heel het kerkelijk jaar doortrokken is van deze gedachte en dat de Kerk, daardoor alleen al, eeuwig jong blijft?

Wij hebben een plicht voor de toekomst. Teilhard de Chardin zegt: „Le passé m'a révélé la construction de l'avenir" — het verleden heeft mij de constructie van de toekomst geopenbaard. Onze toekomst ligt in Christus, dus moeten wij nu zorgen dat zij die na ons komen, in Christus kunnen leven. Dit is onze eerste opgave; als wij dat kunnen doen door de schoonheid te dienen en economische wonderen te verrichten, dan is dat prachtig. Maar wij hebben te beginnen met voor de mens een zodanig leefklimaat te scheppen, dat hij zich kan voorbereiden op zijn bestaan hiernamaals".

Burgemeester La Pira geeft zijn „preek" niet alleen ten beste in zijn eigen kamer. „Geloof is geen privézaak; van de volheid van ons geloof moeten wij ook aan anderen meedelen; voor mij is het een zekerheid, dat heel het communistische probleem, nationaal zowel als internationaal, kan worden opgelost door de communisten te overtuigen van het feit, dat Christus ook voor hen is gestorven en verrezen. Maar hoe zullen zij dit ooit kunnen begrijpen en geloven, als wij hen niet kunnen overtuigen door ons voorbeeld?"

La Pira neemt zijn taak als apostolisch Christen zeer hoog op. Hij schreef brieven aan Kennedy en Chroesjtsjev en men hoeft er zijn redevoeringen maar op na te slaan om te lezen, dat hij nimmer nalaat deze grondwaarheden te verkondigen. Staatshoofden (koningin Elisabeth van Engeland en de koning van Marokko), ambassadeurs, ministers, professoren en kunstenaars heeft hij dit thema ter overdenking meegegeven.

Met welk recht vragen zijn tegenstanders.

„Krachtens de PLICHT, die Florence om zijn historische macht en invloed nu eenmaal heeft", antwoordt La Pira, die er met zuidelijk pathos op wijst, dat het altijd de op heuvelen gebouwde steden zijn geweest, die de wereld hebben geleid. Florence noemt hij de kandelaar,

(vervolg op pagina 15)

Kleurwedstrijd

Hier is dan weer een prijsvraag voor alle kinderen van 0 tot 14 jaar van onze abonnees. Het is precies als vorig jaar, een prachtige tekening over het kerstfeest, die „mooi gekleurd moet worden. En met „mooi" bedoelen we zoals de kinderen van onze abonnees het zelf mooi vinden. Een deskundig jury zal kijken welke tekeningen in aanmerking komen voor de prijzen.

Want er zijn natuurlijk prijzen. Drie eerste prijzen en drie tweede prijzen. Alle inzendingen worden gesorteerd naar de leeftijd van de makers en zo krijgen we drie groepen en voor elk groep is er een eerste prijs, een boekenbon ter waarde van 7,50 gulden en een tweede prijs van 5 gulden. De groepen zijn: 1e groep: tot 7 jaar; 2e groep: 7 tot 11 jaar; 3e groep: 11 tot 14 jaar.

Probeer een prijs te winnen. Kleur de tekening in de krant zo mooi als je kunt. Knip deze uit en stuur ze voor 7 januari op aan de AMIGOE onder het motto „kleurwedstrijd". En...... vergeet je leeftijd niet te vermelden. De uitslag wordt zo gauw mogelijk na 7 januari **bekend gemaakt. Veel succes.**

Greetings
CHRISTMAS CHEER AND HAPPY NEW YEAR TO ALL
ELMAR
N. V. Electriciteit - Maatschappij „ARUBA"

Been stocking up all year on good wishes to send to our many friends and customers, now.
CASA ELECTRONICA
D. Nierop)
San Nicolas

PEACE ON EARTH
at Christmastime and for always is our prayer at this holy season.
LA CUBANA
H. M. Arends

OUR YULETIDE BLESSINGS
JAN BODEGOM & CO. (ARUBA) N.V.

Merry Christmas
Posner's Agencies
Aruba Inc.

JOY TO ALL OUR FRIENDS this Yule!
HOTEL SCALA
(G. van Gijn)

Greetings
AT CHRISTMAS
we are taking time out to send along a big bundle of warmest good wishses to friends and customers
ROBERT NAHAR
Steel Construction Co.
Fergusonstr. 15 - Oranjestad

Zalig Kerstfeest
en
Voorspoedig 1963
—
PANADERIA CENTRAL
en
ARENDS HARDWARE-STORE (A.G.Th. Arends)
Havenstraat - Oranjestad

TO ONE AND ALL:
CHRISTMAS GREETINGS
Botica San Lucas
San Nicolas

SILENT NIGHT
HOLY NIGHT
May your Christmas be calm and bright — and may it be the merriest one you ever spent.
N. Habibe Jr
ARUBA'S EERSTE SUPERMARKET

TO OUR FRIENDS
Sending you and yours loads of grand wishes at Christmas... and our thanks for your loyal patronage.
WHITFIELD'S
Aruba

Merry Christmas
WISHING ALL THE JOYS OF THE SEASON TO OUR MANY FRIENDS.
Maduro & Curiel's Bank N.V.
Aruba Branch

Season's Greetings
VICTORIA BOTTLING CO.
SAN NICOLAAS

Merry Christmas
ARUBA GAS SUPPLY CO.

MERRY CHRISTMAS
Here's hoping that your holiday is ever-so bright and gay.
TIENDA „LA FORTUNA"
Oranjestad

May very day of this joyous holiday be filled with happiness for you.
ARTURO M. ARENDS
Oranjestad
CHRISTMAS CHEER

GIFTS OF JOY TO ALL
TEXAS FURNITURE STORE
Oranjestad

BESTE WENSEN VOOR EEN
GELUKKIG 1963
Geheel te Uwen dienste staat:
Autorama Motor Company N.V.
Cura Cabai 137 — Peugeot & Volkswagen dealers.
DE MEEST VERKOCHTE WAGENS OP ARUBA.

Season's Greetings
NEME IMPORT EXPORT CO., INC.
ARUBA

HOPING IT'S A
Purr-fect Christmas
and Happy New Year !
Mansur Trading Company

WISHING YOU GOOD CHEER!
A VERY MERRY CHRISTMAS!
VIANA AUTO SUPPLY CO. INC.
Aruba

Greetings
TO OUR FRIENDS
Mr. & Mrs. LEO BERLINSKI
Oranjestad San Nicolas

KERSTSPROOKJE

van de dieren

door Lea Smulders

IN het woud, in het woud, in het donkere woud
Van dennen en sparren en berken,
Daar was het die morgen somber en koud,
Je kon er de winter bemerken.
De winter, die blies met zijn ijskoude mond
Langs bomen en struiken en dieren.
Hij strooide wat sneeuwwitte rijp in het rond
Om het sombere woud te versieren.
Daar bloeiden geen bloemen en ver was de zon
Omdat op de wereld de winter begon.

DE bosdieren waren hun hol ingegaan
Om de sombere dag te vergeten.
Ze kwamen er enkel maar even vandaan
Om daarbuiten een stukje te eten.
Toen hoorden ze eensklapse een knarsend gepiep
En getrappel van paardevoeten.
En 'n stem, die: hola, hier zijn we er! riep.
En ze dachten: wat zou dat daar moeten?
Er bloeien geen bloemen en dor is het mos.
Wat zoeken die mensen hier toch in ons bos?

WAT krijgen we nu? riep Cornelus Konijn
En hij blikte omhoog naar de vogels
Dat zullen toch zeker de jagers niet zijn
Met hun grote geweren en kogels?
Nee, riepen de vogels, maar het is toch niet best,
De houthakkers zien we hieronder.
Straks velt hij de bomen en weg is ons nest,
En wij, zie je, zitten dan zonder
Toen schudde Cornelus meewarig van „nee"
Zijn oren die wapperden stilletjes mee.

DE houthakker sprong met zijn knecht van de kar.
Hij liep langs de krakende takken,
Toen sloeg hij zijn bijl in een ruisende spar
En ging met zijn knecht aan het hakken.
Daar kwamen de dieren nieuwsgierig en vlug.
Ze trippelden al wat ze konden.
Het eekhoorntje zwaaide zijn staart op zijn rug
En fluisterde zachtjes: 't is zonde!
Boos siste de boskat. Zijn rug was heel krom.
Maar de bijl hakte door en de spar viel om.

HIJ viel op de grond met dreunend geluid
En de bosuil schrok krassende wakker.
Het egeltje zette zijn stekeltjes uit.
Hij was ook zo angstig, de stakker!
Johannes de Haas schoot het Hazepad op
En bleef op een afstand staan wachten.
De vos knikte stil met zijn puntige kop
En enkel de houthakker lachte.
De houthakker lachte en heeft met zijn knecht
De spar op zijn piepend wagen gelegd.

HET hert schudde droevig zijn grote gewei
De mol stond op trillende poten.
Het bosmuisje piepte: laat mij er 'ns bij.
Ik zit precies achter de groten.
Babètje zat stil en ze roerde geen vin
En hield van de spanning haar adem nog in
Ze lieten de piepende bosmuis maar voor
En keken heel stil met hun allen.
De houthakker zaagde en kapte weer door
Tot een andere spar was gevallen.
En pas toen het donker werd waren ze klaar,
De dag was voorbij. En de wagen heel zwaar.

ZEG, zeiden de dieren, wat gaan ze nu doen
Met die vracht van geurende bomen?
Met die kar vol denne- en sparregroen,
Die de mensen ons hebben ontnomen?
Maar geen van die dieren begreep er wat van,
Zelfs de vos kon het niemand verklaren.
En de bosuil, zo wijs dat het wijzer niet kan,
Zat stom in de verte te staren.
Toen piepte de bosmuis: ik krijg een idee,
Ik spring op de kar en rijd stilletjes mee!

DAAR reed in het duister de kar op het pad,
Die wagen vol sparren en dennen,
Waar stil, in een hoekje de bosmuis op zat,
Om alles daarginds te verkennen.
En de dieren tesaam in het donkere woud,
Ze slopen maar stilletjes henen,
Ze gingen naar huis, want de avond werd koud
En de wagen was lang al verdwenen.
Miauw, riep de boskat en krom was zijn rug.
Dat muisje dat zien wij hier nimmer terug.

IN de stad, in de stad, in de woelige stad,
Daar kwamen de mensen gelopen.
Ze riepen: een kerstboom, wat heerlijk is dat,
We willen er graag eentje kopen!
Babètje de bosmuis kroop tegen een stam
En ze hield zich goed vast met haar pootje.
De man, die de boom mee naar huis toe nam
Kreeg ook nog een muis als cadeautje.

ZE hebben de boom in een kamer gebracht,
Waar de kinderen kerstliedjes zongen.
Daar is toen de bosmuis, heel zoetjes en zacht,
Van de geurende kertboom gesprongen.
En kijk, in een holletje van het buffet
Daar heeft ze zich vlug in verborgen.
Daar kon ze goed kijken hoe keurig en net
De mensen hun kerstboom verzorgen.
De boom werd behangen met zilver en goud.
Zo doen ze dat niet in het donkere woud.

BABèTJE zag slingers van engelenhaar,
En een heleboel stralende lichtjes.
Toen waren de kinderen eindelijk klaar
Ze keken met blijde gezichtjes.
Ze zetten daarneven een stalletje neer.
Met beeldjes van herders en schapen.
En 't kribbetje klein voor de lieve Heer.
Waarop Hij een beetje kon slapen.
Ze plaatsten Maria en Jozef ernaast
Babètje zag alles verrast en verbaasd.

MAAR wat ze toen hoorde, het Kerstmis-verhaal
Van lang, lange jaren geleden,
Dat was voor de bosmuis wel wondere taal,
Ze hoorde van liefde en vrede.
Ze hoorde van mensen, die eens in het jaar
Van vreugde hun kerstboom versieren.
Om allen gelukkig en blij met elkaar
Het feest van het Kindje te vieren.
Toen gluurde de bosmuis vol trots naar de stam
En ze dacht: 't is óns bos waar de kerstboom
[uit kwam

ONS woud, waar de boom is gegroeid uit de grond,
Ons woud waar hij groeide en geurde,
Waar de houthakker kwam en de kerstboom vond.
Wat heerlijk dat zoiets gebeurde!
Wat heerlijk dat wij voor dit prachtige feest
Een boom uit ons woud mochten schenken.
Ik ben maar een heel domme bosmuis geweest,
Maar ik kan er met vreugde aan denken.
Och, wisten de dieren wat hier is geschied.
Dan lachten ze ook. Maar...... ze weten het niet.

MAAR toen kwam de nacht en ging ieder naar bed
En de kamer was stil en verlaten.
Babètje de bosmuis sloop uit het buffet
En zachtjes begon ze te praten.
Ze sprak van het woud en de dieren tesaam.
Die niets van het kerstfeest nog wisten,
Och, zagen zij allen die boom, zo voornaam,
Die zij in het woud nu zo misten!
Wat zouden ze blij zijn en trots en ontsteld.
Omdat in hun woud deze boom was geveld.

EEN kerstengel, die aan een zilveren touw
Heel hoog aan de boom hing te prijken,
Riep: ga ze halen, die vriendjes van jou,
Dan kunnen ze zelf eens kijken
Babètje zei: engel, het woud is zo wijd
En ik zou heel vlug voort moeten maken,
We hebben vannacht maar een paar uren tijd
Voor straks de mensen ontwaken.
Toen lachte de engel, kom, vlieg maar met mij,
Ook ik heb vannacht wel een paar uurtjes vrij.

ZO vloog even later de engel van huis,
Pijlsnel door de donkere luchten.
Hij droeg in zijn armen Babètje de muis
Die moest van geluk even zuchten.
Hij droeg in zijn hand aan een helder-rood lint.
Een klokje met zilveren ringen.
Het wiegje naar links en naar rechts in de wind
En het moest er een liedje van zingen.
Het zong door het woud met zijn lokkend geluid.
En riep alle dieren hun holletjes uit.

JOHANNES de Haas was het eerste van al
Zijn hazeslaap weer wat te boven.
Hij riep: klokken luiden? Wat wonder geval.
Wat moet ik nou daarvan geloven?
Cornelus Konijn rende snuffelend voort
Hij klapte verbaasd met zijn oren.
Ook hij had zoëven de kerstklok gehoord.
Nooit luidde die hier nog tevoren.
Komt kijken, zo riep hij, daar gaan we naar toe!
En boven hem kraste de bos-uil: oehoe!

DE vogels ontwaakten, de boskat, de vos,
De eekhoorn, de egel, de herten,
Om de kerstklok die klingelen moest door het bos,
Die klingelde, heel in de verte.
Ze kwamen nieuwsgierig en hijgend eraan,
Ze riepen: is dat daar geen engel?
En zien we daarneven Babètje niet staan,
Babètje, de bosmuis, die bengel!
Ja piepte Babètje, ik ben het beslist
En ik kom je iets zeggen, dat niemand nog wist!

KOM mee naar de stad, zei Babètje de muis
Daar zul je iets prachtigs beleven.
Daar zie je een boom uit ons woud in een huis
En het Kerstkindje zie je erneven.
De kerstengel wenkte: komt mee, het is goed!
En de dieren, wat schuw en verlegen,
Die vormden tesamen een heel lange stoet.
En de sterretjes lachten ze tegen.
De kerstengel stapte voorop met de klok
En Babètje de muis droeg eerbiedig zijn rok.

ZO kwamen ze toen in het huis in de stad,
Heel stil, om maar niemand te storen.
Ze veegden hun pootjes secuur op de mat
Want zó zou het zeker wel horen.
Ze gingen naar binnen en keken verrast
Naar de boom, die ze niet meer herkenden.
De boskat kroop mauwende onder de kast,
Omdat ze hier zomaar niet wende.
Maar de engel zei sussend: niet bang zijn vannacht,
Een Kind heeft op aarde de vrede gebracht.

BIJ de stal bij de stal, bij het Kind in de stal,
Daar keken ze ál wat ze konden.
Ze zagen een Kindje, de Koning van al,
In enkel wat doeken gewonden.
Ze dachten, och, hadden we rijkdom vergaard,
We zouden het Kindje veel geven.
Maar bosdieren hebben niet anders op aard,
Dan het donkere woud, waar ze leven.
Toen gaf hun de engel al lachend een wenk
En hij wees naar de boom: dát is jullie geschenk!

DAAR dansten de dieren heel blij in het rond
Om de boom, die ze hadden geschonken.
Die nu naast het Kindje en het stalletje stond
En waar sterren en slingertjes blonken.
De eekhoorn gluurde omhoog naar de top.
Daar had ze zo dikwijls gezeten
Nu stond er een piek vol met glinstertjes op.
Zó mooi, om het nooit te vergeten.
De boskat miauwde en dacht er niet aan
Om boos met zijn klauw naar Babètje te slaan.

CORNELUS Konijn wipte blij met zijn oor
En snuffelde wat met de egel.
De vos, die voor één nacht zijn streken verloor,
Was nú geen ondeugende vlegel.
De uil keek nog wijzer dan anders dat uur,
En de haas was niet bang of verlegen.
De vogeltjes zongen een liedje, zó puur
Dat de engeltjes er maar bij zwegen.
Nooit waren de dieren zó goed en zó blij.
Maar de klok tikte door en de nacht ging voorbij.

ZE moesten vertrekken, wat spijtig allicht,
Terug langs de weg, die ze gingen.
Ze dachten nog steeds aan het Kind van het Licht
En de boom met zijn glanzende dingen.
Babètje de bosmuis liep dapper voorop.
Met een slingertje engelenharen.
Dat had ze gevonden. Ze raapte het op
En ze wilde het altijd bewaren.
En allemaal stapten ze achter de muis.
Terug naar het bos. Want daar hoorden ze thuis.

EEN poosje bleven ze samen nadien:
De haas en het hert en Cornelus.
We hebben vannacht zó een wonder gezien,
Zó groot dat het bijna teveel is.
De vos en de mol, met zijn glanzende huid,
Die hadden hun koppen gebogen.
Toen kraste de uil. Het klonk plechtig en luid.
En hij zat daar met wijd-open ogen.
Hoort vrienden, zo riep hij ik heb deze nacht
Voor ieder van ons al iets moois uitgedacht.

WE hebben vannacht dus een kerstboom gezien,
Een boom, om het Kerstkind te eren.
En 't volgend jaar weer een ander misschien
Dat kunnen we altijd proberen.
Dus zorg voor de bomen, nog meer dan voorheen,
En poets dan de naalden en takken,
Misschien komt hier dan weer de houthakker heen
Om de bomen voor Kerstmis te hakken.
Wilt allemaal meedoen en helpt elkaar
Met het Kerstmis-geschenk voor het volgende jaar.

WAT prachtig! zo riepen de dieren verrast,
Wij zullen de bomen verzorgen.
Wij poetsen de stammen en wrijven de bast,
Let op, wij beginnen al morgen.
De eekhoorn juichte: dat vind ik niet gek,
Mijn staart kan met vegen beginnen.
De muis stak het engelenhaar in haar bek
En slikte van vlijt het naar binnen.
En ik, met mijn tandjes, zo riep ze toen luid,
Ik knabbel het onkruid er allemaal uit!

ZO hebben ze allen een werk bedacht
Om de bomen nog mooier te maken.
Zo mooi als het kon voor de Heilige Nacht,
Waarover ze dagen nog spraken.
Toen knikte de bosuil tevreden en wijs,
Hij hoorde ze plannen beramen.
Komt vrienden, we zijn wel wat moe van de reis.
Zo zei hij, tot morgen samen!
Ze gingen hun hol in en sliepen nog wat
En ginds stond de kerstboom, ver weg in de stad.

IN het woud, in het woud, in het donkere woud,
Van dennen en sparren en berken,
Daar was het ook dit jaar weer somber en koud,
Je kon er de winter bemerken.
Nu streken de dieren langs bast en langs stam,
Ze schuurden en poetsten en wreven.
Wéér was het de tijd dat het Kerstkindje kwam,
Daar wilde ze bomen aan geven.
Er bloeiden geen bloemen, de zon was héél ver,
Maar boven het woud glansde stralend een ster.

NU staat hier te prijken een boom in mijn huis,
Een boom, om het Kerstkind te eren.
Ver weg in het woud zit Babètje de muis,
En daar schudt de bosuil zijn veren.
Ver weg zal de mol bij het egeltje staan,
Ver weg, bij de andere dieren.
Ze komen vannacht misschien even hier aan
Om stilletjes kerstfeest te vieren.
Ik leg bij de voorkeur een extra mat,
Dan vegen ze strakjes hun pootjes nog wat!

Stille nacht, heilige nacht.....

De mooiste kerstgeschenken zijn de mensheid zonder fleurige verpakking aangeboden: denk slechts aan de prachtige woorden en muziek van „Stille Nacht", een lied dat in de Kersttijd over de gehele wereld gezongen wordt. Het werd 144 jaar geleden in een kleine Oostenrijkse kerk geschreven — omdat de kerk last van muizen had.

In 1818, enkele dagen voor Kerstmis, drongen muizen door in het orgel van een kerk bij Arnsdorf en knaagden gaatjes in de blaasbalg, zodat het orgel niet meer bespeeld kon worden. De priester, de eerwaarde Josef Mohr, wilde zijn beminde gelovigen een grote teleurstelling besparen en vond dat hij de Mis van Kerstavond een bijzonder karakter moest geven.

Joseph Mohr wandelde 's avonds met zijn zorgen buiten het dorp en stond boven op een heuvel even stil. Het was er rustig en vredig en de sterren en de maan fonkelden helder aan de hemel. Hij trachtte zich voor de geest te brengen, hoe Bethlehem er zoveel jaren geleden wel zou hebben uitgezien. Bij die gedachte welden de woorden in zijn geest op: „Stille Nacht, Heilige Nacht...".

Toen hij in zijn kerk terug was gekeerd schreef hij deze woorden en nog veel meer op. De volgende morgen liet hij zijn gedicht aan de koorleider, Franz Gruber, zien en vroeg hem er passende muziek bij te componeren.

Kerstavond kwam en, orgel of geen orgel, de mensen kregen in die kleine dorpskerk een van de meest geliefde van alle kerstgeschenken. Na beëindiging van het lied, zei de vrouw van de koorleider: „Wij allen zullen sterven, maar „Stille Nacht" zal nog gezongen worden, wanneer wij zijn heengegaan". En zij heeft gelijk gekregen.

De meeste kerstgebruiken zijn evenals „Stille Nacht" als bij toeval gemeengoed van de mensheid geworden.

Kerstman is van Hollands kom-af

De Kerstman? Ook hij is in de loop der jaren een ander mens geworden. Toen de Hollanders in oude tijden Sint Nicolaas naar Amerika brachten, werd hij afgebeeld als een oude heer met een zwarte tabberd, die, op een schimmel gezeten, op 6 december zijn opwachting in het gezin maakte. Omstreeks 1825 schreef echter Dr. Clement Moore voor zijn vijf kinderen een gedicht, waarin St. Nick een gedaanteverwisseling onderging. „Zijn ogen schitterden, zijn wangen waren glanzend rood, zijn neus leek een kers en hij lachte vrolijk". Naar deze beschrijving tekende de bekende 19e eeuwse cartoonist Thomas Nast het portret van de goed Heiligman en sindsdien is Santa Claus rondwangig, blozend en vrolijk.

Een geheel bijzonder Amerikaanse kersttraditie is het hoofdartikel in de krant. In 1897 schreef een achtjarige meisje, Virginia, een brief aan de redactie van de New York Sun, waarin ze vroeg: „....Bestaat de Kerstman?" Redacteur Francis P. Church beantwoordde haar brief in een hoofdartikel, dat beroemd is geworden en tegen Kerstmis nog steeds in tal van Amerikaanse kranten herdrukt wordt. Zijn antwoord luidde, ten dele:

„Ja, Virginia, de Kerstman bestaat. Hij bestaat even zeker als liefde, edelmoedigheid en vroomheid. Hoe naargeestig zou de wereld zijn zonder de Kerstman. Niemand ziet de Kerstman, maar dat wil niet zeggen dat er geen Kerstman is...... Gode zij dank leeft hij en voor eeuwig. Over duizenden jaar, nee, Virginia, over tienmaal tienduizend jaar zal hij nog altijd kinderharten vreugde schenken".

Vaticaan

(Vervolg van pag. 11)

kosten en hij zei tegen mij: „Monsignore, het zal misschien op de lange duur wel goedkoper worden. Spreekt u er dus nog maar eens met mijn opvolger over....".

Dit gesprek heeft indruk op ons gemaakt. Want we durven er om te wedden, dat als die (kleine) eigen atoomcentrale er ooit komt — en die komt natuurlijk — dat ze dan op de Riten Congregatie nog steeds al die akten en getuigen-verklaringen en andere documenten voor de zalig- en heiligverklarings-processen met kroontjespen-en-inkt zullen laten overschrijven door zwijgende, ingetogen, naamloze monniken en nonnen. Zoals dat drie, vier, vijf eeuwen geleden gebeurde.

En dat is nu juist het boeiende. En het typerende. Aan de ene kant een eigen elektriciteitscentrale, gevoed door atoomenergie, en aan de andere kant die inktpotten en die penhouders. De combinatie van hypermodern en hopeloos ouderwets. Het onstuitbaar opdringen van een nieuwe, ongekende, eigenlijk-fantastische wereld, die met toenemende nadruk klopt en bonst en roffelt op metersdikke, eeuwenoude muren, die de meest eerbiedwaardige muren ter wereld zijn.

En buiten die muren bruist en gonst de vooruitgang, terwijl daarbinnen menigeen van zijn schrijftafel opziet en tot kalmte maant. Een ruimtevlucht en desnoods de „verovering van de maan" zijn nuttig en worden door het hoogste kerkelijke gezag geprezen en aangemoedigd. Maar binnen deze oude muren en in het kader van dit unieke Vaticaan zullen rust en inkeer, bezonnen overleg en uiterste voorzichtigheid altijd het wachtwoord blijven. En dat is heus nog zo gek niet.

La Pira

(vervolg van pagina 13)

waarop het licht van de Christelijke beschaving brandt.

Men kan hem beschuldigen van overdrijving en vinden dat hij dwaasheden begaat. Ook een flink deel van de weldenkende Italiaanse geestelijkheid is zijn mening toegedaan. Maar aan de eerlijkheid van zijn overtuiging en de rechtlijnigheid van zijn handelen, valt niet te twijfelen.

Is hij een heilige — of een dwaas?

St. Paulus staat met zijn gezag achter de bewering, dat men wellicht een beetje dwaas moet zijn om simpelweg heilig te kunnen worden.

Giorgio La Pira maakt zich daar trouwens geen zorgen over. Vorig jaar kreeg ik van hem, in zijn kwaliteit als burgemeester van Florence, een kerstkaart. En daarop groot de aanduiding „Jesus Christus, rex Florentini populi, sui populi decreto electuse a.d. 1527, die IX mensis Februarii". Hetgeen betekent: Jesus Christus, koning van het Florentijnse volk. Per decreet van zijn volk gekozen op 9 februari 1527.

Voor hem is dat geen brok vrome geschiedenis. Het is realiteit — en het verleden leert ons immers de toekomst?

Men zegt in Florence, dat La Pira bij een voortduren van de betrekkelijke hoogconjunctuur weer burgemeester af zal worden. En dat hij — als Savonarola — op de brandstapel zal eindigen, in figuurlijke zin althans.

Voor zover ik de „sindaco santo" uit ons gesprek ken, weet ik, dat hij met een lieve glimlach om de lippen uit het Palazzo Vecchio zal vertrekken. In dat geval zal hij in zijn tas een klein, zwart, houten crucifix meedragen, dat op de werktafel van de burgemeester stond zolang La Pira aan die tafel zijn beslissingen nam.

En wie met God gaat, heeft tenslotte niets te vrezen!

NOEL

GAY, GOOD WISHES

Greetings as bright as baubles on the tree we extend to everyone.

„MADAME ALICE"
Oranjestad

BEST WISHES!

Here's a cheery greeting to our many good friends and customers at this Yuletide season.

Aannemers en Emballeerbedrijf Holman-Van Eerden

SEASON'S GREETINGS

TO ALL — FROM

PIET'S SODA FOUNTAIN

GLOWING GOOD WISHES TO ALL OUR FRIENDS

TROCADERO
(J. M. Hoen)

Christmas is near -It's time to say: To all "Good Cheer" On Christmas Day

The Board of the

Independent Oilworkers Union of Aruba

wishes all its members, all workers of Aruba and the whole community, a Holiday rich in the true, deep meaning of CHRISTMAS.

May 1963 be a good year for Aruba, especially for the Union Members and their families.

PEACE IN 1963!

Mario S. Arends N.V.
Aruba

O Come, All Ye Faithful

As you observe this Christmas in the tradition of your faith, may joy abide with you.

DE WIT
ARUBA

CHRISTMAS GREETINGS

De Veer's Chain Theatres
Aruba

TO ALL A MERRY CHRISTMAS!

MAINSTREET LAUNDRY
Nassaustr. 81 Oranjestad

AT THIS HOLY SEASON

we pause to extend our warmest wishes to all our friends.

DRIJVEND RESTAURANT

BALI

OUR GIFTS TO YOU:

* May wealth be yours
* Wishes for health
* Every happiness
* Joy at Christmas
* Happy Newyear!

J. E. P. Cabenda
Oudeschooistraat 3
Oranjestad

CHRISTMAS BLESSINGS

HOTEL CAPITAL
(S. Mason)
Aruba

DIRECTIE en PERSONEEL van Aannemers bedrijf

PETRONA & CROES ARUBA N.V.

wensen hun cliënten een

Zalig Kerstfeest

en een

Voorspoedig Nieuwjaar

PRETTIGE KERSTDAGEN
en
GELUKKIG NIEUWJAAR

Hollandse Heren Kapper
(J. Slikker)
Nassaustraat 74
Oranjestad

Aan mijn clientele
ZALIG KERSTFEEST
en
GELUKKIG NIEUWJAAR

NOVELTY SHOP
(Rica Arends)

AAN AL ONZE KLANTEN

Prettige Feestdagen

Ook in 1963 staan wij voor U klaar.

—

Playalux
Nassaustraat 32
Oranjestad

EMAN TRADING COMPANY

GENERAL AGENTS FOR: K.L.M. Royal Dutch Airlines
AGENTS FOR: Pan American World Airways
Grace Line, Inc.
Alcoa Steamship Company, Inc.

WISHES YOU

A Merry Christmas and a Prosperous 1963

JOYEUX NOEL

TO OUR FRIENDS

CAR-RENTAL

VAN GIJN
ARUBA

WE EXTEND OUR FOND WISHES FOR A JOYOUS CHRISTMAS DAY

Aruba Trading Company
Oranjestad — San Nicolas